ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

80 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ПЕТЪК | 7 СЕПТЕМВРИ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 174 (8023)

ИНТЕРВЮ

Георги Гьоков: БСП няма да изостави майките на децата с увреждания 10

ПРИЗНАНИЕ

Израел: Башар Асад остана без алтернатива 9

КАЛОЯН ПАРГОВ ЩЕ УЧАСТВА В "МИЛЕНИУМ КЛУБ БЪЛГАРИЯ" В ЛОНДОН 4

ГЕРБ майно вдигат здравната вноска

Канят се да въведат доплащане за лечение над 700 лева

Всеки да плаща допълнително по 12 лв. месечно за здраве. Това бил един от вариантите на управляващите за промяна на здравноосигурителния модел. Друга идея била пациентите да доплащат за лечение, което е над 700 лв. Експерти припомниха, че това би нарушило Конституцията.

Това е недопустимо за най-бедната нация в ЕС, която при това доплаща 50% за лечение, отсякоха депутати от БСП.

Управляващите планират и въвеждане на втори здравноосигурителен стълб, по подобие на пенсионното осигуряване. Очевидно са забравили, че кабинетът "Борисов-1" прелицензира частните осигурителни фондове като застрахователи, поради което в момента няма как да се създаде допълнително задължително здравно осигуряване.

3

ЧЕТИВО

ПЕГАС

Поезията на Смирненски - воля за борба 22

Неделник

Къде е най-старият паметник на Кирил и Методий? 13

Предлагат заведенията да плащат такса, за да се пуши в тях 6

Парите властват и в новия турнир на УЕФА 37

Снимка БГНЕС

България отпразнува вчера 133-годишнината от своето историческо Съединение

2

НЯКОЛКО ДУМИ

Йордан МИЧЕВ

СЪЕДИНЕНИЕТО И СВОБОДАТА

"Мистър Горбачов, съборете тази стена!" - когато на 12 юни 1987 г. президентът на САЩ Роналд Рейгън се изправи пред Бранденбургската врата и изрече прословутата си фраза, едва ли някой от тогавашните бащи на Новия световен ред си е представял, че три десетилетия по-късно обединената вече Германия ще се тресе от толкова голямо разединение покрай мигрантската лудост на канцлера си Ангела Меркел. Днес в градове като Кемниц, Котбус или Лайпциг все по-ясно личи разломът в германското общество.

"Ще ми се пръсне сърцето, ако се разпилее това семейство от нации, което сме изградили." - каза точно преди 4 години тогавашният британски министър-председател Дейвид Камерън по повод референдума за независимост на Шотландия от Обединеното кралство. Слава Богу, сърцето му не се наложи да се пръсне. Но пък това не му попречи да доведе страната си - някогашна велика империя, "над която слънцето никога не залязва", до най-големите вътрешни колизии и обществено разединение от Втората световна война насам с референдума за излизане от ЕС.

Стр. 2

ISSN 0861-0134 03 <9 770861 013473>

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

България отбеляза 133 години от Съединението

Граждани и военни в цялата страна се включиха в ритуалите по случай обединението на Княжество България и Източна Румелия

България отбеляза вчера Деня на Съединението с празнични церемонии и тържествена заря в много градове. На 6 септември преди 133 години в Пловдив е обявено Съединението между Княжество България и Източна Румелия, разделени от великите сили по силата на Берлинския договор след Руско-турската освободителна война. Център на тържествата отново бе Пловдив, където бе отслужен тържествен молебен в катедралния храм "Света Богородица".

"Да си припомним символите на Съединението и да почитаме героите му, допринесли за осъществяването на тази българска кауза, за да не допускаме разединение", призова Митрополит Николай. Стеклите се в храма пловдивчани коментираха, че този ден трябва да ни напомни девиза върху Народното събрание "Съединението прави силата", а в днешните времена на разединение това е най-важният урок, който можем да черпим от историята ни.

Снимки БГНЕС

Столичани празнуваха Деня на Съединението

Постоянната експозиция за Съединението в Пловдивския исторически музей бе отворена вчера за безплатни посещения. "Основният урок на Съединението е, че всички българи, като се започне от революционерите, цялото пловдивско общество, министър-председателят Петко Каравелов, председателят на Народното събрание Стефан Стамболов, българският княз Александър I, цялата българска армия, застават като един след обявяването на Съединението в защита на Съединението", каза директорът на музея Стефан Шивачев.

Националната гвардейска част бе част от тържествените ритуали на 6 септември в София

Гвардейците от Националната гвардейска част поднесоха венци и цветя пред костницата на княз Александър Батенберг. Стотици столичани дойдоха с децата си пред мавзолея на Батенберг, за да поднесат цветя на първия и да дадат урок на наследниците си по патриотизъм.

В цялата страна военнослужещи се включиха в церемониите по отбелязването на националния празник. Честването в Бургас започна с издигане на националния флаг пред общината от почетен караул от представителни взводове. По-късно се състоя военен ритуал с полагане на венци пред паметника на 24-ти черноморски полк. В празничните ритуали във Варна участваха представителният духов оркестър на Военноморските сили и Военноморското училище. Военни се включиха и в празничните церемонии в Стара Загора, Чирпан, Плевен, Горна Оряховица, Хасково и Сливен.

В Плевен Съединението бе отбелязано и с концерт, а в памет на загиналите в Сръбско-българската война през 1885 г. бе отслужена панихида. Шести септември в града по традиция бе честван и пред паметника на Четвърта пехотна плевенска дивизия в Градската градина. Регионалният исторически музей обяви ден на отворени врати. Стотици ямболци се включиха в празничното шествие и в поднасянето на венци и цветя пред паметника на загиналите в българските воини. Денят на Съединението бе отбелязан във Велико Търново с военен марш и поднасяне на венци и цветя на признателност пред паметника "Майка България". Във Враца честването събра десетки граждани край паметника на загиналите във войните за обединението и независимостта на България.

КОРНЕЛИЯ НИНОВА: УДАРИ ЧАСЪТ НА ОБЕДИНЕНИЕТО

Лидерът на БСП Корнелия Нинова отправи послание във фейсбук по случай националния празник, в което призова българите за обединение в името на утрешна България. "Честит празник, българи! Съединението на Княжество България с Източна Румелия е велико дело на големи родолюбци. Даваме им своята почит и признание. Гордеем се, че сме техни наследници, но сме и техни длъжници. Днес, без поставена граница помежду ни, сме разделени от противоборства. За това вина имаме и ние - политиците. Но е ударил часът за днешното Съединение. Знам, че всеки има своите мечти, тревоги, успехи или болки. Всеки избира и своите политически възгледи. Нормално е да сме различни. Но над нашите различия стоят общочовешки и общобългарски ценности. В тяхно име и със силата на националната енергия можем да потърсим днешното обединение за утрешна България", написа лидерът на социалистите.

Съединението и свободата

От стр. 1

Вчера, 133 години след Съединението си, малка България, която е много далеч от големите световни сили и глобални процеси, посрещна празника си разединена. Разединена не само на Северна и Южна - за никого не е изненадваща тази разлика в последните 15 години, а по всякакви линии. Разединена е на бедни и богати, на емигранти и останали, на либерали и консерватори, на леви и десни, на "умни и красиви" и останалите... От толкова разединение дори и един мащабен протест вече не може да има под прозорците на властта. Добре, че има някакви локални брожения по различни поводи, та да разберем, че все още не е напълно закърняло чувството за общност ***(Виж стр. 5)***.

Днес, повече от всякога, ни е нужно нещо, което да ни съедини. Да събере парчетата на пръснатото ни сърце, перифразирайки Камерън. И това нещо е свободата. Свободата да изразяваш мнението си, да протестираш, без да се притесняваш от хунвейбините на властта, свободата да си гражданин.

Вестник ДУМА, чието кормило поемам от днес, ще се опита да бъде стожерът на тази свобода. Защото повече нямаме време - обратното броене на Съединена България тече неумолимо.

БСП отбеляза празника в Бургас

Народни представители от БСП присъстваха в тържествените ритуали в Бургас по отбелязването на 133 години от Съединението на Княжество България с Източна Румелия. Социалистите участваха в церемонията по издигане на българското знаме пред Общината, както и на тържествения ритуал пред Военния клуб в града. За да почетат паметта на всички герои, дали живота си в борбата за Съединението, на събитието бяха депутатите от левицата Петър Кънев, Тодор Байчев и Димитър Стоянов, председателят на ОбС на БСП в Бургас Живко Господинов, членът на ИБ на НС на БСП Атанас Зафиров, областният председател на ОЖС в БСП в Бургас Тинка Желязкова и председателят на МО в БСП Васил Иванов.

БСП се включи в честванията в Бургас

"Това е може би един от последните случаи, в който българският народ сам взима своето решение, а по-интересното е, че сме имали политици, които да го отстояват това решение. Бих се радвал и гордял и в бъдеще да имаме понезависима външна политика и да отстояваме своето единство така, както е записано в парламента ни "Съединението прави силата", заяви Петър Кънев.

"Шести септември е един от най-хубавите български празници. Той е пример за родолюбие и патриотизъм, завещан от нашите деди, символ как националното съгласие по национални проблеми помага за нашето обединение, въпреки мнението на великите сили. Това е пример за оцеляване на нашата държава, който трябва да следваме и днес. Националните интереси трябва да ни обединяват и ние - политици и народ, трябва да ги постигаме с общи усилия", каза Живко Господинов.

ДУМА

www.duma.bg

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

„Държавата е абдикирала напълно от контрола върху разходите за здравеопазване“

Д-Р МИМИ ВИТКОВА ЗА ЗДРАВНОТО ОСИГУРЯВАНЕ

ГЕРБ се кани да увеличи здравната вноска с 12 лева

НЯМА ДА ГО ДОПУСНЕМ, КАТЕГОРИЧНИ СА ОТ ЛЕВИЦАТА

Управляващите от ГЕРБ се канят да увеличат осигурителната вноска и да въведат втори задължителен допълнителен стълб, подобно на пенсионното осигуряване. Това съобщават от Канал 3 и поясняват, че идеята била в суров вид, а информацията - неофициална. “Отричат подобна идея. Но дори да опитат да я осъществят, в никакъв случай не можем да го допуснем и БСП ще отстоява тази си позиция до край”, категоричен бе пред ДУМА депутатът от левицата и зам.-председател на парламентарната Комисия по здравеопазване доц. д-р Георги Иорданов. По думите му е недопустимо най-бедната нация в ЕС, която и без това доплаща половината от стойността на лечението и на медикаментите си, да бъде обременена с допълнителни средства за здравни осигуровки.

Здравната осигуровка до 2019 г. остава 8%. ДУМА припомня, че в началото на управлението на ГЕРБ през 2009-10 г. имаше идеи за увеличаване на вноската с 2%, но те така и не се осъществиха.

По данни на НАП в момента здравноосигурителните вноски се поделят между работодател и работник в съотношение 60:40, като 3,2% са за сметка на осигуреното лице, а 4,8% - за сметка на осигуряващия. Самоосигуряващите се плащат 8%.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Във “Визия за България” БСП настоява за държавно гарантиран базов пакет от медицински услуги, заплащан с обществени средства. На снимката д-р Десислав Тасков и проф. д-р Георги Михайлов представят идеите на левицата за развитието на българското здравеопазване

От 2016 г. след промени в Закона за здравното осигуряване, държавата започна с по 5 процентни пункта да увеличава вноската към НЗОК на деца, ученици, студенти и докторанти, лишени от свобода, бежанци, военни, пенсионери и пр. Дотогава държавата плащаше за тях по 50% от 8-процентната вноска, а идеята бе до 2026 г. държавата да плаща 100% осигуровките на тези групи хора. По подобен начин се увеличават и вноските на самоосигуряващите се - от 16,80 лв. месечно през 2016 г., на 18,40 лв. през 2017 г., а от 1 януари т.г. стана 20,40 лв.

Друга идея на управляващите е пациентите да доплащат за лечение, което струва над 700 лв. (до тази сума лечението на здравноосигурените ще продължи да поема НЗОК). По време на първата сесия на парламента за настоящия сезон председателят на парламентарната група на ГЕРБ Цветан Цветанов обяви, че партията му ще внесе “проект за развитие на здравноосигурителния модел” и ще настоява за широк дебат. Припомняме, че за нов здравноосигурителен модел заговори настоящият здравен министър Кирил Ананиев. Непосредствено преди ваканцията на парламента той представи идеите си пред управляващите от ГЕРБ, но така и не стана ясно какви точно са идеите му. Новия управител на касата пък д-р Дечо Дечев също намекна за регламентиране на доплащането от пациентите, но и той обяви, че ще представи вижданията си през есента.

Здравнонеосигурените към края на 2017 г. са 719 хил. души, обяви през април в парламента финансовият министър Владислав Горанов в отговор на въпрос от депутата от БСП Лало Кирилов.

В България няма допълнително здравно осигуряване от 5 години

Управляващите от кабинета “Борисов-1” в края на мандата си принудиха частните здравноосигурителни фондове да се прелицензират като застрахователни и да повишат капитала си. През август 2013 г. промените влязоха в сила. Тогава “ДОМ Здраве” се отказа от дейност, а по-късно още няколко частни здравноосигурителни фонда не се прелицензираха.

“Граденото с години доброволно здравно осигуряване ще бъде унищожено по административен път от глупост, мързел и лобизъм, коментира пред ДУМА през 2012 г. бившият изпълнителен директор на здравноосигурителното дружество “Доброволна осигурителна мрежа-Здраве” АД (“ДОМ-Здраве” АД) д-р Илко Семерджиев.

Още през 2012 г. изпълнителният директор на Обединения здравноосигурителен фонд “Доверие” и председател на Асоциацията на здравните фондове Мими Виткова коментира пред журналисти: “За нас това прелицензиране е на практика демонтаж на здравната система”. Тя бе категорична, че солидарният принцип на здравното осигуряване ще бъде фатално нарушен. Виткова обясни, че застрахователният продукт е индивидуален и е за обезщетяване.

От 2013 г. в България няма здравноосигурителни фондове, а само застрахователни компании, които от животозастраховането и от общото застраховане правят застраховка “Заболяване”. Затова не е реалистично да се говори за втори осигурителен стълб, категорични са експертите.

Д-Р МИМИ ВИТКОВА:

Преди всичко държавата да плаща 100% от вноските на бедните

Държавата е поела ангажимент да плаща върху половината от минималния осигурителен праг на голяма група хора. Това може да бъде коригирано. Тя би трябвало да се освободи от плащането на здравните вноски на хора, които имат доста сериозни доходи, за да може да поеме изцяло осигуровките на уязвимите групи. Особено на продължително безработните, които след като са били на борсата 1 година, но продължават да са безработни, никой не ги осигурява. В същото време работещите на минимална заплата плащат пълната здравна вноска - 8%, а с парите от данъците, които внасят, държавата плаща осигуровките на хора с многократно по-високи данъци. Например член на ВСС заяви по телевизията, че взима 7 хил. лв. месечна заплата. Справедливо ли е? Защо се прави това? Ето това е

един от начините - държавата, ако ангажира всеки да си плаща здравната вноска, съобразно доходите и се освободи от вноските на хората с високи доходи, тогава в страната няма да има 1 млн. или 800 хил. души неосигурени. Всички ще бъдат осигурени. Ако хората с високи доходи, на които сега държавата им плаща, си плащат вноските, в бюджета на НЗОК ще влязат още поне 200-300 млн. лв. Разбира се, на първо място трябва да има контрол, който липсва. Неприемлива е и идеята за болнично лечение касата да плаща до 700 лв., а остатъка да си доплаща болният или да си направи допълнително застраховане. Тук става въпрос за тежко болните! А и допълнителното застраховане няма как да е задължително, защото не е осигуряване. И как, когато хората са си платили вноските, ще им кажат, че, ако лечението е над еди-колко си пари, трябва да плащат? Това е тежко нарушение на Конституцията.

Категорично трябва да се увеличат публичните разходи. Ние сме страна с най-несолидарната система - 50% от разходите за здравеопазване са от джоба на болния. Няма такава осигурителна система в Европа! Напротив, трябва частните разходи бъдат съкратени под 20%, както е в ЕС, а не частните разходи да са 50% и още да искат доплащане.

Страница на Аида ПАНИКЯН

УВАЖАЕМИ ДРУГАРКИ И ДРУГАРИ ВЕТЕРАНИ, СКЪПИ ПРИЯТЕЛИ,

НАЦИОНАЛНИЯТ СЪВЕТ НА ДВИЖЕНИЕТО НА ВЕТЕРАНИТЕ В БСП НАЙ-СЪРДЕЧНО ВИ ПОЗДРАВЯВА С НАСТЪПВАЩИЯ ПРАЗНИК – 9-ТИ СЕПТЕМВРИ!

На тази паметна дата ние се прекланяме пред историческия подвиг на героите от антифашисткото съпротивително движение и свеждаме глава пред свидните жертви, останали завинаги в пантеона на безсмъртието.

На 9-ти септември отбелязваме и началото на нова социалистическа епоха в българската история на мир и съзидание, когато страната ни се превърна в социална държава с развити икономика, култура, образование и здравеопазване.

И днес, когато новите псевдодемократи отричат всичко, постигнато в годините на социализма, пренаписват историята, отричат, че в България е имало фашизъм и се гаврят с хилядите му жертви, повече от всякога е необходимо да отстояваме истината за антифашистката борба, да съхраним и огласим подвига и заветите на геройски загиналите и да ги предадем на поколенията след нас.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Обвиниха собственика на „Винпром Карнобат”

Алкохолният бос Миню Стайков, синът му и още 6 души ще отговарят за участие в организирана престъпна група

Специализираната прокуратура повдигна обвинения на собственика на “Винпром Карнобат” Миню Стайков, синът му Стайко Стайков и още 6 души за участие в организирана престъпна група, създадена с цел продажба на акцизни стоки без бандерол, извършване на данъчни престъпления и пране на пари. Това гласи съобщение от пресцентъра на Спецпрокуратурата, разпространено вчера. В него се посочва, че обвинения са повдигнати на М.С., С.С., И.Д., Ц.К., М.К., Б.Х., А.Т. и Д.Д. На едно от лицата са повдигнати обвинения за вторични престъпления - избягване плащането на ДДС и възстановяване на неследващ се данъчен кредит в размер на общо 1 016 139 лв., на други трима - за държане на акцизни стоки без бандерол в големи размери.

Припомняме, че 10 души, сред които Стайков и синът му, бяха задържани за 24 часа в сряда при мащабна акция на прокуратурата в над 70 обекта на алкохолния бос. Обвинението обаче ще поиска мярка “постоянен арест”. Спецпрокуратурата ще даде подробности от разследването на специален брифинг днес, в който ще участват ръководителят й Даниела Начева, наблюдаващият разследването прокурор Ангел Кънев, главният Секретар на МВР главен комисар Младен Маринов и зам.-шефът на ДАНС Николай Ненков.

В сряда сутрин разследващи влязоха в офиси на “Винпром Карнобат”, “Сис Индустрийс” и “Топаз Мел”. И трите компании са на Стайков. Това е вторият удар срещу крупен бизнесмен у нас само за седмица след проведената операция срещу хотелиерския бос Ветко Арабаджиев. Разследваме бизнеса на Стайков за данъчни престъпления и пране на пари в периода 2009-2018 г., обясни преди ден зам. главният прокурор Иван Гешев.

До акцията в сряда се стига след разследване срещу Миню Стайков, започнало в средата на юли. Тогава в родния му Карнобат бе разкрита нелегална фабрика за цигари. Гешев обясни, че се събират доказателства как са изпирани парите от незаконната фабрика на цигари. По думите му това е ставало чрез десетки фирми и в момента се изземват документи от управителите, за да се намерят доказателства. Шефът на Националното следствие Борислав Сарафов заяви, че нанесените на държавата щети от нелегалната фабрика за цигари, са за 70 млн. лв. Възможно е изпирането на парите да е ставало и през винзавода в Карнобат, смятат от прокуратурата. Гешев отрече разследването да има връзка с това срещу бившия сват на Стайков - Ветко Арабаджиев.

Последната акция на властите срещу “Винпром Карнобат” бе през 2010 г. Тогава бе проведена операция “Акцизите”, а след нея бе съобщено за заловени 250 000 бутилки с фалшиви бандероли, но от това не последва нищо. Синът на Миню Стайков - Стайко, пък бе задържан през 2013 г. в рамките на операцията “Захарно петле”. Той бе обвинен като лидер на престъпна група за данъчни престъпления и след като бе обявен за национално издирване, се предаде, за да бъде освободен по-късно под гаранция от 50 хил. лв.

Калоян Паргов ще участва в международна конференция на „Милениум клуб България” в Лондон

Лидерът на БСП-София Калоян Паргов ще участва в международната конференция “От комунизъм към капитализъм: Има ли край на прехода в Източна Европа?”, организирана от “Милениум клуб България” в Лондон. Форумът е част от кампанията на сдружението на младите българи в чужбина, родени след 1981 г. “Краят на прехода”. Той ще се проведе на 9 септември в Oxford and Cambridge Club в Лондон.

Лидерът на столичните социалисти ще изнесе доклад по време на конференцията, в който ще направи преглед на политическото и икономическото състояние на България по време на прехода. Освен това на форума в Лондон Паргов ще представи и философията на “Визия за България” на БСП.

В конференцията ще участват български и международни академици от реномирани университети. В първия панел “Академичен подход: Готови ли сме да оставим комунизма в историята или Преходът е все още незавършен”, лектори ще бъдат д-р Василис Монастириотис от London School of Economics and Political Science с лекцията “Незавършващият” преход и ролята на ЕС”, д-р Шон Хенли от University College London с “(Отново) Погрешна оценка: Как политолозите подцениха, а след това надцениха демократичния потенциал на посткомунистическа Централна и Източна Европа” и проф. Кирил Дрезов, Keele University, който ще говори “Защо е важно да подхождаме към комунизма като история и защо това е толкова трудно постижимо”.

Вторият панел на конференцията е “Милениалски поглед: Има ли изменение в дискурса на различните поколения вследствие на нови изследвания и анализи”. Със свои разработки в него ще се включат Христо Бошнаков от University of Oxford, програмата “Sciences Po International” с лекцията “Икономически и социални фактори, влияещи на прехода”, Огнян Желязков от Европейска банка за възстановяване и развитие, който ще представи “Краят на прехода и наблюдаваното икономическо раздалечаване в Централна и Източна Европа, а Йоан Станев от London School of Economics and Political Science, ще говори за “Ролята на България в нововъзникващата Източна Европа”.

В третия панел “Политически преглед: Как бихме могли да обединим България за по-добро бъдеще” ще участват Румен Чолаков, председател на “Милениум клуб България”, Калоян Паргов и Княз Кирил Сакскобургготски.

По време на визитата си в БРИТАНСКАТА столица, лидерът на социалистите от София ще има редица срещи с българи, част от “Милениум клуб”, на които ще обсъди различните възможности те да бъдат полезни на България с експертизата и опита си.

Министерските оставки влизат в НС другата седмица

Народното събрание все пак ще гласува оставките на тримата министри Николай Нанков, Валентин Радев и Ивайло Московски. Приемането им ще стане най-вероятно още в първия работен ден на депутатите - сряда. Това обяви пред БиТиВи председателят на Народното събрание Цвета Караянчева. В понеделник оставките ще бъдат разгледани на коалиционния съвет, а след това трябва да влязат в парламента.

Караянчева одобрява подаването на оставки, защото така се поемала отговорност, въпреки че и тримата министри били професионалисти и “мъже на честта”. Според нея кабинетът като цяло работел добре и това се доказвало от парламентарния контрол.

Караянчева не пропусна да похвали и премиера Бойко Борисов, който, по думите ѝ, всеки петък е в парламента след края на европредседателството.

Уволниха полицая, документирал катастрофата с бащата на президента

Уволниха дисциплинарно полицая Митко Станков, изготвил протокола от катастрофата в Харманли с участието с Георги Радев - баща на президента Румен Радев. Документите за уволнение са връчени в сряда - 5 септември, вечерта.

Според вътрешна проверка на Областната дирекция на МВР, младши автоконтрольор Станков не е изпълнил служебните си задължения. Случаят се проверяваше от две дирекции на вътрешното министерство. Досегашният вътрешен министър Валентин Радев подаде оставка в деня, в който резултатите трябваше да бъдат оповестени. Според думите на Радев полицаят е действал неграмотно и некомпетентно.

Снимка ДАРИК НЮЗ

Жители и гости на плевенската община Гулянци се събраха на площада, за да отпразнуват 44-та годишнина на населеното място. След поздравленията на кмета Лъчезар Яков от БСП хората се радваха на богата културна програма

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

НАРОДЪТ СЕ СЪБУЖДА

СТРАНАТА СЕ ТРЕСЕ ОТ ПРОТЕСТИ

РАЗТРЕВОЖЕНИ РОДИТЕЛИ НАСТОЯВАТ ЗА НОВИ ЗАБАВАЧКИ И УЧИЛИЩА
ИСКАТ ОСТАВКАТА НА ШЕФА НА ДИРЕКЦИЯ „ОБРАЗОВАНИЕ” В СТОЛИЧНА ОБЩИНА

Разтревожени родители излизат утре на протест пред Столична община. Той е организиран от Националния инициативен комитет за качествена и иновативна образователна система. Ръководството му е внесло пет искания до местната власт. От инициативния комитет настояват за създаването на ефективна работна група, която да изготви план за построяване на нови ясли, детски градини и училища, съобразени с нуждите на всеки квартал. Предлага се всяко останало извън класираният дете да бъде обезщетено с ваучер на стойност единния разходен стандарт. Това е временна мярка до построяването на адекватна образователна инфраструктура с цел да бъдат обезщетени семействата на неприетите деца, за които общината не е осигурила достатъчно места, пишат организаторите на протеста.

Те искат и пълно автоматизиране на системата за кандидатстване в ясли и детски градини, както и създаване на електронна система за прием в първи клас. Това е абсолютно наложително, за да имаме прием, който да е справедлив и да няма човешка намеса, без грешки и манипулации.

Експертите предлагат да бъдат осигурени средства за назначаване на помощник-възпитател във всяка група, която надхвърля числеността на децата, заложена в наредбата. Аргументите за това са, че директорите масово са приели на места по 40-46 деца в една група. От инициативния комитет отново искат отстраняване от длъжност на шефа на Дирекция “Образование” Мария Минчева и на главния експерт Ирена Николова. Това искане е последно, но в никакъв случай не е на последно място, тъй като двете служителки категорично са доказали, че нямат волята да контролират качествено системата. За това главно свидетелствал фактът, че години наред не са установили масовите нарушения в системата на детските градини.

Благоевград настръхна срещу отсичането на 40-годишни дървета

Жители на Благоевград масово са възмутени и ще протестират срещу отсичането на 20 липи и чинари на над 40-годишна възраст. Дърветата са отстранени заради реконструкцията на ул. “Марица” в южния град. С ремонта нивото й спада и въпреки, че дърветата попадат върху тротоара, те са били отрязани с мотива, че корените им са подкопани при поставянето на бордюрите.

Преди време живеещите правили подписка до общината дърветата да бъдат окастрени, защото при бури се чупят клони, но не и да бъдат унищожени. Много от тях са възмутени от премахването на растенията, защото те са са „белите дробове” на града, чийто зелени площи една по една изчезват, след като се застрояват.

Жители на пловдивски села недоволни от опасна мраморна кариера

Жители на села от Родопската яка край Пловдив протестираха вчера срещу намеренията за разширяване на мраморната кариера край Белащица. Според местните тя и в момента създава опасност за околната среда и за здравето на хората. Те се събраха на кръговото на Околовръстното шосе край Пловдив. Един от лекарите заяви, че около 10 пъти се е увеличила заболеваемостта от хронични белодробни заболявания при децата, и около 4 пъти при възрастните, откакто в близост до селата се добиват кариерни материали.

През юни РИОСВ са измерили чистотата на въздуха в центъра на Белащица, но заявяват, че не са установили отклонения от нормите. При друга проверка обаче се оказва, че вятърът е вдигнал бял прашен облак чак до покрайнините на Пловдив.

Единият от двамата концесионери на кариерата възнамерява да увеличи площта за добив с още 50 дка за нови 25 години, което взривява търпението на местните. Те вече са направили подписка срещу намерението му.

МЛАДЕЖИТЕ ОТ БСП В ПЕРНИК:

Готови сме за битка, за да си върнем всички общини в региона

Младежкото обединение на БСП в Перник излезе със силно становище за подготовката си за предстоящите избори за кмет на общината през 2019 г. Ще се борим да си върнем всичките общини в региона, категоричен е лидерът на младежите Йордан Миланов. Той оглави младежката структура на левицата преди пет месеца. Оттогава досега младите социалисти проведоха редица инициативи в областта, подкрепени от общинската и областна организация на БСП. Дейностите им засягат наболели теми като асфалтирането на улиците, бездомните кучета, косенето на тревните площи, но най-силен и мащабен си остава проектът “Лятна политическа академия”, който приключи преди броени дни. Той беше реализиран в рамките на две седмици. В академията взеха участие над 25 членове и симпатизанти, както и 8 лектори от страната. Идеята за нея се роди поради неадекватното управление на община Перник, което младите социалисти определят като “кърпеж”.

Повеждаме битката за спечелване на местната власт в областта, заяви зам.-председателят на МО Сабина Кирилова. Тя обяви, че след приключването на политическата академия в редиците на младите социалисти са се записали 4 нови членове. От началото на годината до 110-та годишнина на организирано социалистическо движение в Перник партията се е увеличила с още 22 нови симпатизанти, потвърди лидерът на общинската структура в Перник Кирил Леонов.

БСП НАТИСНА ВИК-ДОБРИЧ ДА ПОДМЕНИ ВОДОПРОВОДНАТА МРЕЖА В „РИЛЦИ”

След силния натиск на БСП в Добрич ВиК започна подмяната на водопроводната мрежа в квартал “Рилци”. Припомняме, че жителите му протестираха четири пъти заради липсата на вода по домовете си, като затваряха пътя Добрич-Силистра.

В последния протест вчера се включиха и общински съветници от левицата. Местният лидер на партията Мая Димитрова обясни, че подкрепят гражданите на Добрич и затова са сред недоволните хора. В защита на бедстващите жители на квартала се включи и депутатът от “БСП за България” Даниел Йорданов, който отправи гневно питане до МРРБ кога ще бъде решен проблемът с водата.

„До месец ще се оправи водоподаването в квартал „Рилци”, когато ще влязат в действие два нови водопровода. Ние реално подменяме мрежа. Едната тръба е на международен път и на дълбочина 3 метра”, обеща пред протестиращите изпълнителният директор на ВиК-Добрич Тодор Гикински.

EUR: 1.95583 GBP: 2.16525 ⇩ USD: 1.68868 ⇩ CHF: 1.73266 ⇩

НОВО ПРЕДЛОЖЕНИЕ

Заведенията да плащат такса, за да се пуши в тях

Браншовици искат парите да се събират в държавен фонд и да се ползват за здравни дейности

Баровете, ресторантите, дискотеките и клубовете да могат сами да определят дали да разрешават пушенето на цигари, като разрешението да се обвързва с такса за тях. Това предлага Българската асоциация на заведенията в официално становище до Министерството на здравеопазването и Народното събрание. Предложението е за промяна на текстовете в Закона за здравето, които се отнасят до забраната за тютюнопушене в търговски обекти - барове, дискотеки, клубове и ресторанти.

Парламентът вече отхвърли предложението на вицепремиера Валери Симеонов забраната за пушене на закрито да бъде отменена. Законопроектът беше внесен формално от народния представител от "Обединени патриоти" (НФСБ) Христиан Митев. Мотивът е, че настоящата забрана така или иначе не се спазва, а и води до финансови загуби на туристически обекти. Промените предвиждаха хотелите, заведенията, корабите, летищата и стадионите да имат разрешение за обособяване на зони за пушачи.

Новото предложение е заведенията, които изберат да допуснат пушенето, да плащат допълнителна месечна или годишна такса, която да отива в държавен фонд. Идеята е всяко от заведенията, което е заплатило съответната сума, да се обозначава със стикер, че таксата е платена и клиентите имат възможност да пушат. Предложението е той да се издава от държавата и да бъде залепен на видимо място на витрините на заведението.

Според браншовата организация, ако бъдат приети предложенията им, в страната ще има прости и изпълними правила за тютюнопушене в закрити помещения. Ще бъдат премахнати корупционните практики и административната принуда, като в същото време ще се осигури немалък приход в държавния бюджет, мотивират се от асоциацията. Предлага се със събраните средства от вноските да се подпомагат социално значими или здравни дейности в нашата страна. От асоциацията предлагат още да не бъдат въвеждани санкции спиране на дейността на заведения, запечатване, въвеждането на прекомерно завишени размери на глоби и имуществени санкции за нарушаване на забраната за тютюнопушене.

Облагат авансово земеделските субсидии

Фермери, получили 1-2 млн. лв. субсидии, също не са плащали данъци, твърдят от НАП

Националната агенция за приходите (НАП) се зае със земеделските производители, защото се оказва, че огромна част от тях не плащат никакви данъци и осигуровки и не декларират дори официалните субсидии, които получават.

50 000 регистрирани земеделски производители са получили субсидии в общ размер на 120 млн. лв. през 2017 г., но не са подали данъчни декларации и не са платили данъци и осигуровки върху тях, съобщиха от НАП. Тя е получила данни от Държавен фонд "Земеделие" (ДФЗ) за изплатените субсидии през 2016 г. и 2017 г., след което ги е съпоставила със своите бази данни. Има и фермери, които са подали данъчни декларации, но в тях са посочили по-малък доход от получения. Най-голям брой отклонения са засечени в Кърджали, Хасково и Благоевград, сочи анализът на данъчните. В по-редки случаи има и едри земеделци, които не са декларирали дори субсидии от по 1-2 млн. лв.

В момента при плащането на земеделските субсидии служебно не се удържа дължащият се данък, а той впоследствие трябва да бъде внесен от земеделецът. Възможно е обаче занапред да се обмислят законодателни промени, така че удръжката да се прихваща още преди изплащането на субсидията. Данъчната агенция няма точна оценка за щетата върху бюджета от неплащането на данъци и осигуровки от земеделците. Като цяло обаче тя е по-ниска в сравнение с останалите браншове, защото данъчно-осигурителната тежест за фермерите е силно облекчена. Те имат най-високия процент нормативно признати разходи за личния данък - 60%, а също и най-ниския минимален осигурителен доход - 350 лв.

Увеличава се рискът от загуба на плодородни почви

Леко увеличаване на ерозията на почвите в България, отчитат от Министерството на околната среда и водите (МОСВ). Това води до загуба на плодородни площи. Тези процеси са описани в националния доклад за състоянието на околната среда за този година, който е публикуван от Изпълнителната агенция по околна среда. Земеделските земи, засегнати от водоплощна ерозия и почвени загуби, остават относително постоянни през 2011-2016 г., но през последната година от този период се наблюдава леко увеличение на неблагоприятните процеси. Те са най-интензивни в областите Сливен, Велико Търново и Ямбол.

Данни показват най-висока интензивност на ерозионните процеси при земеделските земи на област Сливен, където са засегнати 37 484,3 хектара. На другия полюс е област Благоевград, където негативният процес засяга 3327 хектара. Леко се увеличава и рискът от почвени загуби заради ерозия под въздействието на ветровете. За година застрашените полета в страната са се увеличили с 18 221 хектара, но загубите на почва намаляват с около 1,9 млн. тона.

Какви са мерките срещу тези процеси - ежегоден мониторинг, информиране и подпомагане на земеделските производители, спазване на добрите земеделски и екологични условия и подкрепа чрез компенсаторни плащания за дейности, ограничаващи ерозионните процеси.

Очакват 7% годишен ръст в туризма

Ръст от 7% на посещенията на чужденци в България за полугодието отчита Министерството на туризма. Само за месеците юни и юли над 2,8 млн. чуждестранни туристи са посетили страната, което е ръст с около 3,6%, каза министърът на туризма Николина Ангелкова, цитирана от "Фокус". Ръстът в туризма за 2016 година е над 17%, за 2017 г. около 8-9%. Очакваме и тази година на годишна база да имаме увеличение в рамките на около 7%, прогнозира Ангелкова. Над 160 млн. лева са приходите само от нощувки в местата за настаняване с над 10 легла, или ръст с около 5% спрямо миналата година. Над 1,3 млрд. евро са приходите от международен туризъм в България за първите шест месеца на годината. Ръстът е с 9,7% спрямо същия период на предходната година.

ЗАТЯГАТ МЕРКИТЕ ЗАРАДИ АФРИКАНСКАТА ЧУМА И В МОНТАНСКО

Инспекторите от Областната дирекция по безопасност на храните в Монтана апелират за бдителност на населението заради откритото и в България заболяване африканска чума по свинете. Огнището бе засечено в провадийското село Тутраканци. В област Монтана досега няма сигнали за повишена заболеваемост на свине и съмнения за това заболяване, съобщи директорът на Областната дирекция по безопасност на храните д-р Людмил Антов. По думите му в Монтана по програмата за надзор на чумата досега са изпратени за изследване 18 проби от отстреляни диви прасета, но резултатите са отрицателни за африканска чума.

Пътищата за разпространение на вируса са много. При всички случаи, когато научите за повишена заболеваемост и смъртност при домашни или диви свине, незабавно уведомете лично или по телефона ветеринарен лекар, проявите отговорност, коректност и бързина при съмнение, апелира д-р Антов.

За да се намалят загубите и да се минимизира рискът от мащабно разпространение на болестта, някои специалисти препоръчват на стопаните да предприемат клане на т.нар. коледни прасета и тези за лични нужди още сега или възможно по-рано, но да не се чакат празниците около Нова година. Агенцията по храните в Стара Загора започна да проверява дворовете заради новата свинска чума. При първото открито огнище в Тутраканци се оказа, че прасетата са много повече, отколкото са регистрираните.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Индийски инвеститори с интерес към IT сектора и туризма у нас

СТОКООБМЕНЪТ НИ С АЗИАТСКАТА ДЪРЖАВА Е ЕДВА ЗА 300 МЛН. ДОЛАРА

Компании от Индия имат интерес да инвестират в IT сектора, туризма и производството на храни у нас. Това стана ясно по време на първия по рода си българо-индийски бизнес форум, състоял се в София. Той бе част от програмата на индийския президент Рам Натх Ковинд в България. Макар и малка като размер, България е с голям потенциал за сътрудничество в областта на икономиката, търговията, образованието, науката, каза президентът Румен Радев, който Рам Натх Ковинд, участва в закриването на форума. В него участваха близо 300 фирми от двете държави.

Президентът Радев откри сектора на информационните технологии, като посочи, че двете държави имат своите постижения, които могат да станат още по-големи, ако работят заедно. Докато нашите политически взаимоотношения винаги са били много задълбочени и силни, икономическите ни връзки са по-скромни. Време е да навакса ме тази разлика, каза от своя страна президентът на Индия. Търговският ни обмен възлиза на едва 300 млн. долара, това е далеч от потенциала на тези отношения, допълни Рам Натх Ковинд. Вчера той заяви: "Бихме искали да увеличим значително сътрудничеството в бизнеса, икономиката и инвестициите от Индия в България".

"Възможностите за бизнес в България са добри. Искам да стартирам медицински туризъм с партньори от България. Страната наистина е хубава и разполага с условия за това. Медицинската инфраструктура е добра, има добри условия за СПА и йога. Все още просто разглеждаме възможностите, но се надявам, че скоро нещата може да се получат", сподели участникът във форума д-р Менсури, който притежава група от болници в Северна Индия.

На българския пазар има редица индийски компании, които през последните години разшириха бизнеса си. Една от тях е "Съдърланд" (Sutherland Global Services), която предлага аутсорсинг на бизнес процеси. Тя оперира с пет центъра в България, в които работят над 2000 високоплатени специалисти. "Съдърланд" обслужва клиенти от цял свят, сред които и Cisco, DELL, McAfee, Allianz, Google, Amazon и др. Компанията планира разрастване на дейността си у нас.

Друг пример е индийската ИТ компания "Феуджи" (Feuji Inc), която откри център за аусторсинг и ИТ услуги, подпомагащ дейността на HP и компанията DXC в България. "Феуджи" обслужва от страната ни и американските компании VMware и AGCO. За нея работят около 100 специалисти. Индийската "Синегранд" оперира 3 киносалона в България и планира да инвестира през следващата година още 3 млн. евро в откриване на нови обекти.

Снимка БГНЕС

Президентите Румен Радев и Рам Натх Ковинд поеха ангажимент да съдействат за активизиране на търговията между България и Индия.

Експортът на България скочил с 83%

Все още обаче търговският обмен между двете държави е сравнително скромен. През 2016 г. експортът на България за Индия нараства с 83%, достигайки 114 млн. долара, като износът се е увеличил близо два пъти от 2016 г. досега. Тенденцията се запазва и през миналата година, като същият показател отбелязва увеличение от 16% и се равнява на 103,4 млн. долара, съобщиха от Министерството на икономиката. Износът на селскостопански стоки за индийския пазар нараства над шест пъти на годишна база, до 36,7 млн. долара. Това увеличение се дължи основно на продажбата на пшеница и на бобови култури, зеленчуци, но в него потенциал за по-голямо присъствие имат и вино, млечни продукти, месни продукти, консерви, гъби и билки.

ЕЦБ:

Следващата финансова криза може да започне от имотния пазар

Следващата криза в Европа може да започне от пазара на недвижими имоти. Това прогнозира председателката на Надзорния съвет на единния надзорен механизъм в Европейската централна банка(ЕЦБ)

Даниел Нуи, добавяйки, че банките вече са по-подготвени да се справят с подобна криза, отколкото са били преди десет години. "Какво би могло да причини следващата криза? Не знам, но подозирам, че това може да е пазарът на недвижими имоти. Знаем със сигурност, че ще има нова криза. Но ние не знаем кога и защо ще се появи", е обяснила Даниел Нуи, цитирана от Ройтерс. Това е поредната прогноза, която сочи нова финансова криза. Преди дни по темата се изказа и бившият шеф на Централната европейска банка Жан-Клод Трише. Дълговете на нефинансовите компании в САЩ могат да станат причина за следващата финансова криза, предупреди миналия месец рейтинговата агенция "Мудис".

Нуи казва, че "докато банките са добре капитализирани, ликвидността е предостатъчна и парите са евтини", но някои банки не са били достатъчно успешни при мобилизирането на допълнителни гаранции и при придобиването на допълнителна ликвидност.

"Това, което все още липсва, е европейска депозитна застраховка. Знам, че някои северно и източноевропейски страни искат да видят по-ясно намаляване на рисковете в банките в еврозоната, преди да се направят по-нататъшни стъпки. Аз лично смятам, че рисковете вече са намалели значително. Така че сега трябва да продължим напред", казва Нуи. Коментирайки ситуацията в балтийските страни, Нуи предупреди, че ръстът на цените на търговските площи създава риск.

Златна монета на стойност 1,5 млн. евро изсече Австралия

Австралия е изсекла златна монета, инкрустирана с редки розови диаманти, на стойност 2,48 милиона австралийски долара (1,5 милиона евро), за да задоволи интереса на свръхбогаташите към луксозни предмети за колекция. Върху монетата с тегло два килограма са изобразени плаващ древен платноход, златотърсач, кенгура и баобаб, който се среща в Западна Австралия. Това е най-скъпата монета, изсечена в Австралия, и наподобява първите австралийски долари. Един такъв долар е бил продаден през 2013 година за 495 000 долара.

Новата австралийска златна монета е наречена Discovery и ще бъде предложена на търг от аукционната къща Perth Mint с начална цена от 2,45 милиона долара. Очаква се въпросното "съкровище" да стане собственост на купувач от Азия или Близкия изток.
За най-скъпа в света монета се счита първият сребърен долар, сечен в монетния двор във Филаделфия, САЩ, през 1794-1795 година. В 2005 година една такава монета е продадена за 7,85 милиона долара, а през 2013 година е достигната и цена от 10 милиона долара.

КРИПТОВАЛУТИТЕ ПОЕВТИНЯХА ДО НАЙ-НИСКОТО СИ НИВО ОТ 9 МЕСЕЦА

Криптовалутите загубиха значителна част от цената си за втори път в рамките на по-малко от 24 часа, насочвайки се към деветмесечно дъно. Причина за спада станаха притесненията, че помащабното влизане в употреба на дигиталните активи ще отнеме подълго време от очакваното, съобщава Bloomberg, цитиран от investor.bg. Биткойнът - най-голямата дигитална валута, се срина с 9,8%, достигайки цена до 6408 долара по време на търговията в Хонконг. Цената му достигна 6402,19 долара. Измерителят Bloomberg Galaxy Crypto Index, който следи представянето на най-големите криптовалути, се движи близо до най-ниските си стойности от ноември 2017 г. насам, след като конкурентните дигитални валути рипъл, етер и лайткойн също поевтиняха.

Макар много банки и институционални инвеститори да навлизат полека в света на криптовалутите, притесненията за всичко от схеми за пране на пари, пазарни манипулации и неясни регулации пречат на по-мащабното приемане на този вид средства за разплащане.

www.duma.bg

„Северен поток-2“ влезе в морето

Започна изграждането на подводната част, ще се работи денонощно

Във Финландия е започнало полагането на тръбите от газопровода “Северен поток-2”, съобщиха от компанията Nord Stream 2 AG, която строи съоръжението.

“Днес в 13:25 часа (централноевропейско време) започна полагането на тръбите на газопровода “Северен поток-2” във Финския залив”, уточниха от компанията.

Предвижда се работата да се извършва денонощно и без почивни дни.

“Преди и след полагане на тръбите изследователският кораб ще извършва проучване на морското дъно за проверка на точното положение на газопровода”, допълниха от Nord Stream 2 AG.

Отбелязва се, че всички мерки за безопасност били съгласувани с транспортната агенция на Финландия и службата за гранична охрана, а работата се извършва под контрола на националните власти.

Проектът предвижда строителството на две тръби от руското крайбрежие до Германия по дъното на Балтийско море. Газопроводът е планирано да е положен до действащия “Северен поток”.

Той ще преминава през териториалните или изключителните икономически зони на страните, разположени край брегове на Балтийско море - Русия, Финландия, Швеция, Дания и Германия. Разрешение за строителството на съоръжението беше получено от всички тези страни с изключение на Дания, която се опита да блокира проекта с приемане на специален закон, който влезе в сила със задна дата на 1 януари тази година и даде на министъра на външните работи на Дания право на вето върху инфраструктурните проекти въз основа на съображения, свързани с външната политика и сигурността.

Маршрутът, по който преминават двата газопровода “Северен поток”

В резултат на това трасето бе променено, така че да не преминава през нейните териториални води. Според представителя на “Северен поток-2” в Дания Маркела Дедопулос по този начин датското Министерство на външните работи не може да отхвърли проекта за газопровода “Северен поток-2” по алтернативен маршрут, позовавайки се на закона.

В същото време бивш служител в министерство на икономиката на Полша беше обвинен, че е шпионирал в поза на руското военно разузнаване (ГРУ). Според местните медии това е Марек В. Според властите вероятно е подавал към Москва информация, касаеща проекта за газопровод „Северен поток-2“, срещу реализацията на който Полша твърдо се противопоставя.

През юни министър-председателят на Дания Ларс Расмусен заяви, че страната му обмисля да блокира преминаването на газопровода през акваторията на страната. Законопроект с подобно съдържание беше внесен и гласуван в местния парламент. Въпреки това обаче Расмусен настояваше, че кралството не е в състояние само да вземе подобно решение, а то следва да се вземе на общоевропейско равнище. На датска територия се намираха само 10% от маршрута.

Експерти смятат, че по този начин Копенхаген се опитва да се „скрие“ зад колективно европейско решение и да се изплъзне от натиска от страна на Съединените американски щати, които съвсем открито настояват за блокиране на международния проект.

Въпреки, че Швеция е дала вече всички разрешителни за започване на строежа, местен вестник написа тази седмица, че според проучване сред шведските депутати повечето били против проекта. Интервюирани са представители на три от партиите в шведския парламент. Официално обаче няма никакво потвърждение на тази информация или други действия срещу “Северен поток”-2.

Лондон готви кибервойна с Москва

Лондон може да прибегне до кибератаки срещу Русия и забрана за влизане на нейни граждани на територията на Великобритания в отговор на отравянето през март тази година в Солсбъри на бившия полковник от ГРУ Сергей Скрипал и неговата дъщеря Юлия, за което британското следствие обвинява Москва. Това съобщават едновременно два британски вестника, позовавайки се на анонимни правителствени източници.

Според информация на “Дейли Телеграф” ответните мерки на Лондон могат да включват „кибератаки, шпионаж и забрана за влизане на отделни лица“. „Кремъл трябва да почувства, че не може да действа безнаказано. Русия трябва да види, че има цена за това, което прави“, пише вестникът. “Таймс“ на свой ред пише, че британският премиер Тереза Мей се готви за „кибервойна срещу руските шпионски мрежи“. Целта на тези действия на британското правителство в киберпространството са нарушаване на комуникациите на Главното управление (наследник на ГРУ) на ГЩ на руската армия.

Британският министър по сигурността Бен Уолъс обяви вчера, че руският президент Владимир Путин носи “крайната” отговорност за нападението с нервнопаралитично вещество новичок срещу бившия руски двоен агент Сергей Скрипал в английския град Солсбъри през март. В сряда британската прокуратура повдигна обвинения срещу двама руснаци - Александър Петров и Руслан Боширов, като според британските власти те са преките извършители на нападението с новичок. В изявлението си Тереза Мей заяви, че двамата са служители на ГРУ. Това бе отречено от руската страна.

След Скопие Столтенберг отива и в Атина

Генералният секретар на НАТО Йенс Столтенберг, който пристигна в сряда вечерта в Скопие, в навечерието на референдума, снощи посети съседна Гърция. В Атина той бе приет от премиера Алексис Ципрас.

На предстоящия референдум на 30 септември гражданите на западната ни съседка ще гласуват за промяна на името на Република Македония и за започване на преговори за членство в НАТО и ЕС.

В сряда Столтенберг беше посрещнат на летището в Скопие от министъра на отбраната Радмила Шекеринска. Вчера той разговаря с президента на Македония Георге Иванов, с премиера Зоран Заев и с председателя на парламента Талат Джафери.

“Вие трябва да решите дали ще гласувате и как ще гласувате. Ако приложите договора за името, ще станете държава членка на НАТО. Надявам се, че следващия път, когато дойда тук, ще посетя страна членка”, заяви Столтенберг на съвместната пресконференция след срещата си със Заев.

Според данните от социологическо проучване на Института за демокрация и Македонския център за международно сътрудничество, проведена от компанията М-проспект по поръчка на телевизия Телма, мнозинството респонденти - или 57,8% - са заявили, че ще гласуват, почти 1/3, или 28,8% няма да излязат на референдум, 11,2% не знаят и 2,2% отказват да отговорят. 40,9 на сто от гражданите ще гласуват “за”, “против” са 8,6 на сто, все още не са решили 6,3 на сто, а два процента от анкетираните са отказали да отговорят. Без отговор са 42,2% от запитаните.

КРАТКИ

Тачи: Договорът няма смисъл без признаване

Косовският президент Хашим Тачи заяви, че възможностите за постигане на споразумение са много малки и че крайният договор ще има смисъл, само ако Сърбия признае Косово като държава. “Косово губи смисъла си без Митровица и Газивода. Няма да има разделяне, няма да има размяна и няма да има Република Сръбска в Косово”, повтори Тачи.

Букурещ: Румъния не иска да унищожава ЕС

Неотдавнашните изявления на еврокомисаря по бюджета и човешките ресурси Гюнтер Йотингер, че Румъния иска да унищожи Европейския съюз, “противоречат на конструктивната позиция на еврокомисаря” и “не отговарят на реалността”. Това написа в социалната мрежа румънският министър на външните работи Теодор Мелешкану. По-рано Йотингер заяви, че Полша, Румъния, Унгария и Италия искат да разрушат Евросъюза. “Искаме да напомним на Йотингер, че е ненормално еврокомисар да обвинява страни членки на ЕС без предварителна сериозна информация”, е написал още румънският първи дипломат.

Нова корейска среща на 18-20 септември

Третата междукорейска среща ще се проведе от 18 до 20 септември в столицата на КНДР. Това бе обявено на брифинг в Сеул от специалния пратеник на президента на Република Корея Чон И Йонг. “Страните се договориха да проведат тридневна среща на високо равнище в Пхенян от 18 до 20 септември. Те се съгласиха също да открият междукорейски офис в Кесон преди срещата на върха”, подчерта той.

ЕС: Планът на Мей за „Брекзит“ е „мъртъв“

Депутатът от лейбъристите Стивън Кинок разкри, че в разговорите тази седмица главният преговарящ на ЕС Мишел Барние е обявил предложенията на Тереза Мей за “мъртви” и че в Обединеното кралство има генерално недоразумение за това как функционира единният пазар. “Мога да ви кажа абсолютно, недвусмислено, без да имате съмнение, че планът е мъртъв. Мишел Барние разкри, че този план е напълно неприемлив за ЕС”, каза Кинок.

Италиански съд одобри задържането на активи от 49 милиона евро от крайнодясната Лига начело с Матео Салвини, която е част от управляващата коалиция. Причината е в осъждането на бившите лидери на Лигата за измама

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Израел: Няма по-добра алтернатива от Асад

Турция намира за грешка унищожаването на терористични мишени в Северозападна Сирия

Израел не вижда по-добра алтернатива от президента Башар Асад сред сирийските бунтовнически групировки. Това заяви министърът на разузнаването Израел Кац пред израелското радио 103 FM.

"Разбира се, неговите действия са ужасни, нещо, от което ние се отвращаваме и осъждаме. Онези, които му се противопоставят, "Ислямска държава" и други, не са страна, която според нас е по-добра. Ние се погрижихме да запазим интересите си", коментира Кац.

Сирия поддържа враждебност в духа на Студената война през десетилетията управление на фамилията Асад, припомнят медиите, имайки предвид и покойния Хафез Асад, бащата на сегашния президент.

Освен това Израел Кац заяви, че няма информация американският президент Доналд Тръмп някога да е нареждал убийството на Башар Асад. "Не знам за такива инструкции. Тръмп също отрича. Във всеки случай това, което може да се каже, е, че в рамките на координацията между САЩ и Израел... въпросът за сирийския режим със сигурност е част от дискусиите. Израел не взе решение да свали Асад", обяснява Кац.

Макар и официално неутрален в 7-годишната гражданска война в съседна Сирия, Израел извърши десетки въздушни удари срещу предполагаеми опити на Иран и контролираното от него ливанско движение "Хизбула", които са съюзници на Асад, да създадат постоянни бази или постове в Сирия.

Междувременно германската канцлерка Ангела Меркел е обсъдила с руския и турския президент Владимир Путин и Реджеп Ердоган обстановката в сирийската провинция Идлиб. Това съобщи самата тя в интервю за две германски телевизии Ер Те Ел и Ен Те Фау. Според нея положението там е противоречиво, защото там има радикални групи, с които "трябва да се борим", но от друга страна, трябва да бъде защитено и мирното население. "Не трябва да допуснем хуманитарна катастрофа в Идлиб, това ще бъде важна задача",

Идлиб е последният голям сирийски регион, който остава в ръцете на радикални ислямистки групировки и терористи. По данни на специалния посланик на ООН Стафан де Мистура там се намират около 10 000 бойци на терористичните групировки "Джебхат ан-Нусра" и "Ал Кайда". Възстановяването на контрола над провинцията ще сложи край на военния конфликт в Сирия.

Турция е предала на Русия, че осъжда последното нападение в сирийската провинция Идлиб, заяви турският външен министър Мевлют Чавушоглу, цитиран от в. "Хюриет".

"След нападенията нашите институции (турските и руските) се свързаха едни с други. Казахме им, че това е грешно", заяви Чавушоглу по време на пресконференция с германския си колега Хайко Маас. Атаките са насочени към "превземането на Идлиб", за което турският дипломат каза, че "носи сериозен риск" и "ще бъде катастрофално по много начини". "Желанието на режима да нападне и превземе Идлиб е очевидно", добави той.

Русия обаче заяви, че нападението не е начало на операцията в провинцията, срещу която се говори толкова много на Запад. Говорителят на руската армия Игор Конашенков обясни, че въздушните удари на руските самолети са унищожили цех за сглобяване на ударни дронове и склад с ракети и други боеприпаси след безуспешен опит за атака с безпилотник срещу руска авиобаза. Освен това ударите не представлявали опасност за мирните жители и са нанеси по мишени далеч от населените пунктове.

По-рано Доналд Тръм заяви, че САЩ и целият свят "много ще се разсърдят" при кръвопролития в Идлиб.

Франция е готова да нанесе удари срещу Сирия при използване на химическо оръжие в Идлиб, потвърди началникът на Генщаба на армията ген. Франсоа Лекуентр. В същото време Русия и Сирия предупредиха, че в Идлиб са вкарани химически вещества, с които да се извърши провокация, за да бъде обвинен Дамаск в използване на химическо оръжие и да се намери повод за ракетни удари срещу правителствените сили.

Астанското трио решава съдбата на Идлиб

Днес в Техеран се провежда срещата на върха между Иран, Русия и Турция или на Астанското трио и на нея може да бъде постигнато окончателно решението на ситуацията със сирийската провинция Идлиб.

Това заяви вчера председателят на Ислямския съвет Али Лариджани на среща с председателя на руската Държавна дума Вячеслав Володин. Провинцията стана крепост на терористите, откъдето те извършват нападения срещу сирийската армия. Според руския в. "Коммерсан" очаква се на срещата да бъдат одобрени плановете на военните операции.

Тази година Путин и Ердоган са говорили 17 пъти по телефона за Сирия, разкри вестникът, като добави, че операцията в Идлиб е можела да започне през юли, но е била забавена по искане на Ердоган. Той дори заплаши, че ще напусне Астанския преговорен формат при операция в провинцията. "Турция не без причина се страхува, че след Идлиб сирийската армия няма да спре и ще проведе военни операции на териториите на север от Алепо, заети от Турция по време на военните операции "Щита на Ефрат" и "Маслинова клонка". Там, както и в Идлиб, са съсредоточени силите на сирийската опозиция, контролирани от Турция. Над тази територия има "чадър на турската противовъздушна отбрана", обясни през вестника експертът Кирил Семьонов. Съществуват мнения, че Асад ще може да възвърне контрола само над част от провинцията.

Германците се безпокоят заради Тръмп и бежанците

69% от германците най-много се притесняват от последствията от политиката на президента на САЩ Доналд Тръмп, сочат резултатите от проучване на германската застрахователна компания R+V Versicherung. На второ място с 63% се нареждат германците, които се опасяват от претоварването на държавата с бежанци. Миналата година от това се безпокояха 57% от немците.

Също така германците изпитват безпокойство от това, че политиците са прекалено претоварени с проблеми (60%). В това се вижда намаляващо доверие към властите. На следващото място сред опасенията в Германия е безпокойството от евентуални терористични действия (59%).

Проучването на общественото мнение „Страховете на немците" се провежда вече 25 години.

След мощния тайфун „Джеби" и земетресение с магнитуд 6,7 по Рихтер удари Япония. Съобщава се за най-малко 8 жертви и 100 ранени

Нов скандал между Белия дом и медиите

Статия във в. "Ню Йорк таймс", за която се твърди, че е написана от висш служител в администрацията на президента Тръмп, предизвика нов голям скандал в американската политика. В нея той е определен като "аморален".

Авторът на статията твърди, че е част от "съпротива" в Белия дом срещу "най-лошите наклонности" на президента. "Съпротивата" на служителите на администрацията се състояла в опити да осуетят част от дневния ред на президента, за да защитят страната от "най-лошите му наклонности".

Според автора "аморалността" и "импулсивността" на Тръмп са довели до невежи и безразсъдни решения. В статията се разказва също, че част от администрацията дори е обмисляла задействане на 25-ата поправка в американската конституция, която дава право на висши служители от Белия дом да инициират сложна процедура за сваляне на президента поради непригодност за поста. Веднага в обществото пространство се появиха догадки дали анонимният автор е вицепрезидентът Майк Пенс.

Държавният секретар на САЩ Майк Помпео отрече, че е автор на написаното и разкритикува остро статията, като "тъжна" и добави, че опитите на медиите да "подкопаят" президентството на Тръмп са "невероятно обезпокоителни".

След публикуването на статията Тръмп настоя вестникът да разкрие "безгръбначния" автор от съображения, свързани с националната сигурност и публикува в профила си в туитър пост, който гласеше "Измяна?"

По-рано през седмицата откъси от новата книга на ветерана на американската журналистика Боб Удуърд, която излиза на пазара в САЩ на 11 септември със заглавие „Страх. Тръмп в Белия дом", бяха публикувани в електронното издание на „Вашингтон пост" и също предизвикаха гнева на президента.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

ГЕОРГИ ГЬОКОВ:

БСП няма да изостави майките на деца с увреждания

ГЕРБ не изпълниха обещанията си и продължават да нехаят за проблемите в социалната сфера, твърди депутатът от „БСП за България“

Интервю на
Юлия КУЛИНСКА

ГЕОРГИ ГЬОКОВ е роден на 13 декември 1961 година в с. Любеново, Старозагорско. Завършил е специалност инженерство в Техническия университет в Габрово. Бил е общински съветник и директор на Бюрото по труда в Стара Загора. Депутат от БСП в 42-то, 43-то и 44-то Народно събрание от 27-ми МИР - Стара Загора. Зам.-председател е на комисията по труда, социалната и демографската политика и член на комисията по здравеопазване. Владее руски и английски език.

Г-н Гьоков, преди дни протестиращите майки на деца с увреждания поставиха на депутатите срок до 1 октомври да бъдат внесени и дебатирани в Народното събрание законите, които се отнасят до техните проблеми. Ще успее ли парламентът да спази това условие?

- Майките поставят този ултиматум още от началото на протестите си, като говорят за три закона. Първоначално протестите тръгнаха от Закона за личната помощ, който те смятат, че ще реши проблемите на децата им, а и на всички хора с увреждания. Впоследствие в процеса на преговорите се разбра, че трябва да се развият и другите социални услуги, не само личната помощ. Затова се заговори за Закона за социалните услуги, към приемането на който правителството имаше ангажимент още през 2016 г. За съжаление нищо такова не се случи. Сега отново се заговори за този документ. Третият закон е за хората с увреждания. Той вече не се казва Закон за интеграция на хората с увреждания, което ще рече, че управляващите смятат, че вече сме ги интегрирали, а трябва да е само Закон за хората с увреждания.

Кой от трите законопроекта е внесен в НС?

- Внесен е Законът за личната помощ, който се твърди, че е разработен от омбудсмана заедно с протестиращите майки. Но управляващите и Националният съвет за интеграция на хората с увреждания усилено разглеждат и законите за хората с трайни увреждания и за социалните услуги. Всъщност Законът за личната помощ, откъдето тръгнаха протестите, остана на заден план и като че ли стана част от Закона за социалните услуги. Силно се надявам да има изпълнен ангажимент и от 1 октомври законопроектът за социалните услуги да е факт и да е внесен в парламента. Ако майките се надяват, че дотогава той ще бъде приет, е в сферата на фантастиката, защото няма физическо време пък и правилникът не позволява чак такива бързи действия. А и всяко претупване на нещата не говори добре за приемането на един законопроект.

Но е нормално и постижимо да бъде внесен в деловодството на НС, да бъде разпределен по комисии за стартиране на разглеждането. От декларациите в началото на новата политическа сесия на НС стана ясно, че законодателството за хората с увреждания ще е сред приоритетите за народните представители. Дано да е така, защото тези хора наистина го заслужават. Смятам, че ще бъде приет и Законът за хората с увреждания, където ще се постави акцент върху индивидуалната оценка. Има, разбира се, разногласия между това, което искат различните групи протестиращи. И те са в това, че едните искат, след като са записани в закона, те да бъдат обвързани със средства и да бъдат удовлетворявани тези потребности. Другите искат просто да бъдат записани и ако има пари, да бъдат удовлетворявани, под условие са оценката на потребностите.

БСП ще подкрепи ли предложенията, свързани със законодателството за хората с увреждания?

- На 30 юни м.г. аз, Антон Кутев и Михаил Христов направихме питане за интеграцията на хората с увреждания в НС, с което предизвикахме последващи разисквания. Нашето предложение за решение беше до края на 2017 г. да бъде приет закон за социалните услуги, да се анализират потребностите, да се засили индивидуалната оценка на потребностите, която и към момента съществува в настоящия Закон за интеграция на хората с увреждания. Тогава управляващите неглижираха нашето решение, вкараха тяхно, в което бяха написани неща, с които проблемите бяха замазани. И в резултат на това от април т.г. започнаха протестите, които за разлика от друга година, когато управляващите ги потушаваха с някакви палиативни действия, сега не стихват. Предходната година например управляващите събраха всички помощи накуп и обявиха, че за децата под 18 години инвалидната помощ е 910 лв. и с това уж решиха проблема.

Всъщност не го решиха, а го задълбочиха...

- Да, точно така стана. Защото в тази сума включиха всичко, което може да получават децата с увреждания. Твърдя, че не всички, но в други индивидуални случаи сумата, с която се подпомага едно дете под 18 години при стария режим можеше да надхвърли тези 910 лв. Защото сега в тези 910 лв. влизат личният асистент, влизат помощите за рехабилитация, за лекарства и т.н. А преди да въведат тази сума, парите можеха да я надхвърлят. Защото, ако едно дете стане на 18 години и 1 месец, неговото положение в здравословното му състояние по никакъв начин не се подобрява, а пък помощите, които получава то и семейството му, се смъкват от 910 лв. на 200-250 лв.

Лично аз и ПГ “БСП за България” поддържаме изключително добър контакт с национално представените организации и с другите организации, които не отговарят на критериите за национална представителност. С тях комуникираме добре и от Комисията по жалбите на гражданите, човешки права и взаимодействие излязоха доста инициативи, които са в полза и са в защита на тези хора.

Какво става с родителите, когато децата им с увреждания навършат 18 години? Те нямат трудов стаж и доходи, защото са се грижили за рожбите си.

- Това е доста сложен въпрос. Ако трябва да се решава по някакъв начин, той трябва да бъде за сметка въобще на осигурителната система. Ако държавата реши, че ще има професия майка на дете с увреждане, трябва по някакъв начин да им се внасят осигуровки, за да се ползват вследствие осигурителни права. Иначе проблемът на тези хора трябва да се решава през системата за социално подпомагане чрез месечни помощи и т.н. Наистина към момента правата на майките на деца с увреждания могат да се гарантират, само ако майката е била личен асистент на детето си и тогава са плащани осигуровки за това, но за периодите, когато не е била и си е гледала детето, тя не е осигурявана.

Майките на деца с увреждания основателно поставят този въпрос, защото, ако в семейството, не дай Боже, има един човек с увреждане 100%, който не може без чужда помощ, 24 часа в денонощието, без значение дали е един или цялото семейство, но поне един човек 24 часа в денонощието е ангажиран с обгрижването им. В България проблемът с хората с увреждания не е решен на необходимото ниво. Ние сега говорим доста усилено за децата с увреждания и техните родители, а представете си какво става при един възрастен човек с деменция, която ние сега някак си неглижираме като заболяване и сме я оставили някъде назад, но той ангажира ресурси от семейството. Ангажира човек най-често в трудоспособна възраст и го оттегля от пазара на труда, където и без това липсва работна ръка. Така че има още доста въпроси да решаваме в социалната сфера. Не са ясно регламентирани и домовете за хора с физически увреждания или пък домове за стари хора и т.н, без значение как ще ги наричаме. Съществуват частни домове, където цената на услугата е непоносима. Държавни такива, ако има, работят при ужасяващи условия, трудно намират работна ръка и кадри.

„Нямам надежда, че точно тези управляващи могат да решат проблемите на хората с увреждания, защото „социалното“ не е в кръвта им“

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

ЦЕНАТА НА СВОБОДАТА

В ПАМЕТ НА ЗНАЙНИТЕ И НЕЗНАЙНИ БОРЦИ ЗА НОВА БЪЛГАРИЯ

Доц. д-р Минчо НАЙДЕНОВ, зам.-председател на УС на БАС

На 9 септември в цялата страна ще се отбележи 74-та годишнина от победата на социалистическата революция в България. Девети септември е знакова дата в най-новата ни история, защото олицетворява победата над фашизма у нас. До това историческо събитие се стигна след дълга и тежка борба, в която проляха кръвта си хиляди борци.

Един от най-легендарните партизански командири е Александър Иванов Пипонков (Чапай). На 9 септември 1944 г. начело на партизанската колона Александър Пипонков слиза на гара Белово, където е възторжено приветстван от насъбралото се население

На 22 юни 1941 г. фашистка Германия започна вероломна война срещу Съветския съюз. На 24 юни Политбюро на ЦК на БРП(к) взе решение за организиране на въоръжена борба срещу немските окупатори и монархо-фашистката диктатура. Веднага започна формиране на партизански чети, в които се вляха преминали в нелегалност дейци на БРП(к) и РМС. Те станаха центрове за образуване на нови партизански формирования. Партизанското движение се създаваше трудно, в условията на жесток фашистки терор, без достатъчно оръжие, тилово и техническо осигуряване. Независимо от това през 1942 г. бяха проведени дръзки нападателни акции срещу военни части, комуникационни възли и складове.

През 1942 г. и началото на 1943-а се създадоха нови партизански чети и отряди, нарасна тяхната бойна активност. През пролетта на 1943 г. с решение на Политбюро на ЦК на БРП(к) се създаде Народоосвободителната въстаническа армия (НОВА), която се ръководеше от Главен щаб. Страната беше разделена на 12 въстанически оперативни зони. На всяка зона бяха назначени командири и щабове. Така се засили военнополитическото ръководство на партизанските части, които се изграждаха и действаха като редовни войскови единици. В този отговорен исторически етап изключително важна беше ролята на командирите на зоните.

Кои бяха те? Каква е тяхната житейска съдба?

Първа ВОЗ - София, Славчо Трънски (1914-1999), основател и командир на Трънския партизански отряд. След 9 септември 1944 г. завършва ВА "М.В. Фрунзе" в Москва, командва дивизия и армия, дълги години е зам.-министър на отбраната, генерал-полковник, член на ЦК на БКП, герой на социалистическия труд.

Втора ВОЗ - Пловдив, Боян Българанов (1896-1972), дългогодишен политзатворник, след 9 септември 1944 г. е помощник-командир на Втора армия, член на Политбюро и секретар на ЦК на БКП, председател на НС на ОФ, генерал-полковник, герой на социалистическия труд и герой на НРБ.

Трета ВОЗ - Пазарджик, Методи Шаторов (1897-1944), член на ЦК на БРП(к), партиен деец, политемигрант, интербригадист в Испания, загива на 7 септември 1944 г. в сражение с полиция и войска в местността "Милеви скали".

Четвърта ВОЗ - Благоевград, Крум Радонов (1912-2002), един от основателите на първата партизанска чета в България (26 юни 1941 г.), след 9 септември 1944 г. завършва ВА "М.В. Фрунзе" в Москва, генерал-лейтенант, командир на дивизия, зам.-началник на ГЩ на БНА, герой на социалистическия труд и герой на НРБ.

Паметник „Ятачката" в Дупница

Пета ВОЗ - Стара Загора, Стойо Неделчев-Чочоолу (1908-1987), емигрант в СССР, завръща се в България през есента на 1941 г. с парашутните групи, след 9 септември 1944 г. завършва ВА "М.В. Фрунзе" в Москва, генерал-майор, командир на дивизия, член на ЦКРК на БКП, герой на социалистическия труд и герой на НРБ.

Шеста ВОЗ - Ямбол, Димитър Димов (1903-1968), политически затворник от 1925 до 1940 г., кандидат-член на Политбюро на ЦК на БКП, генерал-лейтенант, посланик в Китай, герой на социалистическия труд.

Седма ВОЗ - Хасково, Иван Араклиев (1915-1996), партиен деец, след 9 септември 1944 г. служи в армията, полковник, стопански ръководител, член на ЦКРК, герой на НРБ.

Осма ВОЗ - Горна Оряховица, Борис Копчев (1906-1989), политемигрант, политзатворник, след 9 септември 1944 г. завършва Военната академия на Генералния щаб "К.Е. Ворошилов" в Москва, командва корпус, началник тила на БНА, генерал-лейтенант, член на ЦК на БКП.

Девета ВОЗ - Шумен, Груди Атанасов (1909-1990), дългогодишен политзатворник, след 9 септември 1944 г. е първи секретар на Областния комитет на БКП във Варна, председател на ЦКРК на партията, посланик в Югославия, член на ЦК на БКП.

Десета ВОЗ - Варна, Ламбо Теолов (1913-2007), дългогодишен политически затворник, след 9 септември 1944 г. е първи секретар на Градския комитет на БКП - Варна, завеждащ отдел в ЦК на БКП, посланик в Италия, член на ЦК на БКП, герой на социалистическия труд.

Единадесета ВОЗ - Плевен, Борис Попов (1906-1994), политзатворник, партиен деец, интербригадист в Испания, след 9 септември 1944 г. е на дипломатическа работа - посланик в Египет, Сирия, Норвегия, Исландия, член на ЦКРК, герой на социалистическия труд.

Дванадесета ВОЗ - Враца, Дико Диков (1910-1984), дългогодишен политзатворник, след 9 септември 1944 г. завършва в Москва военните академии "М.В. Фрунзе" и "К.Е. Ворошилов", зам.-министър на отбраната, завеждащ отдел "Военен" на ЦК на БКП, министър на вътрешните работи, посланик в Куба, член на ЦК на БКП, герой на социалистически труд.

Командирите на зони са известни дейци на БРП(к), силни личности, с богат житейски опит, с политически и организаторски качества. Седем от тях са били политически затворници, двама - интербригадисти в Испания, трима - политически емигранти. Всички те имат изключителен принос за масовизиране на партизанското движение, за организирането на партизански чети, отряди и бригади, за превръщането им в силни военни формирования, които активно воюваха срещу фашизма до победния Девети септември.

След победата те отново работиха всеотдайно за изграждането на нова България. Четирима от тях бяха партийни ръководители на централно и областно ниво, шестима - строители на БНА, трима работиха като посланици на България в чужбина. Шестима от командирите на зони са избирани в състава на ЦК на БКП, а петима - в ЦКРК.

Пламенни родолюбци, те до края на жизнения си път отдаваха сили, знания и енергия за материалния и духовния прогрес на България.

В навечерието на деветосептемврийския празник да си спомним с признателност и уважение за командирите на въстаническите оперативни зони на НОВА.

Осъдените на смърт от т.нар. Народен съд са 2730 души - министри, депутати, журналисти, банкери, кметове, свещеници, земевладелци, учители.

"Жертви" на комунизма: 2730!

Убити от "жертвите" на комунизма: 26 070

Разликата: 23 340 само убити от "жертвите", за другото прочете по-долу!

Кога се почитат жертвите на "жертвите"?

Убити от "жертвите" на комунизма в цифри:

- **1923 г. - без съд и присъда са убити над 5000 комунисти и земеделци.**
- **1924-1925 г. - около 10 000 души са осъдени на различни срокове затвор.**
- **По нареждане лично на Иван Велков в софийските казарми са разстреляни и удушени над 500 души. За страната този брой е многократно по-голям.**
- **1941 г. - 474 души са осъдени на различни срокове затвор.**
- **1941-1944 г. - в България са арестувани 64 354 души. На 12 461 е поискано смъртно наказание, а 7324 са осъдени на строг тъмничен затвор. Само военните съдии са осъдили на смърт 1570 войници и офицери, а на строг тъмничен затвор - 1133.**

Убити са 9140 партизани с награда по 50 000 лв. на глава за палачите.

Убити ятаци и близки на партизаните - 10 930.

31 250 интернирани.

2139 изгорени къщи на партизани и ятаци. Тяхната стойност възлиза на 195 454 225 лева по тогавашния курс.

За борба срещу антифашисткото движение са изразходвани 197 586 286 лв., като от тях 63 милиона са дадени за награда за убити партизани и ятаци.

10 милиона лева са дадени за организиране на контрачети срещу партизаните.

15 милиона лева са дадени за награда на сътрудници на полицията. В посочените разходи не влизат средствата за жандармерията, агентите, доносниците и др. Те са милиарди.

Пламен ПАСКОВ, фейсбук

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Хрумки по тъмно

АИДА ПАНИКЯН

Анатолий СТАНКУЛОВ

Поредната приумица на недоспал партиен функционер на ГЕРБ е на път да внесе още сътресения в системата на българското здравеопазване. Да вдигнем здравната вноска, която е в процентно изражение, с определена сума! Очевидно инкубаторът на тази идея не е наясно и с математиката, но това е отделен въпрос. И другата хрумка - всяко лечение над 700 лв. да се доплаща от пациента.

Грубо нарушение на Конституцията на РБългария!

Грубо нарушение на принципа на солидарността, на който е подчинено осигуряването в цяла Европа!

Е, това са все постулати, които, за да бъдат разбрани и приложени в управлението на държавата, изискват посериозно раздвижване на сивите мозъчни клетки на управниците. А те през годините показаха, че недолюбват това упражнение и предпочитат простото пестене на пари от здраве, без да отчитат правилата в системата, според които колкото повече вложения се правят в профилактиката, толкова по-евтино излиза здравеопазването.

Но не е за пръв път да сме свидетели на подобни действия. Днес никой не казва къде са откраднатите от здравните вноски на българите 1,4 млрд. лв. плюс още над 700 млн. лв. от здравната каса през 2010 и 2011 г. Никой не отговаря защо 17 малки болници загинаха по времето на "Борисов 1", нито защо големи областни болници всекидневно от месеци колабират при "Борисов 3". Никой не се опитва да пресметне колко струва на касата (т.е. на мен, на вас, на всички стриктни вносители на здравни осигуровки) да възстанови след съдебните постановления милионите левове на болниците плюс лихвите по просрочия, плюс съдебните разходи за онези безумни "твърди" болнични лимити, въведени по времето на "Борисов 2".

Иначе с всяко следващо правителство на ГЕРБ касата и МЗ все по-често са осъждани. Да, справедливостта възтържествува, но осъдените плащат с пари от общия кюп, а не от джоба си. Може би затова и хрумките по тъмна доба няма да престанат скоро.

Леко с фанфарите

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

"Булгаргаз" е изпратила писмо до руския монополист "Газпром" с покана за преговори за промяна на договора за доставка на синьо гориво. Те станаха възможни след споразумението между ЕС и руския доставчик, който така избегна огромна глоба за злоупотреба в монопол в Източна Европа. Споразумението между ЕК и "Газпром" от май т.г. дава право на всички засегнати да започнат предоговаряне на условията за доставките си. Предстои да се види и какъв ще е ефектът от предоговарянето на условията по контракта, за който от "Булгаргаз" твърдят, че в момента осигурява за страната ни най-ниските газови цени в Европа. Не са ли обаче малко пресилени подобни твърдения. Горчивият опит го имаме. Точно преди 20 г. в София с фанфари бе посрещнат тогавашният вицепремиер Евгений Бакърджиев - "победителят" в разгорялата се по онова време руско-българска газова "война". В нейната основа бе скандалът около дружеството "Топенерджи", чрез което "Газпром" искаше да изкупи газопреносната ни мрежа. Тогавашният премиер Жан Виденов не разреши и това му струваше поста.

Малко по-късно се разбра, че фанфарите за "Валяка" са били излишни, защото договорът, подписан в Москва от правителството на Иван Костов за доставка на природен газ, защитава всичко друго, но не и интересите на България. С него страната ни се задължи за 10 г. да плаща 80% от договорените, но неизползвани количества газ. Договорени бяха 6 млрд. куб.м газ при годишна консумация у нас на 3,5 млрд. куб.м. Лесно може да се изчисли колко пари на данъкоплатеца са отишли на вятъра. Страната ни загуби и около 200 млн. долара от разлики в транзитните такси. Договореностите за транзит на газ изискваха налягането на газа при гръцката граница да е 55 атмосфери, докато на румънската граница суровината идваше с 40. Допълнителното нагнетяване също бе за наша сметка. Така че този път по-леко с фанфарите.

Пъзелът Идлиб

ЮРИ МИХАЛКОВ

Тези дни станахме свидетели на признания от Запада за Сирия, които може би си струва да се възприемат и като сигнали. По важност би следвало да започнем с думите на държавния секретар Майкъл Помпео от средата на седмицата, че САЩ споделят тревогата на Русия от присъствието на терористи в сирийската провинция Идлиб. "Абсолютно сме съгласни с тях (руснаците - б.а.), че по тези места има терористи и трябва да се погрижим те повече да не изнасят тероризъм по света. Бихме се радвали да работим за разрешаването на проблема с тероризма в този регион." По същото време специалният пратеник на ООН за Сирия Стафан де Мистура, който е повече "пратеник" на САЩ, отколкото на световната организация, изплю камъчето, че в Идлиб се намират 10 000 терористи от "Ал Кайда" и "Джебхат ан Нусра". След това Ангела Меркел заяви, че в Идлиб има радикални групи, с които "трябва да се борим", а Израел в лицето на министъра на разузнаването Израел Кац призна, че в Сирия няма по-добра алтернатива от Асад.

Астанското трио (Русия, Иран и Турция) решава днес в Техеран за военната операция срещу терористите в Идлиб, срещу която се обявяват САЩ и Западът. Те вече предупредиха, че ще ударят сирийската армия, ако тя използва химическо оръжие. Междувременно Москва и Дамаск се погрижиха да разобличат Запада в подготовката за химическа провокация, за да изфабрикуват повод за такъв удар.

На този фон откровенията на Помпео, Мистура и Меркел не са ли послания, че Западът бие отбой? Че този път Доналд Тръмп няма да клъвне на въдицата с химическа провокация, че до удари срещу Сирия може и да не се стигне. А ако все пак в хаоса бъде пусната димка с газ (всичко се случва в такава ситуация), ударът на Запада ще се окаже символичен. И нищо чудно да бъде поднесен като принос "за разрешаването на проблема с тероризма в този регион".

Такова обяснение е трудно за вярване, но и да се изключи не е лесно.

Дамата 7

1911 - РАЖДА СЕ ТОДОР ЖИВКОВ, ПОЛИТИЧЕСКИ И ДЪРЖАВЕН ДЕЕЦ (УМИРА 1998 Г.). Участник в антифашисткото движение, партизанското му име е Янко. Държавен ръководител в продължение на 35 години, генерален секретар на ЦК на БКП (1954-1989). На 13 декември 1989 г. е изключен от партията, малко преди смъртта му членството му в БСП е възстановено. Автор на "Избрани съчинения" (в 39 тома), на книгите "Срещу някои лъжи", "Без догма (Размисли за политическите нрави)", "След студената война", "Мемоари".

1940 - ПОДПИСАНА Е КРАЙОВСКАТА СПОГОДБА. Условията на договора налагат Румъния да върне на България Южна Добруджа, както и да се осъществи обмен на населението от Северна и Южна Добруджа. Така 88 000 румънци, заселени от румънските власти след края на Втората балканска война през 1913 г., когато територията на Добруджа е окупирана от Румъния, са принудени да напуснат и да се преселят на север. В същото време 65 000 българи от северната част емигрират в родината.

1954 - ОТКРИТ Е ПАМЕТНИКЪТ НА СЪВЕТСКАТА АРМИЯ В ЦЕНТЪРА НА СОФИЯ. Монументът, висок 37 м, е създаден от колектив с ръководител скулптора Иван Фунев с идеята да символизира признателността на българския народ към руските воини. Автори са арх. Данко Митов, арх. Иван Васильов, арх. Любен Нейков и арх. Борис Капитанов, а скулптори - Иван Фунев, проф. Любомир Далчев, Мара Георгиева, Васка Емануилова, Васил Зидаров и Петър Дойчинов. Художник-график е Борис Ангелушев. Първата копка е направена на 5 юли 1952 г., а на откриването присъства и съветският маршал Сергей Бирюзов.

1964 - ОТКРИТ Е АРХИТЕКТУРНО-ЕТНОГРАФСКИЯТ КОМПЛЕКС "ЕТЪР". Намира се на 8 км от Габрово. Представлява възстановка на българския бит, култура и занаятчийство. Идеята за създаването му принадлежи на Лазар Донков. В АЕК "Етър" се намира единствената у нас сбирка на народна техника на вода. Всички обекти са в действие, така, както в миналото. Занаятчийската чаршия представя образци на балканската архитектура, разкриващи самобитния талант на възрожденските строители. През 1971 г. комплексът е обявен за паметник на културата.

1998 - ОСНОВАНА Е GOOGLE. Американската интернет компания е базирана в гр. Маунтин Вю, щата Калифорния. В нея работят над 20 хил. души. Компанията е създадена от Лари Пейдж и Сергей Брин (американец от руски произход), докато те са студенти в Станфордския университет и се опитват да измислят ефикасен алгоритъм (машина) за търсене на уеб страници по ключова дума. Компанията разполага с хиляди сървъри по света, които обработват милиони заявки за търсене всеки ден.

Неделник
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ПОЧИВНИТЕ ДНИ
ПЕТЪК
7 СЕПТЕМВРИ 2018
ДУМА

Най-старият паметник на Светите братя

Той се намира в дряновското село Керека и е издигнат по повод 1000 години от смъртта на Методий

Любомир ДИМИТРОВ,
гр. Дряново

Най-старият паметник на Светите братя Кирил и Методий в България се намира в дряновското село Керека. Той е издигнат по повод 1000 години от смъртта на Методий, на 6 април 1885 г., в двора на местната черква, като по-късно е преместен в двора на кметството.

От спомените на участници в събитието се разбира, че за неговото извайване са дали средства не само богатите селяни, но и всички жители на село Керека, за да увековечат делото на Методий и на неговия брат Кирил.

Много празнична и тържествена е била обстановката тогава. Пременени в най-новите си одежди, керековчани идват за освещаването на паметника от свещеник Ставри, който държи слово за равноапостолите на знанието.

Преди време дряновецът, академик Христо Недялков (Светла му памет!), доведе в с. Керека певците от Детския радиохор и те изпяха пред насъбралото се население и гостите на балканското селце химна на двамата братя и песни, в прослава на българските писмена. После няколко пъти, на 24 май, "българските славеи" огласяха отново и отново простора над Керека и заедно с неговите жители се прекланяха пред паметта на светите люде, дали на страната ни азбука, четмо и писмо.

Маестро Недялков имаше идея преди години да организира в Дряново международен фестивал на детските хорове, който да няма състезателен характер, но да събере в нашия град именити хорови детски формации от цяла Европа и от цял свят. За съжаление никоя общинска управа оттогава, та до смъртта на академик Христо Недялков през 2013 г., не направи така, че идеята му да се осъществи. Мотивът бе, че няма средства за такова начинание...

Камен Калчев

Тук ще припомня, че село Керека е родното място на именития писател-белетрист Камен Калчев и на антифашиста Цоньо Лафчиев. Ако беше жив Камен Калчев, през месец юли 2018 г. щеше да навърши 104 години. Той е автор на редица популярни романи, като "Живите помнят", "Семейството на тъкачите", "Как търсих бъдещето си", "При извора на живота", "Софийски разкази", "Пробуждане"...

Калчев е бил и зам.-председател на Съюза на българските писатели, и главен редактор и директор на издателство "Български писател". Романът му "Семейството на тъкачите" е отличен с престижна награда от Асоциацията на американските писатели, като една от най-стойностните творби на източноевропейски автор.

Цоньо Лафчиев

Известният творец умира през 1988 г. и по негово желание е кремиран, а прахът му е разпръснат над родното му село Керека.

Цоньо Лафчиев е

дошъл на белия свят през 1918 г. също в балканското селце, като през т.г. ще бъдат отбелязани 100 години от рождението му.

Скромният паметник в село Керека до ликовете на Светите братя

Известен и уважаван в района антифашист и партизанин. Шивашки работник в Дряново, той се включва активно в живота и борбите на народа и на РМС. През 1942-1944 г. Лафчиев е бил секретар на Дряновския районен комитет на РМС. Проявява се като смел и храбър командир на Дряновско-павликенската партизанска чета, провела множество акции против монархо-фашистката власт. След Девети септември е в редовете на Народната милиция. Бил е околийски началник на МВР в Дряново и окръжен началник също на МВР във Велико Търново, после е заемал и други отговорни постове в държавата.

Снимка "ДЕСТИНАЦИЯ ДРЯНОВО"

Изглед от село Керека

ПРИЯТЕЛИ - ВРА

Един многозначителен епизод от Руско-турската война

Като едно от най-големите исторически събития от края на XIX столетие Руско-турската война през 1877-1878 г. е изпълнена с много премеждия за милиони хора. От нейния изход се вълнуват не само воюващите страни и народите на Балканския полуостров, които очакват да получат най-после освобождението си от вековното отоманско владичество, но и европейските държави. Всички те - Австро-Унгария, Германия, Франция, Италия и най-вече Великобритания, си имат свои планове. Във войната са въвлечени явно и тайно държавни глави, правителства, политици, дипломати, разузнавателни служби, вестници и списания. Но най-пряко чувстват войната ония, които участват в нея - армиите на двете воюващи страни, народите на територията, където се водят близо две години сражения на живот и смърт. Добре опознават войната и една друга категория участници в нея - военните кореспонденти. Именно чрез тези писатели, журналисти и художници, които са около 200 на брой и са дошли от почти всички държави в света, обществеността има възможност да узнава всичко за войната. Най-много са кореспондентите, причислени към руската армия - около 150. Но те не липсват и в армията на другата воюваща страна, като около десетина от тях стават свидетели на величието и драмата на прославения турски стратег Осман паша.

После, когато отмине бурята, ще дойде времето на спомените, на романите и повестите, на картините със сюжети от войната, които ще потресат със силата на изобразената в тях жестокост извънредно много хора...

Епизодът, за който ще стане дума, е привлякъл вниманието на няколко руски военни кореспонденти, които придружават отряда на генерал Гурко. Събитията се развиват около месец и половина преди Осман паша да капитулира пред руската армия при безуспешния му опит да разкъса блокадата около Плевен. В основата на разказаната случка са използвани мемоарите на руския военен кореспондент Всеволод Крестовски от книгата му "Двадцать месяцев в Действующий армий (1877-1878)", архивни материали от Руско-турската война.

Поклон пред освободителите - Плевен, паркът "Ген. В. Н. Лавров"

Иван ВЪЛОВ

Октомври 1877 г. се оказа необичайно студен и мъглив. Влагата пронизваше до кости воюващите и от двете страни - руската и турската. По цели дни мъглата в бяло-сивата си непрогледност обгръщаше всичко и цареше властно по поречията на реките Искър, Вит и Огоста. Случайно ли още през септември, когато се водеха преговорите между руския главнокомандващ княз Николай Николаевич, братът на император Александър II, и Осман паша за прибиране труповете на убитите и погребването им след сраженията на 11 и 12 същия месец, турските офицери се бяха оплаквали от лошото време. Тогава те се бяха разговорили с руския преводач Николай Макеев, докато той чакаше отговора на пашата. Като доскоро-шен служител в цариградското руско посолство Макеев говореше превъзходно турски език и в негово лице турските офицери от щаба на Осман паша бяха намерили чудесен събеседник.

- Как вашите войници и офицери понасят студа и тези непрестанни дъждове? - го бяха попитали те. - Защото за нас те са по-страшни от глада.

Всъщност истинският глад за турската армия щеше да дойде чак след месец, когато беше прерязан каналът, откъдето идваше снабдяването с провизии - шосето от София за Плевен. Но това щеше да стане в края на октомври, а тогава Макеев, сърбайки вкусното турско кафе в щаба на Осман паша, беше отговорил:

- Ние в Русия сме свикнали на студ...

Истината беше, че и за руските войници студеното време и мъглите не бяха желани гости. С тази разлика, че те често ги превръщаха в свои съюзници, възползваха се от тях. За съжаление това не можа да се случи в кръвопролитните сражения за Горни Дъбрик и Телиш, които станаха от 24 до 28 октомври.

Войниците на ген. Гурко прегазиха през нощта река Вит над Рагьовата воденица, спускайки се от Йени Бъркач и налетяха стръвно като многохилядно ято от орли върху турците. Те разчитаха на мъглата и на изненадата. Но мъглата се вдигна рано тази заран, някъде около пладне, а турските позиции бяха добре защитени, за да бъдат превзети с изненада.

Войниците на ген. Ахмед-

Български доброволец предава пленен от него турски офицер на руското командване

Хивзи, който показа, че неслучайно го сочеха между най-добре подготвените и храбри турски офицери, имаха в ръцете си и най-модерното английско, френско и германско оръжие и отблъскваха много пъти през първия ден от сраженията атаките на руснаците. Само за един ден бяха убити повече от 2 хиляди войници и офицери. И все пак Ахмед-Хивзи паша бе принуден да се предаде на ген. Гурко. Отдадоха му почести на уважение, каквито се полагат на достоен противник, но той многократно бе повтарял, че съжалява дето е останал жив.

Два дни по-късно бе сломена съпротивата и на турците при село Телиш, които по заповед на ген. Гурко бяха обстрелвани в продължение на два часа и половина с около сто артилерийски оръдия. Ген. Исмаил-Хакки паша стана пленник заедно с всичките си офицери и войници. За свое оправдание той, усмихвайки се, бе казал:

- Щом се предаде моят началник Ахмед-Хивзи паша, щом като той намери за нужно да се предаде при Горни Дъбник, то аз не виждам защо също да не капитулирам?... Подчиненият винаги и във всичко е длъжен да взема пример от добрия началник, а Ахмед-Хивзи - да го пази Аллах! - е най-достойният от достойните! Ние, като подчинени, бяхме длъжни да последваме неговия разумен пример. Това изискваше даже самата дисциплина.

Ген. Гурко, който уважаваше храбрите противници, не споделяше подобни откровения и затова се отнесе твърде хладно към задоволството на ген. Хакки паша и към усмивките му, с които той удостояваше всички руски офицери.

Между многото пленени турски офицери бързо привлече вниманието един от тях, може би най-възрастният. Пръв го беше открил Николай Макеев.

- Това е един прекалено симпатичен човек, който най-малко прилича на офицер. Господа, бих желал да се запознаете с Али ефенди! - говореше с възторг Николай Дмитриевич на своите приятели.

И не само препоръчваше турския пленен офицер, но и бързаше да отведе при него любопитните военни кореспонденти. Изненадата беше наистина голяма.

Той очароваше своите събеседници най-първо с почетната си възраст, тъй като наближаваше 70 години, с благодушния израз на лицето си, одухотворено от безхитростност, доброта и детска чистота. Всички го наричаха просто Али ефенди.

Чинът му беше твърде скромен за възрастта - капитан. Настанен беше в землянка заедно с още двама други турски офицери пленници, но докато те прекарваха по-голямата част от денонощието в непробуден сън, той седеше кръстато върху малко килимче.

На руските посетители веднага направи впечатление фактът, че Али ефенди няма нищо друго при себе си освен униформата си - нито с какво да се завие, нито какво да облече във влажните и студени октомврийски дни и нощи.

- Али ефенди, къде е твоят багаж, нямаш ли кожух? - още при първото си посещение го беше попитал Макеев.

- Имах багаж, имах, мой паша: макар и не много, но имах

Битката при Шейново, худ. Алексей Кившенко

След петмесечна обсада П капитулацията и предава

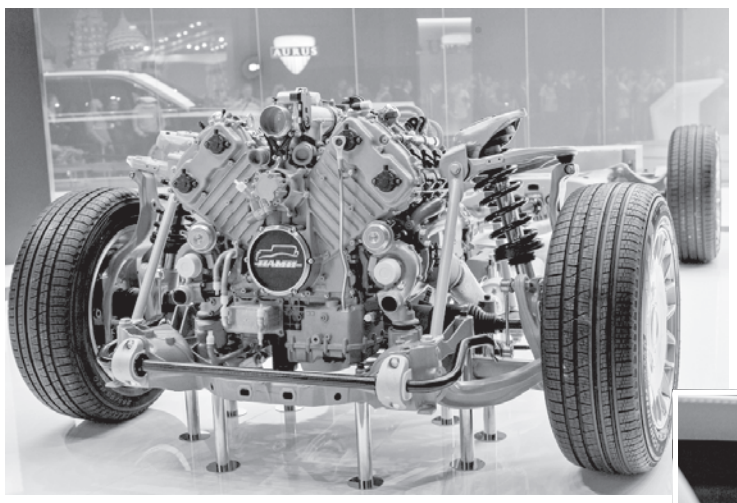

Aurus Senat е звездата на автосалона в Москва

Московският международен автомобилен салон (ММАС) е главното руско изложение с автомобилна тематика и е включен в международния календар на Международната организация на автомобилни производители (OICA). Той се провежда веднъж на две години, развива се с годините и тазгодишното му издание ММАС'18 отразява основните съвременни тенденции в организацията, като е с нов формат, повишаващ интерактиността му и усилва емоционалната привлекателност за посетителите. Изложението е истински празник за всички фенове на автомобила и за всички, за които автомобилът не е само средство за придвижване. През тази година автосалонът предлага ярки премиери и новости от лидерите на руския автопазар. Пълни гами на моделите си представят Volkswagen леки автомобили, Volkswagen търговски автомобили, KIA, Huyndai, АВТОВАЗ, Geely, GAC, Haval, Lifan, JAC, IKCO и много други. Черешката на тортата е премиерата на руската луксозна марка AURUS. Посетителите на изложението в центъра Крокус Експо имат на разположение площадки за тест-драйв, където не само могат да се пробват автомобилите, но има възможност и да се научи как те се управляват в сложни условия. Със сериозни размери на щандовете се отличават АВТОВАЗ, Huyndai, Renault, Lifan, GAC, Haval, Geely иKIA, а обединената площ от 10 000 кв. м на Volkswagen Леки автомобили и Volkswagen търговски автомобили поразява с размера си. Организаторите на автосалона са направили всичко възможно, за да може посещаването му да е не само интересно, но и максимално удобно. На територията на Крокус Експо има огромен безплатен паркинг, спирките на метрото са с изход направо в павилионите, обособен е специален "двор за похапване". Цените на билетите не са убийствени и са с две нива – за почивните дни и за работните съответно 750 и 500 рубли.

Голямата звезда на автосалона е моделът Aurus Senat, който може да се поръча директно от производителя или при един от двата дилъра в Русия - Панавто и Авилон. Заявки за догодина още не се приемат заради ограничените мощности на НАМИ (150 машини годишно), но в бъдеще производственият тираж може да порасне до 10 000 коли годишно.

Външността на руския луксозен автомобил беше разкрита по време на встъпването в длъжност за втория мандат на президента Путин. Но на автосалона за Aurus Senat бяха разкрити всички технически подробности. Senat е хибридна кола с обща мощност на бензиновия мотор V8 4.4 л и електродвигателя около 660 к.с. и максимален въртящ момент на агрегата над 1000 Нм. Задвижването е пълно през деветстепенен автоматик руска разработка. В системата на пълното задвижване е използван многодисков фрикционен съединител, който при нужда включва в работа предния мост. Отпред окачването е със сдвоен долен шарнир, отзад е независимо тип мултилинк.

Автомобилът с немалката си собствена маса от 2740 кг се ускорява от място до 100 км/ч за шест секунди, а максималната скорост е ограничена на 250 км/ч.

Вариантите на купето са два – стандартен с габарити 5630/2020/1685 мм и лимузина, която е по-дълга с един метър за сметка на удълженото междуосие - 4300 мм срещу 3300. Пътният просвет е 200 мм, а при лимузината в бронирян вариант е намален с 30 мм.

Двигателят V8 е разработка на Porsche Engineering. На негова основа в НАМИ са проектирали 12-цилиндров мотор, който ще се предлага за модела в бъдеще. За серията нови луксозни руски автомобили е използвана единна платформа, която позволява и монтирането дори на хибриден силов агрегат с четирицилиндров ДВГ. Такъв навярно ще бъде показан догодина с прототипа на всъдеход от средна ценова категория. Интересна подробност е че хибридният вариант на УАЗ Профи е попътна производна част на този проект. Не е изключено новият всъдеход да носи и емблемата на УАЗ, защото компанията Соллерс е производствен партньор на НАМИ.

В обзавеждането на интериора са използвани кожа руско производство и ценни породи дърво в различни цветови съчетания. Ако клиентът иска още по-сериозна индивидуализация, то има възможност да направи заявките си поне директно на дизайнерите на компанията.

В стандартното оборудване на луксозния автомобил влизат светодиодни фарове с автоматични дълги светлини, девет предпазни въздушни възглавници, адаптивен круиз-контрол, система за автоматично спиране и мониторинг на слепите зони. Всички варианти са оборудвани с функция за безключов достъп и пускане на двигателя, както и отваряне на багажника с крак. Предвиден е и специален бокс за съхранение на две кристални чаши.

Официалният старт на продажбите на Aurus Senat е насрочен за януари догодина и тогава ще бъде обнародвана ценовата му листа. По предварителни данни, за базовия Senat ще се искат около 10 милиона рубли /250 000 лева/. В перспектива новата руска луксозна марка ще бъде представена и на други пазари – на първо място в Обединените арабски емирства, защото арабската компания Tawazun вече инвестира в проекта 110 милиона евро. Европейската премиера на Aurus Senat е насрочена за март следващата година за автосалона в Женева.

Новите еконорми оставят клиенти на VW без колите им

От събота в Евросъюза вече действат новите по-твърди еконорми WLTP, а се оказва, че за въвеждането им в практиката си Volkswagen не е готов. По данни на агенцията Reuters в Германия едва половината от моделите на марката – седем от четиринадесет, имат разрешителна документация по новия екостандарт. Това създава забавяне в предаването на вече купените автомобили на клиентите на компанията, достигащо половин година! Някои дилъри на марката вече наричат положението катастрофа.

"Новите тестове отнемат два-три пъти повече време и са много трудоемки. Дори дребно серийните модели трябва да се тестват всеки поотделно... Следващите месеци ще са доста сложни за нас." - сподели шефът на отдела продажби на VW в Германия Томас Зан.

На VW се налага да създава междинни складове за продукцията си. Производителят иска да наеме пространство в новото летище на Берлин, което още не работи, за да складира там хиляди нови коли. Преценката на анализаторите е за дори 250 000 чакащи автомобила.

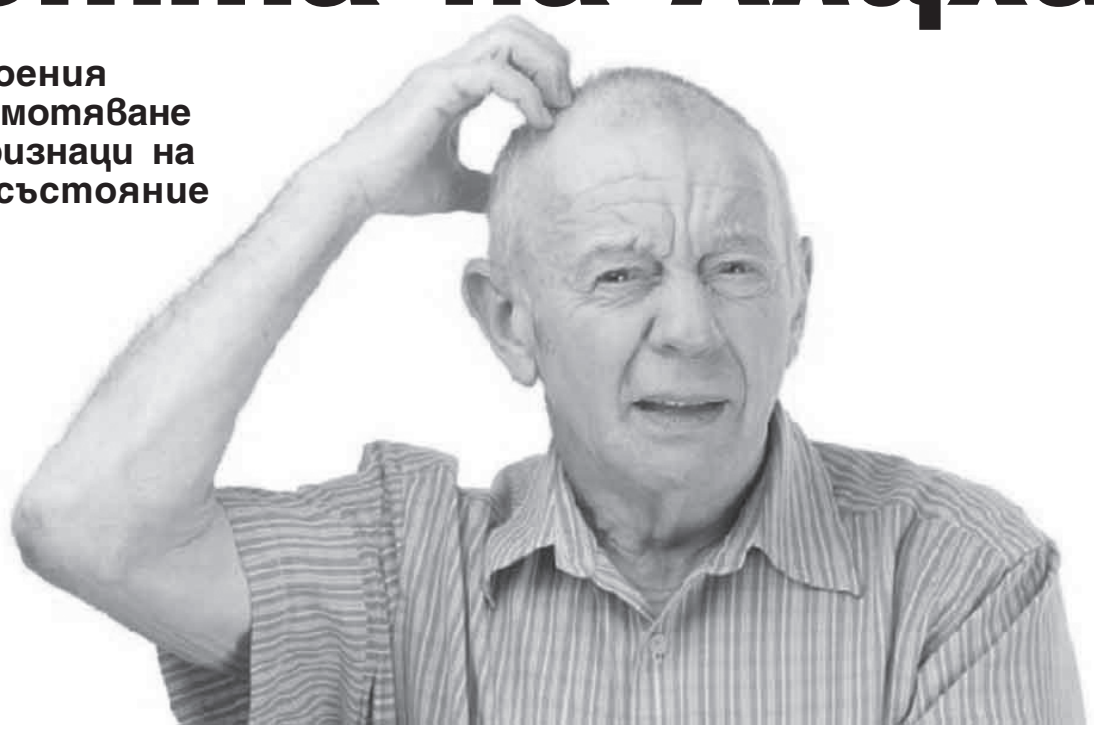
За да се ускори сертификацията, тестовите стендове през следващите две седмици ще работят денонощно. Но това няма да спаси положението през септември и навярно през октомври от забавяне на доставките на новите коли на притежателите им. Очаква се към Коледа нещата да се канализират, а анализаторите от компанията Evercore прогнозират спадане на рентабилността на марката в третото тримесечие от 5,5 до два процента. От страна на Volkswagen няма официален коментар по проблема засега.

Страница на инж. Иля СЕЛИКТАР, агенция "Автопрес-2001" www.auto-press.net

ДУМА
ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018
Неделник

Първи признаци на болестта на Алцхаймер

Променливи настроения и стремеж към усамотяване са сред първите признаци на дегенеративното състояние

Най-разпространената форма на деменция е болестта на Алцхаймер. Тя носи името на германския лекар, който за пръв път я описва през 1906 г. - психиатърът Алоис Алцхаймер. Смята се, че до 2050 г. един на 85 души над 65 г. ще бъде засегнат от това страдание. А това е много сериозно предизвикателство както пред медицината, така и пред фармацевтичната индустрия. През 2017 г. „Дейли телеграф" съобщи, че 12 лекарства са в трета фаза на клинично изпитване (с пациенти) и се работи върху ваксина срещу болестта.

Засега науката може да забави развитието на болестта, ако тя бъде установена в ранен етап. Затова е необходимо близките на възрастен човек да следят по-внимателно промените, които настъпват с него и своевременно да потърсят помощта на специалист невролог. Медплюс.ру дава някои препоръки на какво да се обърне поспециално внимание и какви са ранните признаци на заболяването.

Сред първите сигнали са проблемите с паметта: разсеяност, нелогичен ход на мисълта, забравяне, повтаряне на по-рано казаното, загуба на скорошната памет, затруднения в абстрактното мислене и в заучаването на нови задачи.

Друг симптом е свързан със загубата на внимание, трудности при организация на битови неща или при извършаването на познати дейности. Те често се обясняват със стареенето, но, ако все по-често се повтарят, добре да бъде потърсен лекар.

Трудностите в ориентирането в пространство, в което доскоро човекът не е имал проблем, също е знак за начало на болестта. Например, ако години наред е ходил на пазар на едно и също място или на гости на приятел и изведнъж започва да се губи, това е сериозна предпоставка за тревога. Постепенно човекът започва да избягва непознати места.

Важно е да бъде наблюдаван възрастният човек как общува по телефон, има ли желание да го прави. Страхът от боравене с телефон понякога възрастните обясняват с „високите цени", но това е явен признак на страха им от нещо, което изглежда непознато.

Проблем е и когато човекът започва да поставя на грешно място предмети, които винаги са стояли на определено място. Тогава започва да се проявява и чувство на раздразнителност и безпомощност.

Променливите настроения също трябва да обострят вниманието на близките. Такива състояния предизвикват у пациента тревожност, объркване, безпомощност.

Объркването на речта, затрудненията да се намерят подходящите думи за изразяване затрудняват вербалната комуникация и предизвикват желание у пациента да се усамоти и да се затвори в свое лично пространство, изпада в апатия.

Най-различни изследвания по света се провеждат, за да се потърси причината за заболяването, както и възможностите за предотвратяването му. Според някои учени недостатъчният сън и двигателен режим, както и прекомерната употреба на алкохол ускоряват заболяването. Според други умствената работа, активната мозъчна тренировка или просто решаването на кръстословици забавят атрофията на мозъчната кора и разрушаването на мозъчните клетки.

Дори 6 часа загуба на сън води до диабет

Загубата дори на една нощ сън може да повлияе на способността на черния дроб да произвежда глюкоза и да преработва инсулина, като увеличава риска от метаболитни заболявания като чернодробна стеатоза (затлъстял черен дроб) и диабет тип 2. Констатациите от изследването на мишки са публикувани в Американското списание за физиология – ендокринология и метаболизъм. Изследването е избрано като статия за APSselect за септември.

Липсата на съня е свързана с повече хранене, по-малко движение и по-висок риск от развитие на диабет тип 2. Екип от изследователи от университетското училище по медицина в Тохо, Япония, обясни: "Не беше ясно дали глюкозната нетолерантност се дължи на промените в приема на храна или на енергийните разходи, или на самото лишаване от сън".

Учените изследвали две групи мишки: една била държана будна за 6 часа всяка нощ, докато контролната група била оставяна да спи по желание. Изследователският екип предложи неограничени храни с високо съдържание на мазнини и захар, наподобяващи начина на живот на хората. Изследователите измерили нивата на глюкоза и съдържанието на мазнини в черния дроб веднага след пробния период. Нивата на кръвната глюкоза били значително по-високи в групата на лишените от сън, отколкото контролите. Нивата на триглицериди (мазнини) и производството на глюкоза в черния дроб също се увеличили в групата на лишените от сън. Повишените чернодробни триглицериди се свързват с инсулинова резистентност или с неспособността на тялото да обработва правилно инсулина.

Тези открития показват, че "в бъдеще трябва да се извършат" интервенционни изследвания, предназначени да предотвратят хепатитната стеатоза и инсулиновата резистентност, предизвикани от лишаване от сън", пишат изследователите.

Какво закусва един кардиолог?

Beth Israel Deaconess Medical Center

Всяка сутрин кардиологът д-р Робърт Герстен от медицинския център Бет Израел Диконес (Beth Israel Deaconess) си приготвя смути от 2 банана, ягоди, малини, къпини и кисело или прясно мляко. Продуктите се смесват в блендер на принципа на шейковете. Д-р Герстен е изследовател, който неотдавна е завършил свое изследване, което проучва молекулярните промени в човешкото тяло преди и след тренировка. Изследванията му показват, че плодовете имат положително въздействие върху здравето на сърдечносъдовата система, като намаляват риска от сърдечни пристъпи, понижават кръвното налягане и повишават нивата на HDL (добрия) холестерол. Освен това ягодите, малините, къпините и боровинките съдържат полифеноли, които имат антиоксидантни свойства, което благоприятства за неутрализиране на свободните радикали. А както е известно, неутрализирането на свободните радикали предотвратява възпалението и спира видовете клетъчни увреждания, които водят до редица заболявания. Д-р Герстен препоръчва да се ядат дневно по чаша и половина-две сурови плодове от споменатите.

Безплатни прегледи за туберкулоза в Пловдив

Безплатен скрининг за риска от туберкулоза ще се проведе от 10 до 14 септември в отделението по фтизиатрия на УМБАЛ "Св. Георги" в Пловдив. Желаещите могат да се запишат от 8 до 13 ч. на адреса на отделението: бул. "Пещерско шосе", 66А.

Безплатните прегледи са част от инициативата "Седмицата на отворени врати". Те се провеждат на всеки три месеца в годината като част от Националната кампания за превенция и контрол на туберкулозата в България и от програмата, финансирана от Глобалния фонд за борба със СПИН, туберкулоза и малария.

Целта е да се повиши информираността на обществото за риска от туберкулоза и едновременно с това всеки пациент да получи достъп до здравни услуги. В началото на юни лекарите прегледаха 319 души, от които 119 са насочени за допълнителни изследвания.

Допълнителна информация за инициативата се предоставя на телефон: 032 602 770.

Съдържанието на материалите в „Здраве" дава обща информация за здравето и болестните състояния на достъпен немедицински език. Тя не може да замени консултацията с лекар за поставяне на диагноза и за лечение. Екипът на вестника не носи отговорност за самостоятелно поставяне на диагноза и самолечение, основани на публикациите.

Страница на Аида ПАНИКЯН

Пардон

Жена ми много обича да гледа кулинарни предавания по телевизията. Види ли кулинарно предаване, моментално се лепва за екрана и гледа. Гледа и записва рецепти. Един ден й казвам:

- Стига си събирала тия рецепти, вземи сготви нещо по тях! За кво ти е това кулинарно богатство в тефтера, след като ядем само бъркани яйца с извара! Използвай богатството!

- Добре! - казва тя. - Тъкмо записах една страхотна рецепта! "Див петел с ориз по лионски"! Много е вкусно! Довечера се прибери по-раничко!

Прибрах се. Сядам на масата и чакам. Жена ми сервира. Аз опитвам. Тя ме гледа въпросително.

- Това ли е - викам - дивият лионски петел?!

- Донякъде...

- Как така "донякъде"? Нали имаш рецепта?

- Имам рецепта! - казва тя. - Обаче суровината малко не съвпада... Нали разбираш... Петелът не е див, а питомен. И не е петел, а кокошка. И не е кокошка, а пиле. И не е пиле, а бройлер. И не е бройлер, а бройлерски

ШВЕЙЦАРИЯ ЛИ?

Димитър БЕЖАНСКИ

шийки... Иначе рецептата е спазена точка по точка! Ето, мога да ти покажа тефтера...

Както и да е... Изядох половин чиния бройлерски шийки и си сипах една гроздова. На втората се замислих и го ударих на аналогии.

При нас все така става мааму стара! Едно време шведите правеха социализъм и ние правехме социализъм. Обаче колкото шийките от бройлер имат вкус на див петел по лионски, толкова и нашият социализъм приличаше на шведския. После се хванахме да правим капитализъм. Щяхме да ставаме Швейцария на Балканите. И пак - цъ! Рецептата - спазена, но суровината - друга. Швейцарците имат банки и ние - банки. Обаче техните банки - банки, нашите банки - пирамиди! Швейцарците имат полиция и ние имаме полиция. Обаче пред швейцарския полицай бандитите треперят, пред нашия бандит полицаите треперят. И не на последно място швейцарците отглеждат говеда и ние отглеждаме говеда. Обаче техните говеда - на пасището. И швейцарците ги доят. Нашите говеда - в парламента. И ни доят!

Пак се замислих за нас и за швейцарците... Бе, кви швейцарци, бе! Те даже не са в Европейския съюз! Я-а-а, да си гледат работата!

БО-ЛИии-и • ДРЕ-БО-ЛИии-и • ДРЕ-БО-ЛИии-и

Георги КОНОВСКИ

РЕЛИГИОЗНО
И как да вярва човек в задгробния живот? Когато трудно се вярва и в този?

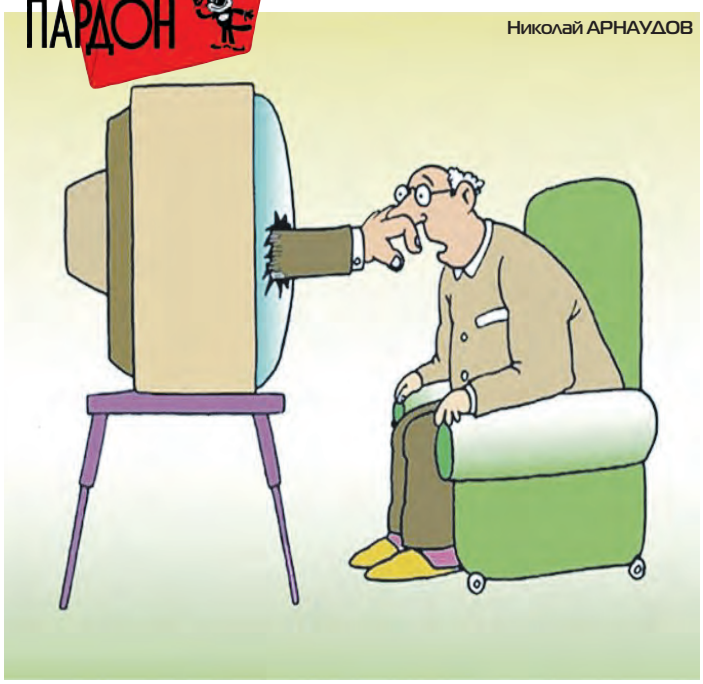
НАШЕНСКА
Заради извършване на нехуманни опити над хора, Хагският трибунал е затворил три български месокомбината.

МЕДИЙНА
Нова мода – новини със смях зад кадър: „Корупцията изчезна. Ха-ха-ха..."

ХАЙЛ ЛАЙФ
На нудисткия плаж има модно ревю...

КАТ-АДЖИЙСКИ СЪВЕТ
За да кормувате безопасно, постоянно си внушавайте, че сте забравили шофьорската книжка у дома...

Галерия Пардон

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

За ГЕРБобюрокрацията в България

Какво е необходимо, за да изпиете чаша вода от чешмата в собствената си фирма:

1. Копие на съдебното решение за регистрация на фирмата.
2. Копие от дружествения договор (за дружества).
3. БУЛСТАТ - копие, нотариално заверено.
4. Данъчна регистрация - копие, нотариално заверено.
5. Договор за наем - копие, нотариално заверено, 2 екземпляра.
6. Разрешение от наемателя за ползване на водата.
7. Разписки (копие) за платени сметки за вода за последните 6 месеца.
8. Анализ от НИМХ за възможност за пиене на вода.
9. Разрешително от Районното управление на МВР за пиене на вода.
10. Химически анализ на водата от Катедра "Химия" при БАН - оригинал и нотариално заверено копие.
11. Анализ на водата за съставки на вредни вещества, издадено от ХЕИ - оригинал и нотариално заверено копие.
12. Декларация, че доброволно желаете да пиете от чешмата.
13. Измерване на температурата на водата, заверено от ХЕИ.
14. Описание на чашата, използвана за изпиване на водата, заверена от ХЕИ.
15. Молба за изпиване на чаша вода, подписана от лицето.
16. Удостоверение от НОИ за платени здравни осигуровки.
17. Подпис на двамата родители, че са съгласни лицето да пие вода; ако един или двамата родители са покойници - нотариално заверено копие от смъртния акт.
18. Декларация за обема изпита вода.
19. Разрешение от ВИК за пиене на вода.
20. Съдебно удостоверение, че лицето и преди е пило вода.
21. Удостоверение за съдимост на лицето, което желае да изпие чаша вода
22. Лична карта на лицето.
23. Акт за раждане на лицето.
24. Лична карта на управителя на фирмата.
25. Акт за раждане на управителя на фирмата.
26. Актуална снимка на лицето.
27. Актуална снимка на чашата вода и на чешмата (2 бр.).
28. Удостоверение за платени данъци за предходната година на лицето.
29. Удостоверение, че лицето няма задължения към НОИ.
30. Декларация, подписана от чашата, че желае в нея да се налива вода.

ОТ НЕТ@С ИНТЕРНЕТ

Вицариете

Мила, родна картинка:

- Егати скапаната държава! - мислеше си той, не успявайки да уцели контейнера за боклук от осмия етаж...

☺

Развит капитализъм:

Шефът на фирмата слиза заранта от скъпия джип и поздравява пазача:

- Добро утро... Всичко беше наред през нощта, нали?

Пазачът в конвулсии:

- Нееееe... Нищо не беше наред... Посред нощи лампите в цеха светнаха и машините се включиха.

- Аааaа... Това е бил пресьорът бай Ставри.

- Че той човека не умря ли преди две години?

- Той умря, ама му оставаха две години до пенсия...

☺

ГЕРБобългария:

- Какво работиш?

- В държавната администрация.

- Какво по-точно?

- Честно, брат, не знам!

☺

- Бабо, трябва да ти призная нещо... Аз съм гей!

- Ти си от тия, дето не ядат месо ли, бабе?

- Ъъъъ... не. Това значи, че харесвам мъже!

- Аааа, добре! Месо трябва да се яде!

☺

Спортен живот:

Футболният мач, бе толкова здраво договорен, че резултатът бе заверен при нотариус...

☺

Знаете ли, че:

Българинът, когато е щастлив, яде и пие, а когато е тъжен - пие и замезва...

☺

В чудния свят на семейните:

- А преди да се оженим, казваше, че си готов да умреш заради мен!

- Добре бе, давай ги тези кюфтета!

☺

- Баримор, кой така зверски виеше снощи откъм блатото?

- Простете, милорд. Напоследък доста ми се насъбра.

☺

Два часа следобед. Пред офиса излиза един човек, вади цигара и почва мълчаливо да пуши. След малко излиза друг, пали цигара и започва също толкова мълчаливо да пуши.

По едно време първият се обръща към втория:

- К'во става, колега? И ти ли не можеш да спиш?

☺

Здравни съвети:

Докторът ми каза да следя какво и как ям. Сега ям пържолите пред огледалото!

☺

Полов живот:

Няма лошо да тичаш след някоя жена... Стига да не е Ивет Лалова...

☺

Самолет попада във въздушна яма. Яко пропадане, викове и паника. Старата печена стюардеса успокоява:

- Спокойно! Само въздушна яма беше! Стига сте викали! А ти слез от стената! Ти, другия - ето ти торбичка за повръщане! Успокоихте ли се? Айде сядайте на седалките, хващайте щурвалите, а аз ще отида да успокоя и пътниците!

☺

Пациент на операционна маса:

- Докторе, махнете тази идиотска маска, така или иначе ви познах!

☺

Пенсиониран шофьор пита внучката си, която току-що е почнала шофьорски курс:

- Справяш ли се с амбреажа!

- Еее, дядоо, днешните коли са модерни, нямат амбреаж, имат съединител!

☺

- Моят мъж е като компютър.

- Толкова прецизен ли?

- Не, но ако е заспал, като му размърдаш мишката, се събужда.

☺

В детството нищо не ми купуваха просто така. Ако искаш колело, трябва да завършиш годината без тройка. Ако искаш ролкови кънки - прекопай градината. Ако искаш грамофон, помогни на баба ти да направи ремонт... Затова нямах нищо...

☺

Джендърски шеги:

– И никакви жени на борда, носят нещастие!

– Капитане, престанете да ни натрапвате сексуалната си ориентация...

☺

Драма:

Омръзна ми да обяснявам на хората, че не съм тъжен, а трезвен!

☺

Знаете ли, че:

Когато маркетинг-мениджър попадне в ада, дяволите го набиват на кол с дължина - "САМО 99,99 см."

ЕВРОКЛАСИЦИ

Мирослав БРАВЧИК - Словакия

☺

- Чай, кафе?

- А, нещо твърдо.

- Орехи?

☺

Трети закон на физиката:

- Тяло, застанало пред хладилник, няма намерение само да гледа...

☺

На една бензиностанция виси реклама:

- "Който зареди пълен резервоар, участва в лотарията за безплатен секс!"

Зареждат двама. Плащат и искат да участват в лотарията.

Бензинджията:

– Изберете число от едно до десет!

– Четири!

– За съжаление не печелите! Аз бих избрал пет!

Другият също не познал. И си тръгнали. Другата седмица пак не уцелили. И единият казал на другия:

– Тоя май ни лъже! Мошеническа работа ми се вижда това!

– Не, бе! Не е така. Миналата седмица жена ми на два пъти е печелила.

☺

- Ама ти... все пак някакво чувство към мен изпитваш ли?

- Е, разбира се!

- И защо тогава не ми правиш предложение?

- Е ся, заради едното чувство за хумор, да тръгна да се женя ли?

☺

В моето семейство всички са расисти! Неотдавна започнах да се срещам с една бежанка от Сирия, много симпатично момиче. Доведох я вкъщи, за да я запозная със семейството. Децата дори не искат да разговарят с нея! А съпругата ми каза, да си събирам вещите и да се махам...

☺

Порно филмите култивират едни погрешни и нереалистични очаквания от живота. Например за това колко бързо може да дойде майстор вкъщи.

☺

Знаете ли, че:

От някои жени няма никаква полза, само едното удоволствие.

☺

В чудния свят на семейните:

- Миличък, искам бебе!

- Милооо, за да стане бебето, трябва да правим и секс!

- Аман беее, все за секс мислиш!

☺

Знаете ли, че:

Всеки нов МакДоналд'с открива тридесет нови работни места - десет за кардиолози, десет за пластични хирурзи и десет за фитнес инструктори...

☺

ГЕРБ мисли за възрастните:

Нови облекчения за пенсионери! Днес социалният министър подписа нови облекчения за пенсионери, според които те вече могат да преминават на червено, да вървят по релси, да стоят под стрелите на кранове, да отварят табла с високо напрежение и много други!

☺

Брокер обяснява същността на борсовата игра:

- Представете си, че купувате чифт зайци. След месец те стават шест. Когато броят им нарасне на дванадесет, вие купувате по-голяма клетка. След десетина месеца вече разполагате с няколкостотин зайци и купувате нови клетки.

- Колко просто! - чуди се някой.

- Дааа... Обаче изведнъж става наводнение и всичките ви зайци се издавят. Тогава вие денонощно започвате да се тормозите от мисълта: "Защо аз, глупакът, още в началото не си купих шарани!"...

☺

Жена към мъжа си:

- Ей, знаеш ли каква реклама гледах? Разработили са нови домашни роботи, които приемат команди гласово и визуално. Например, ако кажа "боклук" и посоча нещото за изхвърляне, роботът ще го изнесе при кофата за смет! Супер, нали? Искам такъв подарък за рождения ден!

- А, и дума да не става! Това значи, че при всяко наше скарване ще спя до кофата за боклук.

☺

Реклама:

Откакто опитах новия "Dove", кожата ми се подмлади, стана нежна, приятна на допир. Порите се отпушиха. Почувствах прилив на бодрост, нови сили! Даже сама се учудих! Въпреки, че на вкус - сапун като сапун...

☺

На една жена й дошла на гости близка приятелка. По някое време й отворила хладилника и гледа вътре залепен един плакат от Playboy на готина мацка с перфектно тяло и я попитала:

- Това пък защо?

- За да ям по-малко и да отслабна, да ме подсеща каква фигура искам да имам и аз!

- И как е? Помага ли?

- Ами и да, и не. Аз отслабнах 5 килограма, но мъжът ми качи десет.

☺

Американец говори на англичанин.

- Странен народ сте вие англичаните - скучни, отегчителни. Няма при вас весели компании. Само за спорт говорите. Може би защото не се мешите с други. А вижте мен например. Аз имам и ирландска кръв, и италианска, дори малко мексиканска и даже креолска. Какво ще кажете?

- Да-а. Има спортен дух в майка ви.

☺

Кой как избира сладолед:

Мъж:

- Имате ли сладолед?

- Да.

- Дайте ми един.

Жена:

- Имате ли сладолед на клечка с ягодов пълнеж, шоколадова глазура с кокосови стърготини?

- Не!

- Дайте един!

Дете:

- Имате ли сладолед за петдесет стотинки?

☺

Малкият Иванчо отишъл случайно в работата на баща си. Спира той пред вратата на кабинета му и чува отвътре мъж да казва:

- Хайде по още сто грама!

Вечерта, като баща му се прибрал от работа, го попитал:

- Тате, ама вие в работата ти да не би да пиете ракия?

- Глупости! Случил си се там, тъкмо когато едни джуджета вдигаха щанги!

☺

- Ах, бедничкия ми мъж...

- Какво? Случило ли се е нещо?

- Не, той наистина е беден...

☺

В публичния дом предлагат на един клиент доста възрастна проститутка.

- Това, че вашата професия е най-старата, го знаят всички - казва той - но това не означава, че непременно трябва да легна с някоя от основателките!

☺

Вицариете

ПЕГАС®

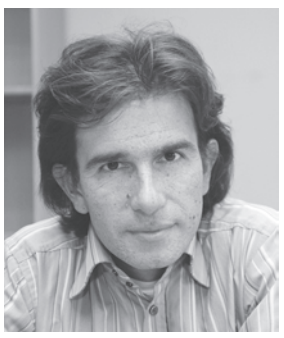
ПРИЛОЖЕНИЕ ЗА ЛИТЕРАТУРА, ИЗКУСТВО И КУЛТУРА

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018, БРОЙ 174

От редактора

Новият Девети септември

Боян БОЙЧЕВ

Хубаво е, че тази година 9 септември се пада в неработен ден. Така ще мога спокойно да отбележа "забранения" празник, да извървя пътя до Паметника на Съветската армия и до Братската могила, за да положа своите цветя на признателност.

А в мен изплуват цветя от спомени. Разтварям албума и виждам снимката, на която сме с дядо, празнично облечени, пред Братската могила. Аз съм малък, но гордо стоя до него - партизанския командир.

Дядо ми, честен до болка човек, остана до края на живота си верен на комунистическите идеали. Често ми разказваше за партизанското си минало, за годините в нелегалност.

Нямало фашизъм ли? Фашизъм си беше. Цар Борис и правителството - първи приятели на Хитлер. Ами инквизициите? В полицейския участък притискали главата на дядо с менгеме, докато черепът започнел да пука по шевовете, забивали горящи клечки под ноктите, биели го с гумен бич...

После като партизанин - престрелките с жандармерията, гладът. Героична съпротива, която днес всячески се опитват да омаловажат, а партизаните да изкарат престъпници. В отряда повечето бяха интелигентни момчета, студенти, си спомняше. Една част от тях не бяха комунисти, а просто антифашисти. Да, нападахме мандри, но когато знаехме, че продукцията им отива за фронта, за хитлеристките войници. Пишеше на немски "kase" (кашкавал). Малко оставяхме за себе си, повечето раздавахме на бедните.

Възторжено посрещнахме Червената армия. След 9 септември близките на загиналите в съпротивата искаха саморазправа с фашистите, ние настоявахме за съд, разказваше той. Да, за Народен съд - същия, който днес се опитват да изкарат незаконен, макар подобни процеси да е имало навсякъде в освободената от фашистите Европа.

Дядо ми живя скромно, не се интересуваше от материални придобивки, не ламтеше за постове. Работеше денонощно, лишаваше семейството от себе си в името на другите. В името на идеала, в който вярваше. Винаги готов да помогне, да услужи, но безкомпромисен към лъжата, към кражбата, към неправдата.

Разбира се, тежко посрещна промените. Деца, деца, вие не сте живели при капитализма, не знаете какво зло е, отекват думите на дядо.

Е, разбрахме го! Огромно социално неравенство и контрасти, алчност и егоизъм, бедност и масово опростачване, робски труд, разпродадена държава. И към всичко това - пълзящ възраждащ се фашизъм.

Оставям своите цветя на паметника. И вярвам, копнежът по свобода, равенство, братство е вечен. Вярвам в новия Девети септември.

ФЕСТИВАЛ

Лили Друмева организира „Изпята поезия"

Успешната българска кънтри формация "Lilly of the West" ще свири на 14 септември в "Тар 12 Бар" от 21 ч. Лийд вокалистката и основен музикант на групата, Лили Друмева, ще се изяви като дуо заедно с Красимир Първанов на 12 септември на сцената на "Art Foundation" от 20 ч. На 28, 29 и 30 септември кънтри певицата организира и международен музикален фестивал за изпята поезия с участието на гости от Великобритания, Ирландия и Македония в клуб "Студио 5" в НДК.

"Lilly of the West" е най-успешната българска кънтри група, създадена през 1996 г. в София. След издаването на дебютния си албум, музикантите участват на престижни фестивали в Европа и Америка. През 1998 г. са избрани за "най-добра кънтри и блуграс група на Европа". Печелят и награди от Световната кънтри и блуграс асоциация в Нешвил. Групата (в състав: Лили Друмева - вокал, китара, цигулка; Михаил Шишков - банджо, слайд китара, хармоника, пиано; Ясен Василев - китара и Свобода Боздуганова - контрабас) има богат репертоар, включващ кънтри, блуграс, суинг, джаз, ирландски и български фолклор и издадени девет албума, високо оценени от международни музикални списания.

ФОРУМ

Монтана събира звезди и млади таланти

Вокалът на "Рейнбоу" пее в Монтана

"Изкуството е ..." - фестивал, традиционно подкрепян от община Монтана, започва днес, 7 септември, на площад "Жеравица" в Монтана. Той събира на сцената както световноизвестни изпълнители, така и млади таланти.

Събитието ще се проведе за седма поредна година. Входът е свободен.

Тази година хедлайнер е световноизвестният вокал на "Рейнбоу" Рони Ромеро, съобщи Илона Иванова, която е сред организаторите.

КНИГОМАНИЯ

Българската книга гостува във ВДНХ

Вчера в Москва бе открита 31-ата Международна книжна изложба панаир. Тя се провежда в 75-ия павилион на ВДНХ. Над 300 издателства от 25 страни представят над 100 хил. книги във всички жанрове и направления. Детската литература е главната тема на панаира и затова за първи път за книгите за деца е отделена площадка извън основната експозиция. За малките читатели и техните родители са предвидени повече от 100 различни мероприятия, чрез които ще се търсят отговори на редица актуални въпроси, сред които: защо децата не учат, какво четат нашите деца и какво е необходимо за една добра приказкотерапия. Презентации и срещи с авторите ще има също така на площадките "Книги в града", "Първият микрофон", "Литературна гостна" и "Детска сцена".

На панаира има и български щанд, като тази година акцентът е академичната книга. Освен това по традиция ще бъдат представени преводи на руски език от серията "Нов български роман". Десетата книга от колекцията излиза под заглавието "Детските истории на един възрастен човек" и в нея са включени две повести на Виктор Пасков. Другият акцент е издаденият на руски език сборник "Съвременна българска драматургия", дело на библиотеката на Българския културен институт в Москва. Гости на панаира са Кирил Кадийски, Иван Гранитски, Нели Пигулева и Антония Пенчева.

Международната книжна изложба в Москва ще продължи от 5 до 9 септември.

ПЕРИОДИКА

Първи брой на списание „Култура"

Сп. "Култура" вече е на пазара. Читателите ще намерят част от дневника на Георги Марков, публикуван за първи път по повод 40 г. от смъртта му. "Наблюдаваме ренесанс на книгата. Завръща се интересът към по-сериозното четене, към по-сериозните текстове, към малко по-изтънченото писане", смята главният редактор Тони Николов.

"Списанието дава друга дистанция, дава една възможност за дълго четене. В тези 80 страници някак сме сгънали вестника. В десет книжки годишно ние ще разгледаме всичко и ще го структурираме по начина в потока на културните събития, на темите и на дебатите, както е необходимо". Изданието цели да привлече младите читатели, които не са посягали досега към вестника, информира БНР.

Белетристика

Сенокос

РАЗКАЗ

Две чучулиги креснаха над главите ни и се стрелнаха като шрапнели на запад, мъчейки се да догонят залязващото слънце. Проследихме ги по войнишки захласнати, докато слънчевите лъчи постепенно ги направиха бронзови и ги стопиха в залеза.

- Търсят те! - сепна ме новият куриер Попето.

- Кой? - не му повярвах, помислих, че се шегува.

- Абе, някакъв твой земляк.

- Цивилен или военен?

- Къде ти тук цивилизация. Един мустакат офицер, фронтовак. Чака те при помощник-командира на танкистите капитан Петър Бойчев.

Оправих набързо кепето, пристегнах колана, позабърсах малко прашните си ботуши и тръгнах припряно към щаба на танковата дружина. От моето село нямахме офицери на фронта и се озадачих: кой пък можеше да е този земляк, който искаше да ме види? И дали беше за хубаво или за лошо? Жегна ме мисълта: "Сигурно ще ме отзоват от фронта, нали съм най-малкият доброволец."

Представих се, както му е редът.

- Днес имаш свиждане! - каза ми помощник-командирът усмихнат и посочи напетия майор. - Позна ли го?

- Не - искрено признах, макар че изпитвах неудобство. - За първи път виждам другаря...

- За втори път! - поправи ме землякът.

Огледах го още по-проучващо. Непознат ми беше.

- Научих от Бойчев, че от нашия край имало много доброволци и си рекох, случайно пък може да открия някой познат. Излязох късметлия. Изглежда ти си ме забравил, но аз не мога да забравя своя спасител!

И светкавично се досетих: "Трябва да е онова раненото войниче в ливадата." Погледнах сините му очи - същите. Възкликнах радостен:

- Ааа, най-после си спомних... - и двамата се прегърнахме.

- Седнете, седнете! Ха сега, разкажете ми какво се е случило. Политическият командир трябва да знае всичко! - и капитан Бойчев свойски ни потупа по раменете. - Слушам ви!

...Беше ранна утрин, когато падаше росата и къпеше тревата в ливадите, когато се пробуждаха птиците. Тръгнахме с дядо Чанко на сенокос край Черни Лом. Моят дядо беше едър балканджия, строг, суров човек. Дългите рунтави мустаци го правеха още по-мрачен. Усмивката му ни беше чужда и съвсем рядко ни казваше блага дума. Всички се страхувахме от него. Преди години баба Рада с право го наричаше "тъмен облак". Само по сенокос той се разнежваше и ставаше празничен. И кой знае защо, вземаше винаги мен за другар, макар да имаше много други внуци - хем по-големи, хем по-здрави, хем по-хубави. Може би, защото носех от неговия характер. А нищо чудно да бе заради голямата ми слабост към ливадата и особено към сенокоса. Кой знае, негова си работа. Важното беше, че се спогаждахме и аз се бях превърнал на жива негова сянка.

Стигнахме до южния бряг на Черни Лом. Между тръстиките се разшаваха жаби и като опитни плувци започнаха да скачат в бликащата вода. Над главите ни закръжиха подплашени птици. По сенокос птиците изглежда ставаха по-хвърковати и се стрелкаха с такава волност, каквато притежават само влюбените.

Дядо стоеше изправен на брега и мълчаливо гледаше водните талази, които бавно се носеха към Дунава. Наведе се, остави косата между тръстиките и ме подкани:

- Я да си наплискаме очите. Който се измие тук преди изгрева, подмладява се с година. Затуй дядо ти Чанко не остарява.

Смъкна бялата риза от гърба си и след като остана гол до кръста, започна шумно да се плиска с бистра вода и да пръхти като кон. Стори ми се много чудноват. Коленичих и дълго се радвах на смешната си водна усмивка, която се разтягаше като хармоника. После се наплисках със студена вода и настръхнах, но продължих да цамбуркам с ръце, мъчейки се да хвана кадравата си водна усмивка, а тя невидимо изчезваше надолу по течението. В Дунав щеше да се влее и моята усмивка.

Тръгнахме освежени към нашата ливада. Тя беше заградена с бодлива тел и цялата бе окичена с пъстри цветя. Росата мокреше краката ни, но това хич не смущаваше дядо. Той крачеше бавно и тържествено, както правеха най-добрите косачи, като оглеждаше господарски своите мери.

- Сине, я обери набързо цветята! - каза ми дядо, аз пък стоях учуден и го гледах с недоумение, мислейки, че се шегува. А той никак не се шегуваше, ами чисто и просто съжаляваше цветята. Тази негова постъпка ми се видя съвсем необичайна и да си призная, изпитах към дядо едно объркано чувство на нежност и съжаление. Скоро в ръцете ми натежа пъстър букет. Потопих го в близката вадичка и доближих дядо - щях да го гледам как коси и да се уча на майсторлък от него.

Той огледа доволен буйната ливада и каза:

- Слънцето изгрява - започвам!

Поприведе се, мускулестите му ръце плавно се понесоха във въздуха и косата засвистя, задиша дълбоко и равномерно. Замириса ми на млада трева и люцерна, на тръстика, на лайкучка, на мащерка и мента. Дивият ливаден аромат ми хареса и страшно ми се прииска да легна по гръб на прясно окосено сено и да помечтая, както съм правил досега. Колко пъти през време на коситба така съм посрещал и изпращал слънцето, което сутрин рано гасеше, а вечер палеше звездите, колко пъти съм се чудил защо поетите пишат толкова много за нощното слънце - луната, да не би в нейната бледа усмивка да откриват някаква моминска тайна?

- Сине! - провикна се дядо. - Я напълни стомната с прясна вода от горското кладенче!

И косата продължи да диша дълбоко, аз пък грабнах пъстрата стомна и се затичах по утъпканата пътека към горския хребет на Сакара. Бързах, защото много ми се искаше да спечеля поне една дядова усмивка. Такава той ми подаряваше само на сенокос.

Върнах се тичешком от кладенчето и дядо грабна стомната от ръцете ми, после я вдигна над главата си и наведе чучура към отворената си уста. Пиеше, без да докосва пъпката, така му беше по-сладко. Все трябваше да се отличава с нещо от другите хора.

- Ох, че медена водааа! - похвали ме той и така широко, така слънчево се усмихна, че чак потръпнах от радост, защото цяла година бях очаквал тази усмивка.

Косата продължи уморено да диша, а аз взех стомната и тръгнах към копата старо сено, за да я сложа на сянка. Стъпвах по меката трева, придружен от бръмтежа на една пчела, и сякаш се бях превърнал на аероплан с шумящо моторче. Дори си въобразих, че летя над Лома, а рибата и жабите се плашат и се крият от сянката ми.

Приклекнах и започнах да ровя сеното, исках да направя гнездо на стомната. И както ровех, изтръпнах - бях напипал студена ръка. Не успях да извикам от уплаха и дядо Чанко не разбра нищо. Краката ми се подкосиха и аз седнах, вместо да побягна. В такова състояние бях изпадал само насън, когато ми се искаше да бягам, а някаква сила ме дърпаше назад. Уж бях вече петнадесет годишен, а се разхълцах. По едно време дядо ме съгледа и се провикна:

- Защо плачеш, да не те е ухапала змия?

Мълчах, бях загубил гласа си. Дядо ме наближи, раздруса рамото ми и погледът му спря на заровената в сеното ръка. Отстъпи крачка назад и като извади острия си нож от пояса, наближи копата и кресна:

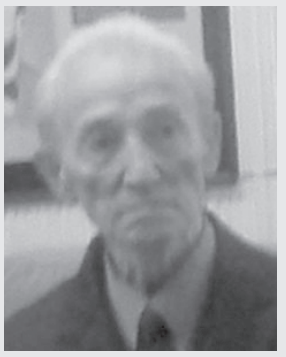
- Кой там?

Тишина.

Забелязах как бледата ръка трепна и се отпусна. Това още повече ме вкамени и аз продължих да седя, подгънал колене. Дядо Чанко изсумтя и внимателно захвана да рови сеното. То беше окървавено и аз веднага се досетих, че тук се е скрил ранен човек. Оказа се блед голобрад младеж. Войник. Да беше по-голям от мен най-много две-три

РИСУНКА ЛЮДМИЛ АСЕНОВ

***НИКОЛА ГАГОВСКИ** е роден на 2.02.1929 г. в село Гагово, Търговищка област. Писател и журналист. Работи 30 години във Военната редакция на Радио София. Автор е на 22 книги с разкази, повести и романи, 16 радиопиеси и драматизации и две телевизионни новели. Член на СБП, СБЖ и СОСЗР. Носител на орден „Кирил и Методий" за активна културна дейност и на „Златно перо" на Съюза на българските журналисти.*

години. Сините му очи ни гледаха съвсем спокойно и някак безразлично.

- Кой си ти? - попита дядо.

Сините очи нямаха глас.

- Откъде си?

Сините очи овлажняха.

- Бунтар! - кресна дядо и аз скочих настръхнал, освободен внезапно от вцепенението. Гласът му беше студен, противен. Той бе буден селянин, но не се занимаваше с политика. Неговата политика беше земята.

- Тук ли намери да се завреш? - отново прогърмя басовият му глас и дядо изведнъж ми стана чужд, дори ми се стори, че го намразих. И най-много ме доядя на него за това, преди малко той съжаляваше цветята, а сега ругаеше човек. И то ранен войник. Аз пък имах страшна слабост към войниците, защото ги смятах за най-големите смелчаци.

- Не крещи! - извиках насреща му озлобен, незнайейки откъде съм събрал толкова кураж. Силната му плесница едва не ме събори на земята. Олюлях се и политнах към копата със сините очи. Изправих се между двамата. Дядо прокара ръка по лицето си, сякаш го чистеше от паяжина, извърна се рязко и нервно грабна косата.

Лъскавото изкривено острие припряно засъска. Измина един мълчалив и мъчителен час.

- Ехей, дядо Чанко! - като изстрел проеча нечий вик. Беше горският, Мантето. Като наместваше пушката на рамото си, той прекрачи през тела и доближи.

Изтръпнах. Дядо му отвърна сдържано и крадешком погледна към копата и мен. Позакашля се начумерен и почерпи Мантето с цигара. Попита престорено с безразличен глас:

- Какво те носи насам?

- Шумкари търся.

Разтреперан, аз все още стърчах край копата и се мъчех да я затуля с тесните си рамене. В погледа на дядо забелязах тревога.

- Това ви е занаятът - извърна се той към горския - да търсите и да чистите земята от разни двукраки плевели!

- Хванах кървава диря от Сакара, която води насам! - подхвърли Мантето.

Осмелих се, приближих се до двамата и се намесих в разговора им:

- Дядо бе, да не е оня, дето тая сутрин прекоси Лома и пое към Ташлабаир?

- Знам ли, може и той да е бил! - присъедини се към измислицата ми дядо.

Стана ми толкова драго, че ми идеше да го тупна по косматите гърди. Дядо вече беше покосил тревата с кървавите дири на ранения войник и това изглежда го успокояваше.

- Воденичарят ми каза, че оня порнал къде вашите ливади - каза горският.

- Диваци! Знам ли къде скитат, какво правят... Не си гледат нивиците, ами тръгнали земята с кърви да поливат.

Дядо Чанко изрече тия думи с такава злост, че горският бързо метна пушката на рамо и хвана лъжливата посока за Ташлабаир.

След малко дядо ме дръпна за рамото:

- Слушай! Я го настигни веднага и му кажи истината! Иначе ще ни подпали къщата, ще ни изгори душите...

Мълчах объркан.

- Бягай де! - сряга ме ядовитото дядо, а в очите му като че блеснаха златни искрици.

Тръгнах тръпен и отмалял. Краката ми се преплитаха, ръцете ми висяха като скършени. Когато стигнах вадичката с потопените цветя, спрях. Взех ги, притиснах ги до гърдите си, кривнах и се върнах. Дядо ме следеше зорко, турил длан над рунтавите си вежди. Косата беше спряла да диша.

- Е, защо не настигна горския? - най-сетне изрече той.

Продължих да мълча.

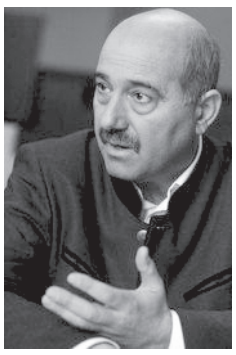
- А пердах, де! - прекрачи към мен дядо и съвсем неочаквано изтърси:

- Ти какво - с цветя ли мислиш раните му да превързваш?... Хлапашка работа! Я сваляй бързо ризата и гледай да не дойде някой друг вампир...

...В сините очи на ранения войник беше слязло небето.

ИЗВЪН ОРДИНЕРНОТО

В белетристичната си книга „Просто тъй. Разкази без огледало“ Чавдар Добрев изследва душевните метаморфози на „нестаналите“ хора

Димитър ТОМОВ

Познавам автора и разностранното му творчество от десетилетия. Достатъчно време, за да се убедя в достойнствата на писателския му образ. В сложни обществени ситуации той даде недвусмислени свидетелства както за тънкия си естетически вкус, така и за гражданската си воля да отстоява повярваното от него социално и естетическо кредо, философските измерения на своя интелект, пронизан от мъки на съвестта.

Друго, което характеризира Чавдар Добрев, са неговите търсения и постижения в различни жанрови сфери. От една страна, той е литературен и театрален критик, теоретик и историк на културата със значими приноси в българската духовност от втората половина на XX в. и началото на XXI в. От друга, автор на поетични книги, в които пресъздава автентично дълбоката криза на социализма през 80-те години на двадесетото столетие. Същевременно Добрев е страстен публицист с безкомпромисно и полемично перо, но и изтъкнат преводач на унгарска лирика, проза и есеистика... Мислех, че трудно би могъл да ме изненада с нови жанрови изкази, докато не ми попадна ръкописът на този неголям белетристичен сборник “Просто тъй. Разкази без огледало”.

Още по-трудно ми е да определя кое повече ме изненада: това, че авторът умее да разказва стегнато, ясно, правдиво и живо, или защото сюжетите му, наглед неусложнени, са почти винаги с двойно дъно като психологическа наситеност и неочаквани обрати, или самият факт, че повечето от разказите Чавдар Добрев ги е писал през младежките си години, за да разкрие своите ранни копнежи и разочарования във всекидневие, което може би има бъдеще. Използвам частицата “може би”, тъй като той, човекът на вярата, по природа е зареден с вродена склонност да се съмнява в нещата, с които се сблъсква. Възприема ги със съпричастие, но и с доза ирония и самоирония.

Вероятно не само познанието, до което стига през периода на следването си в Будапеща, но и предразположението, структурата на личността са подтикнали младия творец, още през втората половина на 50-те и началото на 60-те, да тръгне по суверенния път на интелектуалец, който не приема ординерното и “окръгленото” в социалните нрави. Вместо типичните за периода теми и фабули от строителството на заводи и кооперативи, вместо увлечението по актове на колективната воля и психика, Добрев задълбава в изследване на душевните метаморфози на “нестаналите” хора, проследява вътрешните причини за изтляването и похабяването на светлите въжделения.

Показателно е, че младият разказвач не се задоволява с показа на видимите човешки контакти и конфликти, а иска да узнае какво се крие зад тях, какъв е ходът на душевните им проверки, какво е анатомично им устройство? Да разбере до каква степен злото може да се преломи в добро? Всъщност, виновен ли е виновният? Как битът, битовата себичност обезкрилят хората? Какво представляват сами по себе си свободата и насилието и до каква степен могат взаимно да се допълват? В какво се състои неподправеният героизъм на фона на изпитанията, на които е подложен “малкият”, “периферийният” индивид в етапа на резките исторически промени? В такива моменти най-безспорното качество на критика Чавдар Добрев - да анализира дълбоко и оригинално многоликите жизнени явления, се усъвършенства и в тънко доловените сфери на изкуството на разказа!

В “Просто тъй. Разкази без огледало” Чавдар Добрев представя своя самобитен разказ, изначално автобиографичен, ала подплатен с художествени или рационални обобщения, за една епоха, която познава из корен: от първите детски спомени до описанието на случки и събития, видени през погледа на зрелия човек, който въпреки превратностите на съдбата, успява да съхрани усета си за непреходността на истините за света.

Авторът е структурирал книгата си в три раздела. Всеки от тях обаче съдържа творби, обединени от някакъв общ знаменател.

В първия раздел писателят си спомня за детството и затова разказаното има чистотата на детската невинност. Тези разкази - със сбито изобразената случка и последвалата я поанта - приличат на ескизи, толкова в тях фазите на изобразеното са сгъстени и насочени към една цел: себенамирането! Невръстното момче, уж свикало с жестокостите на неотдавна приключилата война и с неправдите на обкръжаващата действителност, внезапно ни се разкрива като жаден за хуманност юноша, търсещ смисъл и красота в песните на пленени италианци, отвеждани от немските им “съюзници” да гинат на Източния фронт; в необикновената изящност на руското момче, офицера Иван Бас; в символа на една червена вратовръзка; в начина, по който чеда на българското село, през м. септември, 1944 г., правят “опит за летене”. Все кратки разкази за невинната кръв, която ражда добро, след като е била смесвана с отрови на злото. Тъкмо в това пресътворяване е парадоксът, изповедният зов на разказвача - чудото да възкресиш в съзнанието си човещината и състраданието да ги запазиш понататък през целия си жизнен цикъл. Невръстният герой разбира, че наблъсканите като добитък във вагона италианци също са жертви на войната, а зрелият писател ни внушава, че въпреки ненормалното детство, все пак се раждат и растат нормални хора, които по-късно ще разбират, че войната се прави от няколко безумци, а потърпевшите са милиони...

Вторият раздел сравнително по-последователно се придържа към композиционните принципи на традиционния разказ. Обикновено авторът анализира някакъв централен епизод от живота на главния си образ. Събитието естествено преминава в анализи на случилото се, в дисекция на скрити зони от съществуването на персонажа. Според мен не толкова сюжетното разгръщане, колкото параболата на мисълта и разсъжденията по повод произшествието представляват незаобиколима ценност на авторовия подход.

За какво става дума в отделните разкази? За крадец, който се разкайва и самобичува и на когото белетристът видимо съчувства. За пенсиониран царски офицер и неговия “двубой” с посетилата апартамента му муха. За необикновения чар на една провинциална красавица. За вопъла към Жорж, с когото скуката става по-приемлива. За инженер, принуден да избира между осигурения бит и младежката си мечта. За млад карierист, неговата сватба и реакциите на приятеля му, който не иска да живее само със земния хляб. За самопредало се човешко същество, поддало се на фиксидеята да прескочи социалните разграничения. За незаслужено подиграна жена, и пр.

Третият раздел от книгата стои най-близко до жанра “есе”, но той неслучайно е оставен за финал на композиционната притегателност към читателя. Прозаикът ни убеждава съвсем безхитростно, че всеки чувствителен човек притежава свой вътрешен “Златен век”. За Чавдар Добрев това са спомените, пълни с носталгия и очакване на спасение в потока на изчезващото време. Това е задържането на лирическия миг в душата на скептика. Това са цветовете на възродените дървета и екът на отлитащите на юг птици. Това е сладкото съществуване, когато майката и бащата са между живите.

Отгласи от индивидуалния “Златен век” са и толкова интимно пресъздадените московски привечери, когато мъже, жени и деца се разхождат в кварталната градинка и хранят кученцата си, или хвърлят дънна въдица или на плувка, за да уловят случайна рибка в близкото езерце на парка, ала всъщност улавят собственото си битие, към което са приковани и невинаги на доното; някъде из Киев се разхождат еврейчета, служители на Йехова, досущ герои на руската класика, те шестват в паноптикума на епохата като исторически сенки, които макар и от миналото, едва ли са отминали... В тази трета част Чавдар Добрев се легитимира с едно от най-ярките си пристрастия - обичта към Русия. Но той ни поднася темата пестеливо, наслагва я с отделни щрихи като художник, който знае, че общата картина се изгражда от рисунъка на детайлите.

Последните разказани истории авторът обозначава към годините 1990-1991-ва, а в последната - “Като птица”, ни изправя пред великата загадка на живота - смъртта, смъртта на бащата и майката, нейните две контрастни възприемания от сина...

Заглавието “Просто тъй. Разкази без огледало” е подходящо за текста на книгата. Непатетично и без нравоучение. “Просто тъй” да махнеш огледалото пред себе си, което ти нашепва думи за вечно пребъдване, е предизвикателство. Но и готовност на пишещия, без чужди нашепвания и подкрепа, да разсича гордиевия възел на живота.

Меридиани

Китайска поезия

Шъ ЦАЙФУ

Вярвам

по нарязаната земя
все още поникнат диви цветя
в края на нощта
все още дойде утрото
по млъкналите релси
преминава влак
остарелият роден край
ще се превърне в млада планина
спомен за дъжд
среща с порив на вятъра
стихотворение написано върху небето
което кръжащите орли
и завърналите се от юга патици
да прочетат на глас
докато времето е ясно
простирам любовта
вярвам в тези красоти
вярвам също че некрасивото е друга наредба
вярвам в теб
вярвам в силата на здрависването
в топлината на прегръдката
вярвам в смирението на поклона
тогава нашето светско лице
ще тръгне редом със земята

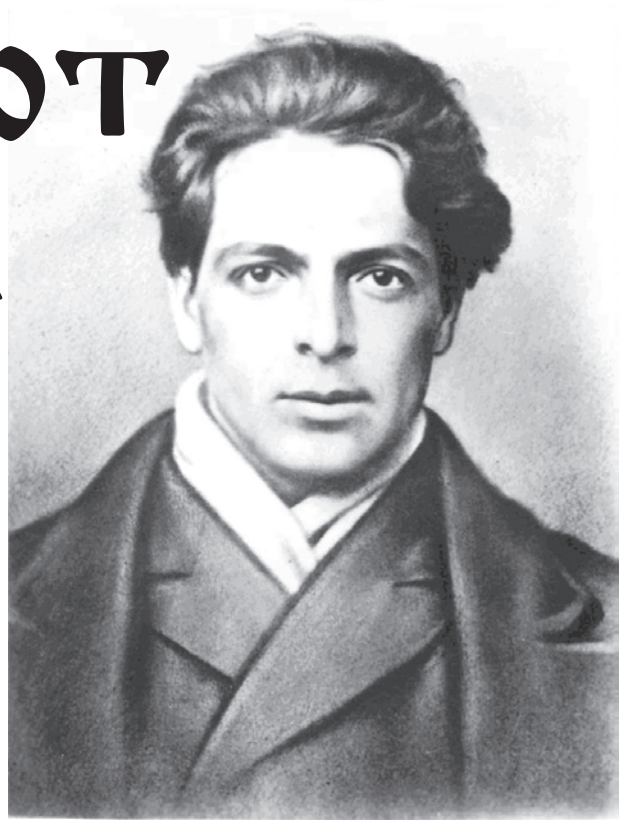
Превод от китайски СТЕФАН РУСИНОВ

Поезия – воля за живот и борба

120 години от рождението на Христо Смирненски

Кирил МОМЧИЛОВ

1. Братчетата на Гаврош

В албума ми от студентските години в Русе съм запазил една снимка на две боси циганчета. Направи я състудентът ми Емил Цветков пред Окръжната библиотека. На гърба на снимката съм написал четиристишието:

Какво им даваш от разкоша си
- ти - толкоз щедър към едни,
а към бездомните гаврошовци
жесток от ранни младини?

Гледката, пред която стоях в онази далечна година, гледката с тези безкрайно тъжни и жалки деца, бе непредаваема с думи, затова помолих Емил да я запечати на фотолента. Може би такава е била картината и пред очите на Смирненски, когато пише стихотворението "Братчетата на Гаврош". Едно стихотворение, което и днес има потресаващо въздействие. Едно стихотворение, което не мога да забравя!

"Зимни вечери", художник Александър Жендов

Нима тази печална картина не наблюдаваме навсякъде и днес! Преди повече от двадесет години видях за пръв път човек да излиза от кофа за боклук и то не къде да е, а пред Министерството на труда и социалната политика до Централната баня. От прозореца ми в квартал Дървеница в онези първи години на т.нар. "преход към демокрация" една сутрин пребройх 11 (единадесет) души - млади и стари, един след друг да ровят кофите за боклук...

Ний всички сме деца на майката земя,
но чужда е за нас кърмящата й гръд...

Излишно е да казвам, че Христо Смирненски ми е бил от ученическите години и до днес любимия поет. Той бе и остава любим поет на поколения българи, защото като никой друг изразява възмущенията на онеправданите. А те през десетилетията и вековете стават все повече!

2. Уличната жена

На 3 ноември 1926 г. Антон Страшимиров пише във вестник "Ведрина": "Христо Смирненски още в първите си творчески стъпки търси описания двойник на поетското сърце - възторжеността на женското сърце. Търси я, разбира се, около себе си - пред бежанските бордеи, т.е. по калните улици на тъмните крайни квартали".

В стихотворението "Уличната жена" Смирненски описва с голямо психологическо проникновение падението на жената в капиталистическото общество, създаде образа на българската Фантина. Не ви ли побиват студени тръпки, когато четете следните редове:

Мизерията залюля те в свойта люлка
при първите лъчи
и на живота под фалшивата цигулка
танцуваш ти с разплакани очи...

През 1913 г., когато гърците подпалват Кукуш, семейство Измирлиеви напуска града и след десетина дни пристига пеша като бездомни бежанци в София. Излишно е да описваме, че никой в столицата не ги посреща, че от малък поетът е не само свидетел, но и участник в социалната трагедия. Как да не реди:

Нощта е твойта мащеха неумолима -
безрадостна и зла,
последний нарцис на душата ти отнима
и свлича те по черни стъпала.
Под блясъка на електрическите лампи
празнуваш вечен грях
и смееш се така, че ти сама едвам би
разбрала болката на своя смях.

Тази страшна истина може да постигне само поет, който гние в бежански бордеи... "Поставете в самата си душа - ако още можете! - погазената улична жена пред нейното детство и постигнете ужаса на бездната, която ви разкрива пролетарският поет" - пише Антон Страшимиров. Вдъхновението на 22-годишния с прогнили гърди поет идва от крайните квартали, от разкапания от удоволствия и разяден от социални контрасти столичен град.

3. Трите изгори

За огромното творчество, което Юношата създаде, има огромно количество критическа литература. Кой знае защо, с много малки изключения, изследователите не са разглеждали интимната му лирика. А тя, интимната лирика на поета, е и политическа лирика! Нима има истинско творчество без любовта на твореца в живота? Ще ми се да цитирам отново Антон Страшимиров, който дава пример с Христо Ботев и стихотворението "До моето първо либе". Големият писател и народовед твърди още, че "никое обществено движение не е жизнено, щом в него не са ангажирани жени и поети". И при Смирненски най-острите социални сюжети са преплетени с дълбоки интимни мотиви. На малцина от четящите обаче са известни някои факти около най-ярките стихотворения на поета "Червените ескадрони" и "През бурята", които публикува за пръв път в списание "Червен смях" - първото на 3 септември 1920 г., а второто - на 6 януари 1921 г.

В спомените на съвременниците му виждаме

Пенка Михайлова

Женя Дюстабанова

Христо като "много скромен и срамежлив" и в същото време "лудешки весел и безгрижен; свръхчувствителен - страдащ дълбоко, преживяващ любовните трепети". В поезията си - нерядко се изживява като бохема: дръзки закачки към ученички и слугини. Още в първата му книжка "Разнокалибрени въздишки в стихове и проза" (1918) срещаме закачки от рода на:

Ветре, духни, разхлади
потните чела!...
Развей, ти, из градини
рокличките бели,
та да блеснат пред очи ни
тез крачка дебели!

Три са момичетата, изгорите, за които има спомени, че Юношата се влюбва:

Първата е "синеоката девойка" Пенка Михайлова. Нарича я Лорелай, но не се осмелява да й открие любовта си. "Той беше стеснителен и не даваше външен израз на чувствата си - споделя Пенка Михайлова пред литературната историчка Елена Димитрова. - Като ме видеше, изчервяваше се, подаваше ми свои стихотворения, придружаваше ме няколко крачки и си отиваше..."

Втората му изгора била Пенка Генджева - "едно интересно, замислено момиче". На нея измислил прякор Задумич. Тя била съученичка на сестра му и често ходела у тях. В спомена си "Дружба с Христо" Пенка Генджева пише: "Познавам Христо Смирненски от 1917 г. Като ученичка в гимназията четях в тогавашните хумористични списания и вестници негови творби. Аз и съученичката ми Невяна Липошлиева разбрахме, че Ведбал е брат на нашата съученичка Надежда Измирлиева. Тя ни запозна с него. През тази година с него бяхме само обикновени познати. Поблизките ни връзки започнаха през 1918 г., особено след Владайските събития..." Невяна Липошлиева допълва: "Христо обичаше да кръщава познатите си с имена на Хамсунови герои: мене - Евдарга, Пенка Генджева - наричаше Задумич и я сравняваше с героините от "Госпожа Грижа". За него бяхме просто другари. За любовта Христо се изказваше с насмешка... Шегуваше се, а в сърцето си спотайваше дълбоко чувство към Пенка Генджева (Задумич), на която посвети "Червените ескадрони" и "През бурята": "На П. Г. Задумич" и "На другарката Задумич". Тези посвещения не водят ли към Пенка Генджева? И защо ли двамата толкова свенливо са спотайвали своята обич? Няма кой да ни каже. Останало е откровението на поета към любимата:

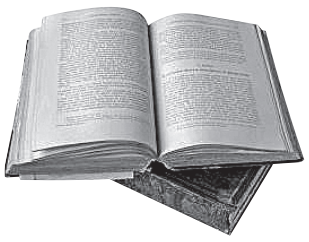
А ти, другарко скъпа - сетна ми утеха,
възторжена и смела отмини
към слънцето на пролетните дни.
Аз ще целуна твойта светла дреха
и утрото на празника ни пръв
с корални капчици димяща кръв.

Смирненски бил уверен, че ще загине в жестокия двубой, но с голяма нежност и рицарско благородство възпява своята любов.

Третата и последна любов на Христо Смирненски била Женя Дюстабанова - "ученичката с тъмни бръшлянови очи", с която се запознал през есента на 1921 г. Макар не всичко да било гладко във взаимоотношенията им - различни характери, ревност - поетът си останал все така благороден, великодушен, етичен и към нея; чувствал я толкова близка, толкова "светла и сродна: любима, сестра, другар", четем в писмата му до нея. И още: "Аз съм сантиментален, но повече, да не кажа винаги, в страданието". Името й Женя включвало в себе си "най-нежната музика и най-нежните чувства"...

Искам да завърша този триптих с оценката на проф. Здравко Петров: "Христо Смирненски е едно от чудесата на нашата поезия, ренесансовото избухване в средата на пролетариата... един роден поет, искрящо дарование или, както се казва, поет по милост божия".

ПЕГАС
Редактор Боян БОЙЧЕВ

Лавица

“МАГАЗИНЪТ” от Джеймс Патерсън издава “Сиела”. “Магазинът” знае от какво имаш нужда във всеки момент. И ти го доставя бързо и евтино. Но Джейкъб и Меган са от малкото хора, които не приемат тази сделка. И решават да напишат книга за “Магазинът”. Наемат се да работят за него, като се местят в специално изградено градче за служителите на фирмата, в което всичко е съвършено, хората са винаги усмихнати, истински рай. Който скоро се превръща в ад. Може ли една книга да заплаши най-могъщата корпорация в Америка? И на какво е способна тя, за да се защити? “Магазинът” е стряскащ и напрегнат политически трилър, мащабна гротеска на света, в който живеем.

“ЛУДИ БОГАТАШИ” от Кевин Куан издава “Егмонт”-“ Анишър”. Когато нюйоркчанката Рейчъл Чу се съгласява да прекара лятото с приятеля си Никълъс Йънг в родния му Сингапур, тя си представя спокойна семейна почивка и неповторими мигове с любимия мъж. Веднъж стъпила на сингапурска земя, Рейчъл научава, че роднят дом на Ник прилича по-скоро на дворец, отколкото на обикновена фамилна къщичка. А той се оказва и един от най-желаните ергени в страната си. Рейчъл се озовава под постоянен прицел, а мечтаната спокойна почивка се превръща в поредица от сблъсъци. “Луди богаташи” е първата книга от едноименната трилогия на Кевин Куан. По нея е създаден и филм.

“НАРЪЧНИК ПО ОСНОВИ НА РИСУВАНЕТО” от Баринтън Барбър издава “Хермес”. Това практическо ръководство е разработено върху идеята, че всеки може да се научи да рисува добре. То съдържа съвети и упражнения за усвояване и надграждане на основни знания и умения. Включва методи, практикувани и утвърдени във времето от множество ученици и професионални художници. Барбър ги обобщава и предлага ефективни начини за приложението им в процеса на рисуване. Упражненията са групирани: предмети и натюрморти, перспектива, природа, човешка фигура и портрети, композиции, техники. Наръчникът включва 350 илюстрации и полезни насоки за начинаещи и за напреднали.

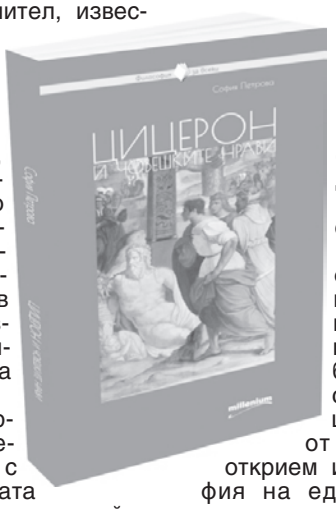
“ЗАЩИТЕН СВИДЕТЕЛ. ПО РЪБА” от Силвия Дей издава “Skyprint”. В “Защитен свидетел” притиснат от времето, щатски шериф Брайън Симсън ще се опита да направи невъзможното, за да спаси живота на Лайла Крийд - единствената жена, която не е успял да забрави. Преследвани от мексикански наркокартел след пробив в програмата за защита на свидетели, двамата трябва да стигнат до Сан Диего, където Лайла да даде показания пред съда. В “По ръба” Джак Килигрю, шериф от Групата за специални операции, се озовава върху опасна ничия земя, където всяка грешна стъпка може да бъде фатална. Красивата съпруга на приятеля му Стив го привлича отдавна, но никога не е имало нещо между тях. Обаче Рейчъл вече е вдовица и сега съдбата има други планове.

Най-големият стилист на латинската проза и реч

Демократът Цицерон загубва живота си в борбата срещу диктатурата

Марк Тулий Цицерон (106 - 43 г. пр. Хр.) е прочут римски философ и оратор, адвокат, държавник и мислител, известен като най-големия стилист на латинската проза и реч. Той е човекът, възкликнал: “О, времена! О, нрави!” Премиерната книга за него “Цицерон и човешките нрави” от София Петрова е десетото заглавие в поредицата на издателство “Милениум” “Философия за всеки”.

Животът и творчеството на Цицерон съвпадат с упадъка на Римската република, а самият той се превръща във важен фактор в много от значимите политически събития на времето си.

Речите му пред Сената са неувяхващ пример за ораторско майсторство, а трактатите му “За държавата” и “За законите” на практика задават модерното определение за държава и република. В политическата си практика докрай отстоява демократичните си убеждения и се обявява против диктатурата, което в крайна сметка му струва живота.

В новата книга философията на Цицерон е представена в 44 увлекателни притчи, които са разбираеми и за подрастващите, интригуващи и за изкушените от науката. В нея ще открием и подробната биография на един от най-големите мъдреци на античността и всички негови крилати мисли.

В поредицата, посветена на философията, досега излязоха сборници с притчи от и за Аристотел, Сенека, Диоген, Сидхарта, Соломон, Сократ, Конфуций. Ясно обяснени са и постулатите на философите от по-ново време Кант и Ницше.

АФОРИЗМИ

✓ Благодеяние, оказано на недостоен човек, е злодеяние.

✓ Всеки греши, само глупакът упорства в грешката си.

✓ Гладът е най-добрата подправка към яденето.

✓ Да не знаеш историята, означава винаги да бъдеш дете.

✓ Да се ядосваш, това означава да се наказваш за грешките на другите.

✓ Дом без книги е пустиня.

✓ Като мълчат, крещят.

✓ Нашият най-страшен враг сме ние самите.

✓ Приятен е споменът за отминалите несгоди.

✓ Чуждата мъка бързо се забравя.

Страницата подготви
Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Разкази

Разнообразни картини на света, който ни заобикаля

Работното заглавие на новата книга на Хелиана Стоичкова дълги години е “Бубарак”, но след окончателния подбор на разказите се променя на “Кабинковият лифт”. Част от творбите в книгата са публикувани в периодичния печат. Разказът “Г-н Милин” е филмиран в студентска продукция на НАТФИЗ “Кръстьо Сарафов”, озаглавена “Колекционерът”.

Книгата предлага разнообразни картини на света, който ни заобикаля. В нея ще открием налудничави хора с налудничави идеи за живота си, но в крайна сметка в допир с действителността. Е, има и такива, които са загубили напълно досега с действителността, и по-лошо, отказали са се да го търсят. Ще открием и сърдечни истории. Както и няколко съвсем реални - разказани за хора, които отдавна вече ги няма. В книгата има също истории, в които бъдещето наднича почти необезпокоявано зад сюжета.

“Светът е пълен с красота и болка в такива размери, че човешката душа не би могла сама да ги побере. Търсим си другарче, за да разпределим тази тежест. Само някои намират. Но най-важното от всичко е, че във времена на универсална измама истината е единственото средство да останеш с всичките си. Започнеш ли да се криеш от нея, тя те застига, когато си най-неподготвен, пише авторката.

Хелиана Стоичкова е родена в София през 1980 г. и е авторка на две книги. Първата - с разкази, излиза през 2001 г. под заглавие “Абсурдите на Гана По”. Втората е пиесата “Магарето и Петела”, която излиза под псевдоним. Работата на Хелиана като диалогист и сценарист ѝ дава възможност да опознае в тънкости разработването на сюжетите и диалозите в нейните истории са динамични, живи и наистина непосредствени. В свободното си време тя обича да учи и да се наслаждава на разказа, който я заобикаля от всички страни. Неопитомен, първичен и истински. Част от него ще открием и в книгите ѝ. През октомври ще излезе от печат следващият ѝ сборник с разкази, озаглавен “Семейно щастие”.

Превод

Изабел решава морални дилеми

Дори през спокойните летни вечери в Единбург се явяват немалко неща, които нарушават етичните принципи на Изабел Далхаузи и ѝ създават грижи. Подлият ѝ съперник, професор Дъв, продължава с подмолните си опити да ѝ отнеме ръководното място в управляваното от нея списание. Появява се и един отдавнашен враг - безсърдечната, а може би и направо зла Минти Ахтърлоуни, която сега обаче търси помощ от Изабел.

Как трябва да постъпи Изабел, която толкова държи на своите морални принципи? Дилемата се усложнява от слуховете, че Минти отново е нарушила професионалната етика. Но само добрите хора ли заслужават да им се помогне? Племенницата на Изабел отново има неподходящ мъж край себе си, но редно ли е Изабел да му се присмива?

В постоянните си морални дилеми Изабел се уповава на любовта и непрестанно се убеждава в цената на добротата и на изгубеното умение да проявяваме благодарност.

Шестата книга от поредицата на Алегзандър Маккол Смит - “За благодарността като изгубено умение”, публикува на български издателство “Еднорог”. Смит е автор на повече от 50 романа. Получава международна известност с поредицата “Дамска детективска агенция номер 1”. Носител е на три награди “Автор на годината”. През 2003 г. получава наградата “Сага” за хумор, известна и като “Сребърен Букър”, връчена му е и “Духът на Шотландия”. През 2007 г. получава Ордена на Британската империя. През 2015-а е удостоен с “Болингър Удхаус” за хумористична литература, а през 2017-а - с медала на Националния клуб по изкуствата на Америка за постижения в областта на литературата. Той е професор по медицинско право в Единбургския университет. Бил е вицепредседател на Британската комисия по човешка генетика, председател на комисията по етика на “Бритиш медикъл джърнъл” и член на международната комисия по биоетика на ЮНЕСКО. В свободното си време свири на фагот в “Наистина ужасния оркестър”.

Бенчо Обрешков

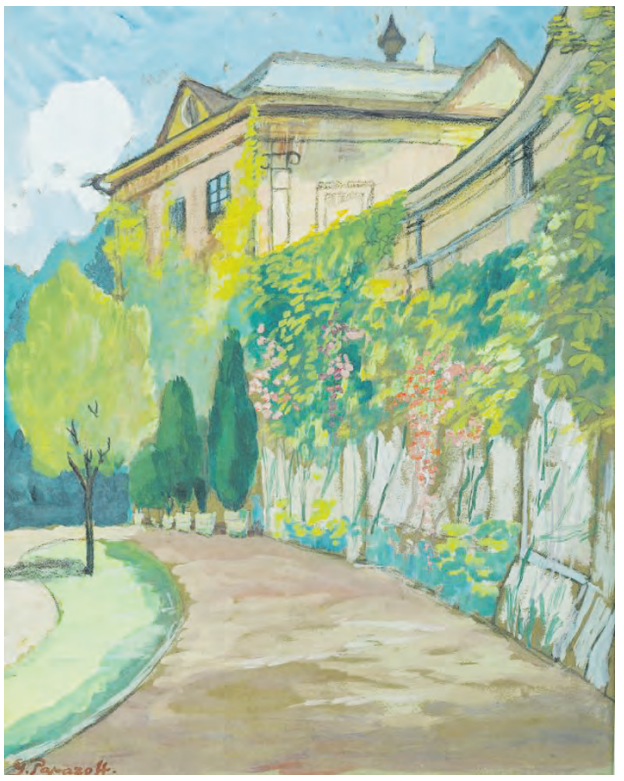
ЖИВОПИС ОТ ФОНДА НА ХГ "ЖОРЖ ПАПАЗОВ" В ЯМБОЛ

Експозицията има за цел да представи високите постижения на художници, творили през XX век

Художествената галерия "Жорж Папазов" в Ямбол гостува в залите на Двореца по покана на Националната галерия през септември - месеца, посветен на Европейските дни на културното наследство, научи ДУМА от Диана Драганова-Щир.

Специално създадената изложба има за цел да представи високите постижения на художници, творили през XX в. и оставили трайна следа в българското изобразително изкуство и в културната традиция на Европа. Почитателите ще видят пейзажи, портрети, натюрморти и фигурални композиции, изпълнени с класически живописни техники. Ценителите в столицата ще могат да разгледат 51 творби на 34 майстори на четката, сред които Александър Мутафов, Александър Петров, Атанас Яранов, Бенчо Обрешков, Борис Денев, Владимир Димитров-Майстора, Георги Баев, Дечко Узунов, Екатерина Савова-Ненова, Енчо Пиронков, Златю Бояджиев, Илия Петров, Йордан Кацамунски, Калина Тасева, Найден Петков, Николай Русчуклиев, Петко Абаджиев, Петър Славов-Кера, Светлин Русев, Стоян Венев.

Акцент в изложбата са художниците от Ямбол и Ямболския регион като Жорж Папазов, Георги Попов-Джон, Елза Гоева, Иван Димов, Невена Трънкова, Павел Бакалов, Панайот Панайотов, Паруш Гогов, Стефан Бъчваров.

Жорж Папазов

Интерес предизвикват и няколко портрета на автори, сред които този на Васка Емануилова - един от най-често портретуваните български творци, с автор Георги Попов-Джон (1906-1960), както и автопортретите на Емил Стойчев и Янаки Манасиев (1932-1978). Иван Славов (1876-1937) е представен с живописен портрет, който е нетипичен за неговото творчество.

Специално място в изложбата е отредено на ранните произведения на предвестника на сюрреализма Жорж Папазов (1894-1972) - пейзажи, които той рисува около 1916 г. по време на обучението си в Прага. Изложбата продължава до 30 септември.

Страницата подготви Надежда УШЕВА

„НОВИ РАБОТИ" ОТ ВНУЧКАТА НА КРЪСТЬО САРАФОВ

Столичната галерия "Credo Bonum" представя изложбата "Нови работи" на художничката Сирма Сарафова-Ораховац до 30 септември, всеки ден от 11 до 19 ч. в салона на ул. "Славянска" 2.

Всяка изложба на родената през 1937 г. Сирма Сарафова има силата на откритие. Въпреки че зад гърба си има повече от 60 години творческа дейност, появата ѝ в българския художествен живот е пестелива и внимателна, а работите ѝ - плод на дълъг, задълбочен, артистичен процес. В центъра на изкуството ѝ стои реалността, видимият, дори ежедневен свят, който я заобикаля. През последните повече от 10 години Сарафова събира странни и интересни предмети, маски, кукли, табели, изкуствени цветя и какво ли още не. Търси ги навсякъде, където пътува, в София или в Америка. От тези предмети тя подрежда композиции (постановки), които после рисува върху снежнобял фон с акрилни, маслени или фосфоресциращи бои.

В изложбата си в галерия "Credo Bonum" Сарафова показва 8 от най-новите си работи. В залата художничката подрежда също и реална композиция от предмети. Така тя разкрива процеса на създаване на картините си, но и дава нова перспектива за разчитане на композициите си. Към изложбата има документален филм, запечатващ начина на работа на Сирма. Автори са Весела Ножарова и Калин Серапионов.

Сирма Сарафова-Ораховац е родена на 28 март 1937 г. в София. Внучка е на големия български актьор Кръстьо Сарафов. Неин най-важен учител е лиричният импресионист Асен Белковски. Завършва с отличие академията при проф. Борис Митов и Илия Петров. На 81 г. Сарафова продължава да работи и да експериментира.

ГАЛЕРИЯ „ВЪЗРАЖДАНЕ" ЧЕСТВА 23 ГОДИНИ С КАРТИНИ НА ЕМИЛ МАРКОВ

Пловдивската галерия "Възраждане" празнува своя 23 рожден ден с изложба живопис на Емил Марков. Тя ще продължи до 17 септември.

Марков представя пейзажи, между които са втъкани няколко актови рисунки. Художникът, известен като перфектен рисувач, е подходил по много иновативен маниер към пейзажа. Затворил го е в абстрактна рамка и контрастът между абстракция и детайлиране звучи учудващо свежо и приятно претенциозно. Изпипаните дървета отпращат към далечна епоха от китайското изобразително изкуство, а абстрактният момент в картините потупва по челото, за да ни върне в наши дни, отбелязва галеристката Краси Алексиева.

За 23 години галерия "Възраждане" е организирала 505 експозиции. Реализирала е над 35 луксозни албуми и каталози. Своята дебютна изложба в галерията са направили 40 художници. За първи път в Пловдив са показани 117 творци.

Галерията има три награди за дейността си: през 2006 г. в Нощта на отворените галерии и музеи, тя получи първата награда - сребърната скулптура "Полет над Пловдив" на Ален Роа, учредена от КЦМ Пловдив, за галерия номер едно. През 2010 г. галерия "Възраждане" бе удостоена със златна значка "Златна книга" и специален сертификат за почетен статут на институция с висок престиж и обществено признание. Наградата се дава от Съвета на европейската научна и културна общност - представителство в София.

От 2005 г. галерията връчва приза "Сребърно Възраждане" за постижения в изобразителното изкуство и лична съпричастност - сребърна пластика, изработена от академик Георги Чапкънов-Чапа. От 2001 г. дава и наградата "Арт медия" за журналистика в сферата на културата.

Как музиката ни превръща в по-добро общество

С проекта „Бах” Йо-Йо Ма ще посети 6 континента, ще изнесе 36 концерта и ще проведе 36 срещи с публиката

Снимка JASON BELL

Виолончелистът, покорил най-големите върхове в класическата музика, Йо-Йо Ма, представя новия си албум “Six Evolutions - Bach: Cello Suites”. Албумът излезе и у нас от “Вирджиния рекърдс/Sony Music”. Той е третият и последен проект от студийния цикъл на музиканта с творби на Бах и близо 60-годишно пътуване в музиката, научи ДУМА от Калина Ноева.

“Музиката е мой постоянен спътник вече почти 60 години”, споделя Йо-Йо Ма. Сюитите на Бах влизат в живота му, когато е само на 4 години и под ръководството на баща си започва да учи прелюдия към сюита номер 1. Първият студиен албум на Йо-Йо Ма със записи на Бах е отличен с “Грами”. Тогава той е в края на своите 20 години. Втория албум - “Inspired by Bach”, записва малко след като навършва 40 години. И двата проекта със сюити за чело от Бах (също част от каталога на “Sony Classical”) се превръщат не само в едни от най-емблематичните албуми в дискографията на Ма, но и в класическата музика изобщо.

Тези два албума са неизменна част от живота на музиката, в моменти на щастие и тъга, което кара Ма да се запита: “Каква ли сила притежава тази музика, че дори и днес, след триста години, тя продължава да ни води и помага в трудни времена?”.

Йо-Йо Ма вярва, че музиката на Бах е извън времето и отделните епохи, че тя притежава универсално общочовешко значение и сила да обединява хората. С албума “Six Evolutions” Йо-Йо Ма кани почитателите си да погледнат от различен ъгъл за ролята на културата в обществото. В подкрепа на албума музикантът ще предприеме двегодишно пътуване, като програмата ще включва всички 6 сюити за виолончело и беседи на тема за нашето културно наследство, настоящото ни творчество, мир и разбирателство между хората, така необходими за бъдещето на всички.

Проектът ще отведе Йо-Йо Ма в 36 града на 6 континента в подкрепа на важната роля на културата в обществото. В деня на всеки спектакъл, ще има организирана беседа на тема как културата може да бъде инструмент в решаването на неотложни социални проблеми. Според световноизвестния музикант във времена на динамични промени като днешните културата трябва да има много по-централна роля при формиране бъдещето на човечеството.

“Музиката и културата като цяло ни помагат да разбираме заобикалящата ни среда, човека срещу нас или самите себе си. Културата ни помага да си представим по-добро бъдеще за децата ни. Културата помага “те” да се превърне в “ние”. Днес тези неща са по-важни от всякога. Това е още един експеримент в търсене на отговора на въпроса: Какво можем да направим заедно, което не можем сами?”, добавя Йо-Йо Ма.

В следващите месеци виолончелистът ще изнесе концерти в Лайпциг на 2 септември, в Бъркли на 30 септември, във Вашингтон на 29 ноември и в Монреал на 7 декември.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Енрике Иглесиас идва за 13-ия рожден ден на Радио Енерджи

Една от най-влиятелните фигури в съвременната поп музика - Енрике Иглесиас, предизвиква фурор с всяка своя поява на българска сцена. Латино звездата се завръща за голям концерт на 6 ноември в столичната “Арена Армеец”, две години след като хвърли в еуфория 15 000 зрители и плени завинаги сърцата им. Иглесиас идва у нас по покана на Продуцентската компания “АРТ БГ” и Радио Енерджи, по повод 13-ия рожден ден на популярната медия.

През ноември Енрике ще гостува в София с актуалната си програма “All The Hits Live”, която, както личи от заглавието, ще взриви почитателите на модерния латино звук със 100 процента хитови композиции на певеца. Новото шоу идва и с нова сценична продукция - по-богата сценография, включваща 500 квадратни метра LED стена, два пъти по-мащабни светлинни и пироефекти и два пъти по-мощен звук, благодарение на техниката от най-ново поколение.

Намиращият се във върхова сценична форма певец изнесе от началото на 2018 г. изключителна поредица напълно разпродадени концерти в цяла Западна Европа - с новата си продукция той премина през Прага, Будапеща и Любляна с по два концерта и с по един в Осло, Атина, Мюнхен, Копенхаген и Лисабон. Иглесиас разпродаде и 45 000 билета за шоуто си в Тел Авив.

Билети за спектакъла в София се продават на касите от мрежата на “Ивентим” и онлайн на Eventim.bg на цени от 69 до 109 лв. и ВИП билети от 159 лв.

Испанската сензация Росалия смесва традиция и модерност

Росалия (родена в Барселона през 1993 г.) покорява музикалната сцена в родината си с дебютния сингъл “Antes de Morirme” (2015) в сътрудничество с испанския “Мъж на годината” Си Тананга. Дебютният й албум, озаглавен “Los Angeles” (UMG, 2017) печели наградата на пресата “Ruido Award” в категорията “Най-добър испански артист”. Проектът предизвиква истински фурор, след като оглавява чартовете в Испания за дигитални и физически продажби, а песните на младата певица смесват традиционни ритми от испанския фолклор с ърбан бийт и поп звук, информира Калина Ноева от “Вирджиния рекърдс/Сони мюзик”.

Росалия е номинирана през 2017 г. в категорията “Най-добър нов артист” на наградите “Грами” за латино музика и е сред звездите на церемонията “Личност на годината” с изключително изпълнение трибют към прочутия испански певец Алехандро Санс. Росалия участва и в песента “Brillo”, част от последния албум на Джей Балвин. Освен музикална сензация, певицата се превръща и в модна икона сред тийнейджърите в Испания.

Снимка “VIRGINIA RECORDS/SONY MUSIC ENTERTAINMENT”

Росалия променя правилата на играта с новата си песен “Malamente” и видеото към нея. Младата певица е завършен артист: тя може да танцува фламенко като поп звезда, пише музика и участва в създаването на продукцията към сингъла.

Видеото към “Malamente” е заснето на испанския остров Ел Йеро (част от Канарските острови) и в него има фламенко хореография, мотори, скейтборд надпревара. Режисьор на видеото е Нико Мендес (Canada Productions). За записите на песента е използван и характерният ударен инструмент за острова tambor herreo, комбиниран с модерен бийт и ърбан звучене. Графичната визия към песента е дело на испано-хърватския дизайнер Филип Кустик. “Malamente” вече е със златен статус на продажби в родината на певицата.

„Госпожа Министершата” със стотно представление

Театър „София” започва новия сезон с „Тирамису”

Първият повод за празник в Театър “София” в началото на новия сезон е стотното представление “Госпожа Министершата” от Бранислав Нушич на 25 септември. След края на спектакъла целият екип ще празнува заедно със своята публика във фоайето на театъра, научи ДУМА от Милена Стратиева, мениджър маркетинг и продажби на театъра.

Постановката се радва на много почитатели още от премиерата си на 7 ноември 2013 г. Гостувала е в Пловдив (Есенен международен театрален фестивал “Сцена на кръстопът”), Варна (Международен театрален фестивал “Варненско лято”), Габрово (Международен фестивал на комедийния спектакъл) и на “Театър пред театъра” на открито пред Народния театър “Иван Вазов”.

Ролята на Министерша донесе на Лилия Маравиля “Икар 2014” за главна женска роля и наградата за ярки постижения в областта на театъра на Столичната община същата година. Режисьор на пиесата е Недялко Делчев, преводът е на Катя Йорданова, сценография Петър Митев, музика Калоян Димитров, видео Димитър Сарджев, оператор Веселин Христов. Участват още Дария Симеонова/Лора Мутишева (25 септември), Румен Троев, Юлиян Рачков, Николай Върбанов, Симона Халачева, Росен Белов, Мартин Димитров, Юли Малинов, Петя Силянова, Невена Калудова (25 септември)/Силвия Петкова, Йорданка Любенова, Николай Димитров, Ириней Константинов (видео). През годините са участвали също Мария Статулова, Асен Мутафчиев, Борис Георгиев, Антон Григоров, Майя Остоич.

“Госпожа Министершата” е написана от Бранислав Нушич през 1931 г. В средата на Голямата депресия. Среда, която Балканите по ред исторически, културни и геополитически причини като че ли никога няма да напуснат. Все е криза, все няма, все сме прецакани и зли. Поне не сме грозни. И почти не сме мръсни. Или така си мислим. И все мечтаем, ако даде Господ, ние да водим бащина дружина, да оправим държавата. И то за “нула време”... Нашата героиня, Министершата, като в сън се събужда един ден с незакърпените си гащи и докато се чуди как да свърже двата края, иронията на случайността я изплюва в министерските селения. И се започва все същата приказка за стълбата...”, отбелязва режисьорът Недялко Делчев.

Снимка ТЕАТЪР “СОФИЯ”

“Госпожа Министершата”

Театър “София” посреща първите си зрители за новия сезон на 19 септември с “Тирамису” от Й. Овшанко, превод Марияна Минковска. Режисьор е Николай Поляков, сценография и костюми Огняна Серафимова, асистент по костюмите Искра Петкова, видео Евгения Сърбева. Участват Лилия Маравиля, Силвия Петкова, Мила Банчева, Дария Симеонова/ Неда Спасова, Лора Мутишева, Луиза Григорова, Снежана Макавеева. Пиесата разкрива по интересен начин виртуалната реалност, която се опитва да замени личния живот, вкусове и предпочитания на хората.

Съвременната комедия на един от най-търсените немскоезични драматурги Щ. Фьогел - “Алонсо”, превод Владко Мурдаров, ще се играе на 20 септември. Режисьор е Марий Росен, сценографка Петя Боюкова, композитор Константин Тимошенко. Участват Лилия Маравиля, Стефания Колева, Ириней Константинов, Пламен Манасиев.

Вечната класика “Анна Каренина” от Л. Толстой също е в афиша за септември - на 26-и. Драматизацията и режисурата са на Николай Поляков, сценография и костюми Марина Райчинова, оригинална музика и изпълнение Христо Йоцов с участието на Белослава - вокал, и Михаил Йосифов - флюгелхорн, хореографията е на Анна Пампулова, асистент режисьор Юлиян Малинов, видео Димитър Сарджев. Участват София Маринкова, Юли Малинов, Милена Живкова, Мартин Гяуров, Юлиян Рачков, Мила Банчева/ Йоанна Темелкова, Антон Григоров, Симона Халачева, Йорданка Любенова, Михаил Милчев, Ириней Константинов, Лора Мутишева.

Две пиеси от най-успешните световни драматурзи днес, две комедии, вдъхновени от вечните въпроси около любовта и брака, е обединил в своята постановка Николай Поляков. “Олд Сейбрук” на Уди Алън (превод Матей Тодоров) и “Последният страстен любовник” на Нийл Саймън (превод Милена Сотирова) е в програмата за 27 септември. Сценографията и костюмите са на Юлияна Войкова-Найман, хореография Ива Караманчева, видео Огнян Костовски. Участват Николай Димитров, Лора Мутишева, Силвия Петкова, Пламен Манасиев, Мартин Гяуров, Симона Халачева, Николай Антонов и Юлиян Рачков, Милена Живкова, Дария Симеонова/ Йоанна Темелкова, Лилия Маравиля.

Пиесата “Палачи” от Мартин Мак-Дона, чието действие се развива през 60-те години в Англия, постановка на Стоян Радев по превода на Златна Костова, ще се играе на 28 септември. Сценография Венелин Шурелов, костюми Елица Георгиева, композитор и изпълнение на живо Дамян Михайлов. Участват Илия Виделинов, Деян Донков, Михаил Милчев, Николай Антонов, Пламен Манасиев, Лилия Маравиля, Юли Малинов, Сава Пиперов, Николай Димитров, Юлиян Рачков, Мартин Гяуров, Мартина Троанска, Ириней Константинов.

Две представления за детската публика са подготвени за първия месец от новия сезон. “Пипи” по мотиви от “Пипи, дългото чорапче” от А. Линдгрен, ще се играе на 29 септември от 11 ч. Адаптация и режисура Кристиана Бояджиева, сценография и костюми Андреа Паунова-Ада. Участват Силвия Петкова, София Маринкова, Ивелин Николов, Николай Димитров, Румен Троев.

“Питър Пан” - текст, музика и стихове Пиърс Чатър Робинсън, под режисурата на Бисерка Колевска е последният спектакъл за месеца - на 30 септември от 17 ч. Превод Кънчо Кожухаров, превод на песните Десислава Софранова, сценография и костюми Свила Величкова, хореографка Зорница Петрова, вокален педагог Росица Овчарова, сценичен бой Емил Видев. Участват Венцислав Сариев, София Маринкова, Лора Мутишева, Мартин Гяуров, Николай Върбанов, Николай Димитров, Росен Белов, Симона Халачева, Юли Малинов, Юлиян Рачков, студенти от Театралния колеж “Любен Гройс”.

Всички спектакли се играят на голямата сцена и с титри на английски език, с изключение на “Пипи”.

ГАСТРОЛ

„Калигула” с два спектакъла в Пловдив

След големия успех на двете представления на откритата сцена на “Театър пред театъра” в началото на юли постановката на Народния театър “Иван Вазов” “Калигула” стъпва на пловдивска сцена - на 10 и 11 септември от 21 ч. в Дома на културата “Борис Христов”. Зрителите ще могат да видят зрелищния спектакъл, режисиран от Диана Добрева, и уникалното превъплъщение на Деян Донков в ролята на безумния римски император. За нея Донков получи номинация за водеща мъжка роля за “Аскеер 2018”.

По организационни и технически причини представленията са преместени от Античния театър в Дома на културата “Борис Христов”. Всички, които вече са купили билети за 10 септември (първоначално обявената единствена дата), ще бъдат настанени на места, съответстващи на ценовите сектори, така, че да се насладят максимално на емоцията от преживяването, гарантират организаторите. За тази цел касите на Дома на културата ще бъдат отворени два часа преди началото и в двата дни. Билети все още може да се купят на касата на “Маскарт” в Дома на културата, в мрежата на Eventim и Ticketportal и в Grabo на цени от 12 до 30 лева, научи ДУМА от Катя Попчева, ръководител маркетинг и комуникации на НТ “Иван Вазов”.

Сценичната версия на прочутия текст на Албер Камю е дело на Диана Добрева и драматурга и писател Александър Секулов. В звездния екип на спектакъла са и Александра Василева, Жорета Николова, Йордан Биков, Деян Ангелов, Биляна Петринска, Елена Петрова, Йосиф Шамли, Зафир Раджаб, Стефан Къшев, Вяра Табакова, Цветан Пейчев, Калоян Стойчев, Кирил Недков, Албена Ставрева, Славена Зайкова, Елица Йовчева, Ирина Митева, Ахмед Юмер, Александър Евгениев, Димитър Димитров. Сценографията и костюмите са на Нина Пашова (“Аскеер 2018”), музиката е дело на Петя Диманова, а хореографка на постановката е Ангелина Гаврилова.

Образът на Калигула повече от 2000 години е нарицателно за чудовищните проявления на властта, за нейните бесове и демони, за нейните жертви, една от най-противоречивите исторически фигури с необикновена и ексцентрична диктатура. “Умората от идеологиите ражда тирания, а нуждата на тиранията от идеология я разрушава. Докато няма идеология извън упражняването на чиста власт, която е синоним на чисто насилие, тиранията е невидима, приемлива и неуязвима. В пиесата на Камю Калигула е чужденец на педантичната логика, Сизиф на абсолютната власт. И ако императорът е режисьор с безконтролна воля, то смъртта е премиера, на която всички са задължени да се явят”, споделя режисьорката Диана Добрева.

Страницата подготви Вилиана СЕМЕРДЖИЕВА

Снимка НТ “ИВАН ВАЗОВ”

ТОВЕ, ВРАГОВЕ - ПРИЯТЕЛИ

а през 1877-1878 г., който навежда на размишление и на интересни изводи

Ген. Едуард Тотлебен - победителят при Плевен

топла фланела имах, кожухче, одеяло... всичко това го имах, паша мой, имах и тютюн, а сега нямам нищо... изчезна... Иншаллах!...

- Как така, как е могло да изчезне?

- Иншаллах, мой паша!... Срам ме е да кажа, как и кога стана това... срамно и съвестно...

- Нима някой от нашите войници е посегнал на имуществото ви? - попита чрез Макеев военният кореспондент Всеволод Крестовски, с поруменяло от смущение лице.

Руското командване беше издало заповед, с която се забраняваше и то със заплаха от смъртно наказание да се ограбва имуществото на пленниците и да се проявяват каквито и да било жестокости върху тях. Но всичко можеше да се случи и това именно безпокоеше не само Крестовски и Макеев, но и останалите руски офицери, които участваха в разговора с пленения турски капитан.

- О, не, не! - решително бе възразил старикът. - Не, мой паша! Предай на този благороден и достопочтен мой гост, че аз нито за миг не съм си помислил нищо лошо за руския войник... Не, руският войник, също както и турският войник, е честен; но за срам и нещастие у нас има крадци, това са черкезите! Аз, по Божия воля капитан от артилерията, по време на сражението се намирах в батареята при моите оръдия, където останах и до края... Когато черкезите подразбрали, че работата отива към капитулация, те се спуснали да тършуват по нашите землянки и шатри и докато ние се съвещавахме при бригадния генерал Исмаил-Хакки, тези негодяи ограбили всичко у нас, даже наранили при това с кинжалите си много от нашите слуги...

Този разказ развълнува руските офицери и още до вечерта в землянката на Али ефенди бяха доставени: топла вълнена фланела, дебели чорапи, килимче, на което той да седи, одеяло. Освен това му бяха подарени няколко калъпа тютюн, цигарена хартия, а също и няколко пачки цигари.

Старецът извънредно много се бе трогнал от тези подаръци, които в сегашното му положение имаха значение на вещи от първа необходимост.

- О, благодаря ви, благодаря ви! - бе възкликнал той, стискайки подред ръцете на офицерите и кореспондентите. - Моите врагове, мои най-добри приятели! Нима това не е чудо?! Поданиците на моя падишах, моите бойни другари ме ограбиха, а неприятелят изведнъж неочаквано ме снабдява мене, бедният старик, с всичко необходимо!... Приятели - врагове, врагове - приятели! Удивителни неща ни разкрива волята на Аллаха! Удивителни неща! И за какво наистина е тази война между нас?!...

Руските офицери имаха готов отговор за всичките тези недоумения на добрия човек. Той искрено се беше натъжил, когато му разказваха за жестокостите, които бе извършил сред българското население Шефкет паша и за мародерствата върху телата на руските войници, направени от негови сънародници при Горни Дъбник и Телиш.

Битката при Горни Дъбник

Посрещане с хляб и сол

Плевен пада. Осман паша признава поражението си на ген. Иван Ганецки

- Що се отнася до мен, аз никога не съм убивал и не съм грабил. Моят свят е друг. Моят свят - това е поезията и музиката... Ритми и звуци, звуци и ритми - ето моят свят, господа!... Другото аз не познавам...

- О, ти си бил поет, Али ефенди! - не сдържа удивлението си руският военен кореспондент княз Шаховски, който преди войната бе дипломат в руското посолство в Цариград.

- Да, поет, а още повече музикант - отвърна с някаква тъжна усмивка пленникът.

И като че ли, за да потвърди това свое качество, бе затананикал с развълнувания си старчески глас различни мелодии, между които и от произведения на Моцарт, Лист, Росини, Доницети, Верди...

- Но аз все пак се стремях - поясни той - не към подражание на великите образци, а мечтаех за пресъздаването на нашата собствена народна турска музика и на нейните достойнства, които впрочем Европа не знае, а и не иска да знае... Всеки народ има своята поезия и музика и всеки народ има да каже на света нещо ново...

На всички, които посещаваха Али ефенди, им правеше впечатление, че когато говореше, той просто се преобразяваше. Изчезваше слабостта и хилавостта му, той изправяше главата си, а жестовете му ставаха изведнъж някак по-силни и убедителни.

Старецът изпадна в истински възторг, когато му подариха чисти нотни листове, молив и свирка. Възползвайки се от доброто му настроение, той се радваше като дете, един от гостите му го попита:

- Али ефенди, ти си толкова млад и чист по душа, кажи ни на колко години си?

- О, дълго живях под слънцето! С милостта на Аллах скоро ще навърша седемдесет.

- А колко години си на военна служба?

- Карам петдесет и първата. От най-ранното юношество до тази минута аз служа на моите султани, нито веднъж не съм излизал в оставка...

- Но защо имаш толкова малък чин? Ти си само "Колъагасы", капитан по нашему?

Старецът вдигна рамене:

- Уви! От малък още не ми върви!

...Като прекара известно време в Бохот, където беше настанена Главната квартира на руското командване, Али ефенди заедно с останалите турски пленници бе изпратен в Русия. Сбогувайки се с многото свои нови приятели и като записваше имената им за спомен, той непрекъснато повтаряше:

- Приятели - врагове, врагове - приятели! Мога ли някога да забравя това чудесно съпоставяне! Не врагове, а приятели намерих аз в тази война...

Турска част се изтегля от Плевен

Читалище „Прогрес-1907”

дом на духа

То е една от най-красивите сгради в град Костенец и в него вече 110 години кипи бурен творчески живот

Михо ЧЕРВЕНКОВ

Младо селище, град Костенец възниква през 1884 г., около Освобождението и около построяването на жп линията Виена-София-Цариград. През 1907 г. той брои едва около 30 фамилии, но вече е основано читалището. Снегът и мразовитият вятър не са пречка Учредителното събрание да се проведе на 12 февруари. Избрано е настоятелство от 17 души:

Д-р Веселин Топалов, директор на Кибритената фабрика, председател.

Михаил Лавчийски, жп чиновник, секретар.

Пеню Пчеларов, пощенски чиновник, библиотекар.

Тодор Христов.

Никола Зашев, счетоводител в кантората на Станко Христов.

Алфред Тахуер, от австроунгарски произход, пръв директор на Кибритената фабрика.

И т.н.

Видно е - все лица от фабриките, железниците, търговията.

Приет е Устав. На учредителното събрание се поставя началото на читалищната библиотека и то какво начало! Основателите правят дарения - предплащат целогодишни абонаменти за почти всички излизащи тогава вестници и списания. Вестници: “Народни права”, “Демократ”, “Бистрица”, “Родолюбец”, “Софийски търговски вестник”, “Дневник”, “Родина”, “България”, “Мир”, “Работническа борба”, “Ден”. Читалището е абонирано за един френски и един немски вестник. Подарени са две картини.

Ето и списанията: “Ловец”, “Природа”, “Пчела”, “Ново общество”, “Майка и дете”, “Виделина”, “Инженерно списание”, “Садово”, “Ново време”, “Съзнание”, “Ново общество” и библиотека “Съвременна хигиена”.

Със собствени средства читалището се абонира за три вестника: “Балканска трибуна”, “Нов век” и “Пряпорец” и за четири списания: “Мисъл”, “Домакинство”, “Здраве” и “Демократичен преглед”.

Не са много читалищата с такъв старт. Започва се с възрожденски пламък, който не загасва през десетилетията.

Още първия месец е подготвена литературно-музикална вечеринка, стъкмена е лотария, а по коледните празници са събирани помощи. Читалището укрепва финансово, дейците му кроят планове, но войните предизвикват тежко сътресение.

В края на Европейската война група младежи: Борис Зашев, Георги Ст. Христов, Иван Т. Христов, Спас Ст. Христов, Христо Станков, а така също Никола Томов, Георги Алексиев, Коце Бонев, Кирил Хр. Зашев и др., които свирели на китара, мандолина, контрабас и флейта, сформират театрална трупа и представят първата програма от народни и революционни песни, стихове и малка комедия.

През 1929 г. е поставена пиесата “Магия”. Актьорите в нея са главно учители: Атанас Чоруков, Васил Даскалов, Атанас Илчев, Васил Дебелянов, брат на големия поет Димчо Дебелянов, и други от селата Горна и Долна Василица и от Долна баня.

Учителите години наред са основното звено в театралната дейност. Единствената отплата е пълният салон от зрители и искрените овации.

Електрическите крушки в селището светват през 1932 г. Радостта на самодейците е голяма - няма вече да играят на газени лампи и фенери.

През 1945 г. чрез генерал Бирюзов, председател на Съюзната контролна комисия, читалище “Прогрес” се снабдява с киномашина “АЕГ”. Приспособено е доста голямо помещение за салон с 200 места в Книжната фабрика и селището вече има кино, а читалището - допълнителни приходи.

Мара Главчева е директорка на киното, повече от 10 години работи на доброволни начала, не иска заплата!

Поставя се въпросът за читалищна сграда, определено е мястото, на бригадни начала от ентусиасти са направени тухлите, но... поради изменение на градоустройствения план строежът не започва.

Сформиран е тригласен хор с диригент Анка Главчева. Участват 70 души - мъже и жени, в репертоара влизат песни от българската хорова класика, а също и съвременни песни. Заражда се танцовата самодейност. Инициатор на групата е Стоян Свиленов от Книжната фабрика, а след това с ръководството й се заема Кирил Стефанов, ковач в Кибритената фабрика.

По това време в селището пребивава актрисата Вера Константинова, евакуирана от столицата по време на бомбардировките. Тя оглавява театралния колектив и е режисьор. Поставя няколко пиеси, в които играе все водещи роли гимназистът Георги Русев, достигнал след това върховете на театралното изкуство.

Голям подем настъпва в библиотечната дейност. През 1951 г. читалището разполага с 2821 тома книги. Читалищният организатор Соня Тодорова посещава предприятията, бригадите на полето и разнася книги за четене.

Успехите са видими. При класирането на читалищата в околията “Прогрес” се нарежда на първо място. Следва високо признание - през 1955 г., когато се чества 100-годишнината на българското читалище, Централният съвет на Съюза на народните читалища обявява народно читалище “Прогрес” за “Образцово”.

На 15 май 1960 г. е открит читалищен дом с театрален салон с 425 места - една от най-големите и най-красивите сгради в града. На горния етаж - с две кръжочни, две читални, кино-кабина и библиотека за 15 хиляди тома. Съоръжена е със стелажи и е първата в страната със свободен достъп на читателите до книгите!

Гостуващият в страната ни Роберт Палти, директор на областната библиотека в гр. Веспрен, Унгария, възкликва от изненада и записва в книгата за посетители:

- Това е първата селска библиотека, която разгледах в България. Тя е най-красиво мебелираната библиотека, с най-модерна система.

През другата, 1964 г., младото селище е обявено за град - град Костенец.

Възниква негласна анкета: в града читалище ли ще има или културен дом, или нещо друго? Стотиците самодейци, пък и населението, си защитиха читалището, като утвърдена чисто българска институция, при това дало вече толкова много за просветата и културата в селището.

Духовното огнище на младия град е в собствена сграда. От селата и махалите приижддат препълнени каруци със самодейци, облечени в пъстри носии, по преките пътеки слизат групи певици, каваджии, гъдулари и гайдари към читалището в града, за да покажат истинското народно изкуство.

Танцов състав на юбилейния концерт по случай 110-годишнината от основаването

В онова време наблюдавах отблизо работата на самодейците. Отприщен бе пътят за творчески кипеж. В големия салон разгръщаха неподозирани възможности драматичният и сатиричният състави, съставът по художествено слово. Цветанка Алексиева, секретар на читалището, сплоти двадесетина жени от града и разучиха много народни песни и обичаи от района. На Четвъртия републикански преглед в Копривщица всички от групата се върнаха със златни медали. В пълноценния живот на читалището се включи и Васко Сотиров, който като певец и акордеонист и до днес, вече с побелели коси, е ръководител на танцови и певчески състави.

Към съществуващите дейности възникват нови: фото-клуб, музейна сбирка, куклен театър - първи в окръга, клуб на художниците, духов оркестър, сатиричен състав, група по художествено слово, ръководена от Методи Делев - лауреат на всички републикански фестивали, литературен кръжок “Константин Костенечки”, курсове по шев и кройка, плетене, бродерия, готварство, курсове по руски, френски и английски език.

През 2015 г. бе направен основен ремонт с финансиране от ЕС по Програмата за развитие на селските райони на стойност 342 728 лева.

Години наред читалището с председател Николай Хаджиниколов и секретар Детелина Василева развива многостранна дейност. На разположение на посетителите са 50 хил. книги и документи. В този дом на духа все някой състав репетира: Фолклорна танцова формация “Костенец” с ръководител Николай Ибришимов, Денс формация “Вайялет” с ръководител Валентина Бонжолова, Школа по приложно и изящно изкуство с ръководител Добриана Котларова, Музикална школа, Група за стари градски песни “Весели сърца”, Мъжка група “Родолюбец”, дуо “Йова”, театрален състав... Почти всички имат поредица от представяния в страната и в чужбина, откъдето се връщат с престижни награди.

На 27 октомври 2017 г. бе открита паметна плоча в знак на преклонение към основателите и с голяма концертна програма бе отбелязана 110-годишнината на образцово народно читалище “Прогрес 1907”.

www.duma.bg

Кремиковски времена

Тъжната история на Борая

Йонко БОНОВ

Веднъж в градинката пред църквата "Св. София", за да изпия набързо кафето. Взех го от апарата в общината. При хубаво време пейките тук са заети от служители, прескочили за цигара, строителни работници, които все нещо ремонтират по близките улици и тротоари, от екскурзианти, от почиващи просяци и клошари.

В този ден градинката беше полупразна. Тежки дъждовни облаци се притискаха към земята. Гълъбите бяха прибрали криле в клоните над пейките. Недалеч от мен бяха останали двама роми. Мъжът лежеше на пейката, а жената седеше на плочките до него. И отпиваше от пластмасова двулитрова бутилка бира. Идещият дъжд не ги притесняваше. Жената отпусна уморено глава на гърдите си. Стори ми се, че съм я срещал.

- Ей, началник, не ме ли позна бе? - неочаквано втренчи светлите си очи в мен тя. - Аз съм Борая, от "Кремиковци"!...

Чак сега се сетих. Беше оная усмихната и чевръста Борая от централната столова в комбината.

- Познах те, ама чак сега, като ми се обади - рекох. - Годинките малко са ни променили.

- Какви годинки бяха... - закима с глава тя, без да сваля очи от мен. - И ти работеше някъде в комбината, нали?

- Не, но често ме изпращаха там от вестника. Виждал съм те, шеташе в кухнята или чистеше масите в столовата.

- Да знаеш само как си живеехме тогава, началник - отговори Борая. - Бяхме при яденето. И аз, и домочадието ми никога не гладувахме. Ама да не си помислиш нещо... и работехме, даром хляб не ядяхме. Ти поне си ме виждал. И управителката, и готвачките, и работниците - всички ме уважаваха. Бяха разбрали кога имам рожден ден, че като започнаха да ми честитят и да ме поздравяват... Даже по радиоуредбата ме поздравиха с песен, та всички да разберат. В столовата стана голямо тържество, а началникът на цеха дойде с ей такъв букет.

Борая пусна колената си и разпери колкото можа ръце встрани и нагоре. После продължи:

- След време ми дадоха от комбината и апартамент, та в него отгледах децата. Ех, началник, какви кремиковски времена бяха само...

- А сега как я караш?

- Как я карам ли? Не виждаш ли сам - лек укор поради излишния ми въпрос помрачи светлите й очи. - Това ми е четвърта бира за днес.

Борая взе с две ръце пластмасовата бутилка и отпи. Къде ли беше ги побрала в слабото си тяло?

- Теглих заем - продължи тя, - от ония, бързите кредити, купих за дъщерята спалня и плазма, е, останаха и за почерпка.

- Дано да върнеш парите побързо.

- Да, ще ги върна, знаеш ли кога? - Борая свъси вежди и опъна шия нападателно към мен. - Теглих заема и напуснах работа. Бях в чистотата. Нищо не могат да ми направят ония.

- Сигурно ще те преследват, за да си върнат парите - рекох.

- Нищо не могат да ми направят. Няма как да вземат на босия цървулите. А тях - бълха ги ухапала.

- В кремиковския апартамент ли сте още?

- Продадохме го още в началото на демокрацията. Нямаше как да се живее. Знаеш какво стана с "Кремиковци". Останах без работа. Мъжът ми влиза няколко пъти в затвора, накрая се разболя, отрязаха му единия крак, тръгна по просия, пропи се.

- Какво стана с децата?

- Двете по-големи момчета от години са в гробищата - от наркотици, началство. Третото - и то върви по техния път. Виж, момичето излезе свястно дете, на мен се е метнало горкото. Задоми се. Мъжът й си има гарсониера в "Дружба". Та и нас с мъжа ми ни приюти зетят - живеем в кухничката. Те са в другата стая, дето сега е спалнята и плазмата, с две дечица. Абе, Господ пак е добър, та още ни държи...

Мъжът, който досега лежеше неподвижно на пейката, се надигна и седна. Челото му изглеждаше деформирано - редуваха се издатини подобно на хълмове с отблъскващи вдлъбнатини. Вероятно тази деформация не беше от рани, а от някакво заболяване. Мъжът, отпуснал рамене, се загледа смирено към чешмичката сред градинката, върху която бронзовата пластика на Мина Иванов с мотива свети Георги убива змея изглеждаше свита и незабележима като гълъбите, притихнали в клоните под надвисналите облаци.

- Този човек приятел ли ти е?

- Добър човек е, от Нови Искър. Приятели са с мъжа ми и когато съм в запой, моят човек го праща да ми крепи бутилките - засмя се широко Борая, намигна ми дяволито и отпи няколко глътки.

- А как е сестра ти - попитах, - нали едно време и тя работеше в столовата?

- И тя не е такава, каквато си я запомнил тогава, началство. В новото време на митингите сестра ми се пропи. Нещо й мръдна в главата, записаха я в психодиспансера, ама продължи да си пие. Мъжът й вдигна ръце, изгони я. Тя се изгуби, къде е скитала - никой не знае. Има две дечица, не ги е поглеждала. Мъжът й си довел друга жена да ги гледа. Сестра ми скита и пие. Където един и тя, та двама. Понякога и с цяла тайфа бездомници. Ама най-често се навъртала, казват роднини, на Околовръстното, да изкара някой лев.

Борая се почувства навярно неудобно, наведе глава, забрави бутилката за малко и притихна. Без усмивката, макар и беззъба, лицето й изглеждаше смръщено като на човек, на когото целият свят е докривял.

- Началство, началство... Тая демокрация ни пръсна като клети пилци, бе... Ей, Борко - изви се Борая към мъжа, мълчаливо отпуснат на пейката, - я иди купи още една бутилка, че тази тук била пробита бе.

"Кремиковци"...

- Да, ще ти купя две - обади се след известно мълчание той. - Време ти е да си хващаш пътя към "Дружба".

- Ох, я стига - махна с досада Борая и надигна бутилката, от която изцеди последната капка. - Видяло се е, че пак ще ходя сама да си пазарувам... Началство, имаш ли цигари?

- Не пуша.

- Ох, и ти си като наш Борко. Добре де, пусни някоя стотинка - загледа ме с присвити очи, наклонила глава наляво.

Изправих се. Бръкнах в джоба и подадох в шепата на Борая някакви монети.

- Благодаря, началство, жив и здрав да си! - Борая също се изправи. - Другия път ще ти гледам на ръка, без пари, да знаеш!

Махнах за довиждане и поех през градинката.

- Борко - дочух зад гърба си гласа на Борая, - пази багажа, ще забягам за бира и за цигари, сега се връщам. Какво си оклюмал, горе главата!

- Дъжд иде, ще станем пак вир вода - чух мърморенето на Борко.

- Много важно - отвърна бодро Борая, - нас ни пере дъжд вече тридесет години, пък още не ни е разкиснал кожите. Горе главата, Боре, след малко се връщам с нашия лек!

Светът е малък

Съединение на късо

Николай КОЕВ

Наистина светла дата празнуваме на 6 септември. Българите сами и в единение извоюват обединението на своята държава. Правят го безкръвно и с изключителен усет за време и политическа обстановка, но и с отлична организация и пълна готовност за саможертва и с отдаденост на великото дело.

Ще си спестя имената на великите мъже на Съединението. И не за друго, а защото те през тези дни звучат многократно по тържествата във връзка със 133-годишнината от обединението на отечеството. Политически лидери, а и не съвсем, информират с изразен патриотичен апломб върху значимостта на събитието. И това е правилно, но с поглед към миналото, когато българският ни род многократно е доказвал способността си да въстава единен и се бори за държава и достойно съществуване. Затова точно сега и точно днес много от властниците свеждат протоколно глави пред делото на обединението, но в държава, раздирана и по тяхна вина от дълбоки разделителни бразди и дори пропасти.

Дали го разбират поне? Съмнявам се! Тъй като съвестта им е кристално чиста, но защото рядко я употребяват. Та нима някой ще отрече, че в псевдообществото ни съществуват няколко групи - на застрашаващо много бедни, някак си приспособяващи се към тъжната реалност, но и използващи пълния хаос и липсата на държавност богаташи. Та делим се на все по-малко на брой образовани и все по-много неуки. Делим се на „демократи" и „комунисти", на патриоти и изменници, на ченгета и потърпевши „репресирани", също ченгета, на близки до управляващите в момента и техни омразни противници, на споделящи европейски ценности и несподелящи същите, на русофили и русофоби и т.н. без край, та до състоянието ни днес. С една дума - пак имаме съединение, но на противоположни полюси, които естествено дават на късо.

Логично е във времето на късото съединение да пръскат искри и да гори всичко - съвсем случайно и без човешка намеса изпушиха например сгради с историческа и архитектурна стойност в София и Пловдив, само по волята на природата загинаха хора във варненски квартали и не само, независимо от бащинската грижа на държавата да чисти редовно деретата и поддържа канализацията. В пропаст полетя автобус и зачерни седемнадесет семейства единствено заради шофьор, който взел, че се сурнал в дерето, а не си карал по перфектния безопасен път към Своге, при това изграден от наши, т.е. проверени момчета. Недоказани болести по овцете пък загробиха поминъка на много хора от Странджа, а сега наред са крайдунавски села заради все още хипотетична чума по свинете. Ами то в региона покрай българския участък на красиво възпятата от Щраус европейската река от години върлува такава чума на бедността, че сега остава и свинете за домашно ползване да затрият евросолидарно. Добре че нашенци предвидливо стерилизираха свинското в буркани, за да се спасят от погрома в ежедневната борба, а по времето на ГЕРБ и направо озъбен до свирепост живот.

Този списък с трагедии може да бъде продължен безкрайно. И никакви оставки, демонстративна демагогия и загриженост, опити за прехвърляне на отговорност върху друг, могат да заличат управленската катастрофа. Защото, когато се пъчиш с по същество протоколната си функция на европредседател, то поне можеш да прихванеш нещичко и от далеч по-голямата загриженост на всички останали държави от Евросъюза за своите граждани. А не да оставиш поданиците си с едни от най-ниските пенсии далеч не само в Европа, с повече от мизерни заплати и при това с единствена възможност за съществуване в среда на драстична корупция с първоизточник държавното управление, безнаказана престъпност, морална разруха до оскотяване и масово обезверяване на хората за по-добра перспектива.

На всичко отгоре, което също е част от процъфтяването на управленските ценности днес, ни омайват пак с номера от селски вечеринки. Отново органите, които денонощно бдят за нашата сигурност и спокойствие, естествено по налог отгоре, в точния момент демонстрират активност и ловят по-едри риби от т.нар. бизнес. Така ни пускат по пързалката и вкарват в размисъл - дали днес да посегна към онази бутилка от Карнобат, или да си налея една Пещерска, например? То може и с домашнярка да се забрави всичко и всеки в родния политически пейзаж, та дори и повишената драстично гражданска отговорност за автомобилите, подготвяната поредна глупост за ново изчисление на даньците за автомобилите, очакваното ново поскъпване на парното и почти на всичко, което изпразва и без друго продънения от безотговорна политика джоб на българина.

Очевидно в държавата на късото съединение, казвам го с тъга в деня на големия Ден на истинското ни държавно Съединение, придобива истински смисъл една уж шегаджийска мисъл на комшиите ни на Запад от нас. Та в характерния си симпатично вулгарен стил те казват: „Плати, па клати". Е, ние все си плащаме за всичко, а насреща - нищо.

Съединението

Не мърша, а народ

Малките свои честолюбия и разлики на мнения да оставиме настрана и да се пожертваме пред олтара на Отечеството си!

Стефан Стамболов

Иван ВЕЛКОВ, политолог

След 133 години Съединението на Княжество България с Източна Румелия е политически и географски живо, но все по-имагинерно за един народ в реалността на 21 век. Може би днес вече не говорим за “малки честолюбия и разлики на мнения”, а за непреодолими разграничения вследствие на безброй разочарования. След 1989 г. българският парламентаризъм деградира успешно, рисувайки сюрреалистичната картина на родната демокрация, раждайки един деформиран политически елит. Този политически елит успя да противопостави класите, да фрагментира социалните и културни връзки, крепящи чувството за единност на нацията, подменяйки значението на думите “морал” и “етика”. Невъзможността на държавата да се справи с ключовите реформи в образованието, здравеопазването и съдебната система вече десетки години не е просто оръжие за политически нападки на различни опоненти. Тя е качествена, морална и функционална импотентност на един изфабрикуван политически елит, за който, когато завесите се спуснат, съществува единствено основният принцип на съглашението.

Двайсет и девет години по-късно, наред с многобройните равносметки, които се правят, засягащи редица политики, един проблем стои като дамга, по-ярък и по-силен от всички останали. Демографската криза, наричана от голяма част от обществото “геноцид”. Силата на контрола над държавността идва от населението, неговия брой, образование, социален статут и икономически потенциал, с което демокрация и демография са неразривно свързани.

Все пак, защо свързвам демокрацията с демографията? Защото те са двете водещи понятия, засягащи просперитета на дадена нация. Демокрацията в България, доколкото реално съществува, е способ на политическия елит да безчинства от името на народа. Колкото по-голям процент от хората са недостатъчно образовани, социално зависими и икономически подчинени, толкова по-добре за управляващите, без значение кои са те. Българската нация е силно разединена, поставена на кръстопът относно своето бъдеще, докато младите хора, които са реалният демографски потенциал, гарантиращ оцеляването на страната, можещ да се пребори с политическите и икономически кризи, корупцията и беззаконието, е принуден да търси препитание из различни географски ширини. Удобно, нали?

Сега, нека за миг си представим България малко по-различна. С 9-10-милионно население, по-голямата част, от което е грамотно и трудоспособно. Едно общество, което има самочувствието и увереността да поеме отговорност за бъдещето, което не би допуснало един политически елит да се подиграва с пенсионери и инвалиди. Едно общество, което не би допуснало да убиват децата и родилките по болниците, а институциите и частните фирми да си прехвърлят вината за качеството на асфалта след поредния ден на национален траур заради катастрофи по пътищата. Едно общество, което би се противопоставило всякак на корупцията, политическата демагогия и на политици, за които оставката е химера, макар родовете им да са окупирали цели отрасли на властта. Тогава вече демокрацията би имала съвсем друг смисъл, различен от днешния.

Реалността, в която живеем, е част от собствените ни представи и докато не ги променим, тя също няма да се промени. Съединението е дружно усилие, еманацията на жаждата за справедливост на една нация. Отговорността пред обществото, смелостта да отстояваш себе си, човечността към ближния, познаването на историята, но и мисълта за бъдещето - това трябва да са съвременните постулати на патриотизма. Същите, които накараха предците ни преди 133 години да се преборят с поредната несправедливост.

Накъде отиваме? Изборът е наш. “Времето нас обръща и ние него обръщаме...”

Спомен

Тодор Живков и една епоха

На пети август тази година се навършиха двадесет години от кончината на Тодор Живков. Вече над четвърт век всекидневно се коментира неговото управление. Оценките за него и за социалистическото време са неоднозначни. Клакьорите на управляващите ренегати обаче плюят и отричат постигнатото през четиридесет и пет годишния период на съграждане. За просперитета на страната през този период значителен принос има и Тодор Живков. Първо ще кажа, че от моите двадесетгодишни контакти с него съм разбрал, че този човек нямаше никакви други интереси, освен просперитета на държавата и добруването на народа. Не се лакомеше за нищо, не търсеше лукс и нямаше претенции за каквото и да било в личния живот. Умееше да води диалог както с обикновените хора, така и с държавници от цял свят. Често от ръководството на социалистическия лагер го изпращаха да решава международни въпроси, които те не можеха да решат. През 1985 г. седяхме и чакахме хеликоптера. Живков се вайкаше, че някои страни от соцлагера закъсват икономически - имат външни дългове. Аз несъобразително попитах: “Ами ние какъв борч имаме?” - “Нямаме нищо, имаме милиард и триста милиона долара задължения. Можем да ги изплатим със стоки за три дена. Нямаме интерес да ги плащаме, така както ти нямаш интерес да си изплатиш апартамента.”

Всички знаем за близостта му с Брежнев, която Живков използваше в интерес на България. Отиват на лов във Воден. Живков поставя въпроса да ни опрости 600 милиона долара задължение към СССР. “Ами какво ще кажат другите?” - контрира го Брежнев. “Ние няма да казваме на другите” - хитро, със смях подхвърля Живков...

Не е тайна, че през последните години Живков беше обърнал поглед и на запад. Интересуваше се от новите технологии и ги внасяхме и от Германия, и от Япония. Това пораждаше недоволство у някои съветски ръководители и най-вече у предателя Горбачов. Той спря помощите за България, разтури СИВ и икономиката ни рухна.

Мястото на Живков ще определят бъдещето и историята, защото той е човек - епоха!

Христо В. ХРИСТОВ-Референта, Правец

Глас народен

ГОСПОДА УПРАВЛЯВАЩИ, ВЗЕМЕТЕ СЕ В РЪЦЕ!

В Бургас арестуваха Бенчо Бенчев. Един голям приятел на българските пенсионери. Не съм му адвокат, но смятам, че много други са виновни и дерибействат сред лукс и разхищение в нашата България. Ало, господин Главен прокурор, вземете се в ръце и почнете да работите! Българският народ очаква промени. Много години вече хора като вас го заблуждават и печелят дивиденти на гърба му. Ако Бенчев е виновен, да бъде наказан. И другите - също. Само с перчене по показни акции ден до пладне не става. Вземете мерки, защото ставащото в Румъния може да стигне и до нас. Демокрацията ни е в опасност! Спасете я, за да няма нова кървава революция. Спасете демократичното правило, че разделението на властите и свободните демократични избори ще решават проблемите.

Иван ПАВЛОВ, Владая

Линия на бедност

Как ме унижава държавата

Пенсионирах се с пенсия 301 лв. през декември 2012 г. - на възраст 60 години и 4 месеца, и тридесет и седем години осигурителен стаж в областта на културата.

През изминалите 5 г. и 8 м. с моята пенсия се случват извънредно обидни неща: 1/ тя, пенсията ми, с всяка година се доближава до обявената линия на бедността; 2/ с всяка индексация нараства разликата между моята пенсия и по-високите пенсии, отпуснати около 2012 г.

Нека е живот и здраве, съвсем скоро пенсията ми ще падне под съответната линия на бедността.

В заключение - принципът, по който се индексират пенсиите в България, е изключително несправедлив и унизителен за по-голямата част от българските пенсионери.

Димитрийка СТЕФАНОВА, магистър по български език и литература, д-р по книгознание, библиотекознание и библиография

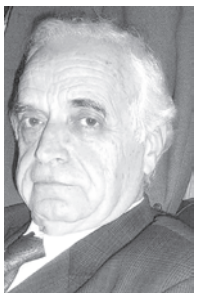
www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Изследователят, влязъл в лабиринта

Изобретателят Димитър Петров навърши 85 години, цял живот той казва „моят завод”

Кирил МОМЧИЛОВ

Ще повярва ли някой, че в далечната 1971 година инженер Димитър Петров - един от най-добрите специалисти в света по металургия на медта, е приковал вниманието на участниците в 100-годишния юбилеен конгрес на Дружеството на инженерите от металургията и минното дело в САЩ със своя доклад “Метод за електролитно рафиниране на мед при високи плътности на тока”. А на международната изложба в Женева през 1973 г. методът изобретение бе отличен със

златен медал за България

Димитър Андреев Петров е роден на 28 август 1933 г. в с. Махалата (Пелово, днес град Искър), Плевенска област. Още като ученик се “влюбил” в химията, физиката и математиката. Отличникът от гимназията се отличил и на приемния изпит за следване във ВУЗ - изпратили го да продължи образованието си в бившия Съветски съюз, в Института за цветни метали и злато “М. И. Калинин” в Москва. Там избира медта за обект на своята бъдеща практическа и творческа дейност. (В онези години след Девети септември 1944-та България нямаше цветна металургия, но геолозите усилено търсеха находища на медни, цинкови и оловни залежи, проектантите чертаеха заводите...)

През 1957 г. Димитър Петров се завърна в родината с отлична диплома на инженер металург и на 1 октомври постъпи на работа в току-що изградения медодобивен комбинат “Георги Дамянов” - Пирдоп. Младият инженер така се влюби в работата, че целият му трудов стаж мина в едно предприятие. Защо ли?

“Силен съм там, където са основните ми интереси. Не обичам да подскачам от място на място. Държа да запазя нивото си на компетентност”, споделяше с журналистите защо не отиде другаде на работа.

Тридесет и пет години - от ръководител на бюро “Рационализации” до главен инженер на комбината: беше технолог, началник на цех “Електролитен”, директор на База за развитие на медодобивното производство, заместник-директор по инженерно-внедрителската дейност...

“Никога не съм правил рационализации ей така, да седна и да измисля нещо, но винаги съм мислил над срещаните трудности, за преодоляването им... Човек трябва да познава производството, да живее и гори в работата си.

Нужни са призвание, талант и дръзновение

Смятам, че е трудно да се предвиди изобретателската дейност, но е необходимо у хората да се възпитава творческото начало.”

Ръководителят на бюро “Рационализации” в комбината от първата година на трудовия си стаж е пример за останалите новатори - захваща се с разработването на редица интересни технологични процеси, които са признати за изобретения - нали познава добре както теорията, така и практиката.

При класическата технология медта се почиства от различни примеси чрез електролиза. Интензивността на процеса е в правопропорционална зависимост от плътността на електрическия ток. Учени от цял свят търсят пътища за увеличаване на плътността на тока, но стигат до задънена улица, тъй като качеството на пречистването на медта се влошава.

“Не можем ли ние?” - ето въпроса, на който положителен отговор дадоха инженерите Димитър Петров, Любен Лалчев и Янаки Попов. Оригиналната идея на българите е реализирана - интензифициране на процеса на електролитното пречистване чрез използване на реверсиран постоянен ток. Променили и други показатели на технологичния режим. Създаденият от тях метод за пречистване на медта използва ток с плътност до 350 ампера на квадратен метър. Увеличава се производството до 80%. Многократно се повишава производителността на труда. И най-важното - рязко се повишава качеството на медта! Ами икономическият ефект от милиони левове!?

Изобретението “Метод за електролитно рафиниране на мед при високи плътности на тока” бе регистрирано в ИНРА през 1963 г., а три години по-късно - внедрено в комбината.

За пръв път в света

бе проведена електроекстракция на мед при високи плътности на тока, при която неколкократно се увеличава добивът на чиста мед от единица площ! Само че не си мислете, че всичко е станало бързо и лесно.

“Ако някой си мисли, че новото може да се роди без трудности, то значи да отрича диалектиката - казва инж. Димитър Петров. - Риск има, но важното е той да бъде разумен и технически оправдан. Никога не съм лъгал, когато казвах, че животът ми преминава в лекота. Това беше една трудна, безсънна лекота, но само така можех да се чувствам щастлив и с олекнало сърце. А който не вярва - нека опита! Ако издържи на нея, негова ще бъде и любовта на хората, и успехът, и хилядите неспокойни нощи, щом като очите на толкова много хора са вперени в теб и не ти дава да заспиш мисълта: “Ще успеем ли днес, дали няма да се провалим утре, ще докажем ли предимствата на нашия метод!” - цитирам изобретателя по една негова отдавнашна изповед, която съм запазил.

Безспорният успех на българите бе признат от най-добрите специалисти в света по металургия на медта: те единодушно казаха - “Това е революция в металургията!” През 1967 г. България продаде първия лиценз на изобретението на италианците. Лицензиите последваха една след друга - в САЩ, Япония, Испания, Финландия, Мексико, Чехословакия, Иран, Турция... В чужбина, по време на внедряването на метода инженер Димитър Петров е приеман като “професор”. У нас властта го удостои с най-високите награди и звания като заслужил деятел на техниката. Три пъти е обявяван за почетен изобретател, името му е записано

между първите имена в Златната книга

на Патентното ведомство (ИНРА).

Димитър Петров е автор и съавтор на 25 изобретения и 60 високоефективни рационализации в областта на металургията на медта с изключително голям народностопански и валутен ефект. За раждането на идеите и реализацията им всеки изобретател има конкретен отговор. Ето какво казва инженер Петров в изповедта си отпреди 30 години: “Появяването на идеята съвсем не е случайно. Най-важни според мен са условията и човекът. Съществуват проблеми - трябва да се видят и да се избере най-важният. После - да се търси решение. Времето на архимедовците отдавна е минало. Сега за всеки частен случай са необходими много знания. Без тях нищо не може да ти хрумне. Щом веднъж разбереш кое точно ти пречи, опитваш се да разрешиш загадката. Изчиташ всичко, написано по този проблем. Ако работиш в колектив, всеки нещо предлага и внезапно, но не случайно, се появява новата идея. Изследователят е влязъл в лабиринта...

Идеята обаче е само в началото. За да се види същността ѝ, тя трябва да се разработи в схеми и чертежи. В този момент ученият все още е в лабиринта и търси посоката (а може и да я избира) за излизане оттам. После идва проверката в практиката, нещо е завършено и то трябва да се внедри. Тук

всеки може да те спъне

Това естествено влияе на твореца, но не е решаващо за него. Творецът е човек, който в преследване на целта може да се откаже и от висока заплата и от удобства.

С ръка на сърцето искам да кажа, че у нас все още не са създадени достатъчни условия, за да се развиват талантите, за да творят индивидуалностите. И ако все пак някой нещо създава, то е поради неговата устойчива индивидуалност, поради неговата същност.”

А какво мисли главният инженер, бащата, за подчинените си, за семейството?

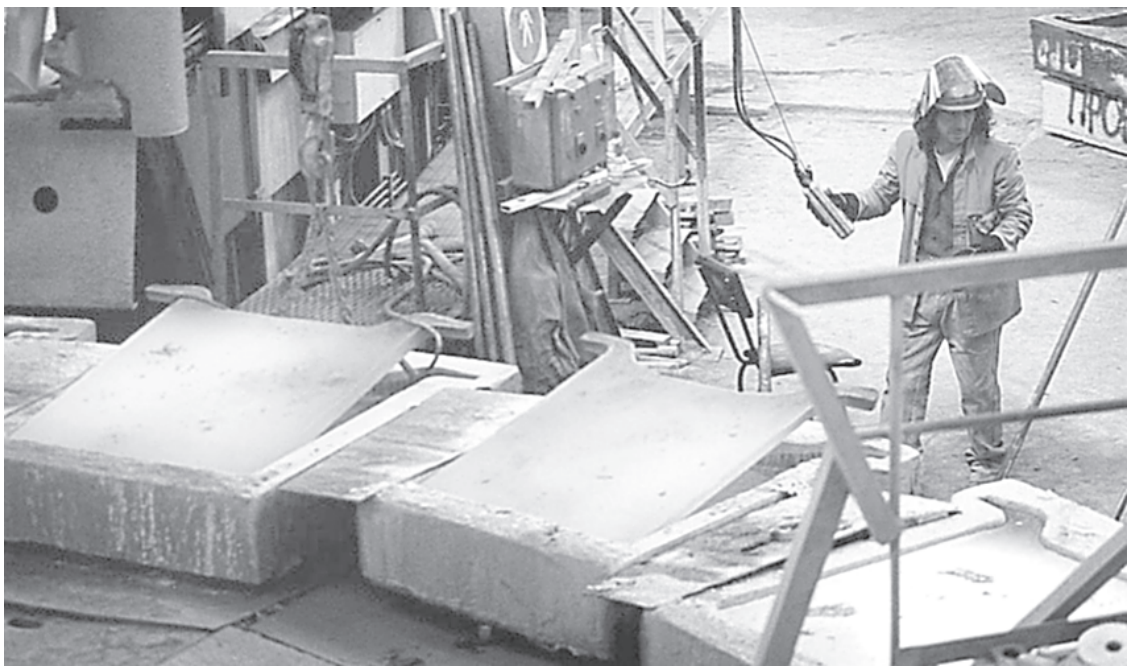
“Болшинството не е олицетворение на компетентност. Едно мнение може да не е на колектива и да го приема, щом съм убеден в истинността и в правотата на отделен индивид... Винаги съм се стремял общуването ми с хората да е удоволствие за мене... В семейството аз търся уют и покой. Независимо от степента на мисловна дейност всеки човек има душа и сърце. За уюта и аз съм отговорен. Грижата за близките хора, срещите с приятели, часовете за почивка само могат да ми помогнат в работата.”

През 1992 г. Димитър Петров надхвърли годините за пенсия и сам реши да се пенсионира, но не се отказа от призванието си на новатор. И продължи през годините и до днес да консултира металургични предприятия. За комбината, който бе купен от белгийци (Комерио мед АД), а днес е притежание на германци (Норлийче Афинери Комерио мед), Димитър Петров все още казва “Моят завод!” По-важното е, че в него производството е многократно увеличено, че за модернизацията му са вложени стотици милиони долари, че е един от най-големите заводи в света за производство на чиста мед. И най-важното в личен план за изобретателя е, че и белгийците, и германците го уважават и се вслушват в съветите му. Търсят го заради огромния му опит, натрупан през десетилетията.

На юбиляря, на един от най-големите изобретатели на България през втората половина на XX век, на инженер Димитър Петров пожелаваме спокойствие и уют в дома, още дълги години здраве и творчески заряд, за да консултира наши и чужди металурзи!

Юбилеен медал, спомен за 25-годишнината на Медодобивен комбинат „Георги Дамянов” - Пирдоп

И в днешния комбинат, вече с името “Аурубис”, наследниците на Димитър Петров могат да научат какво е в основата на успеха

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Новият сезон върна старите лица в ефира на БТВ

Промени в студията и рубриките на медията обаче не липсват

С началото на новия телевизионен сезон медиите започнаха да връщат в ефира си някои от успешните и знаковите си предавания. Заедно с тях зрителите отново могат да видят и познати лица, доста обаче са и рокадите, извършени традиционно преди есенната програма.

Радост Драганова и Иво Аръков отново ще водят "Мармалад" по БТВ. Компания ще им прави Мария Силвестър. Тя ще представя класацията "Топ 10", но ще има и нова рубрика "Пълна мрежа". В нея известни личности ще коментират забавни видеоклипове от мрежата. Екипът обаче е решил да заложи на обновен декор.

Снимка БТВ

Радост Драганова и Иво Аръков обещават много забавление на гостите си

"Мармалад" се завръща тази събота от 16 ч. , а екипът е решил да обнови и декора.

Отново тази събота, само че от 12,30 ч. по БТВ Синема ще гледаме "Като на кино". Този път концепцията на предаването е във всяко предаване да има различни звездни водещи. Първи в тази роля ще се появи актьорът Иван Юруков. Кинокритикът Деян Статулов ще продължи да представя кинопремиерите на седмицата и акцентите в премиерите на малкия екран, а актрисата Мариета Мелроуз ще отговаря за рубриката "Холивуд: Лично".

БТВ отново залага на Венета Райкова като лице на таблоидното предаване "Папараци". Тя се завръща в ефира на 23 септември от 22 ч., а екипът й обещава нови рубрики и пикантерии. Предвидено е Райкова да излезе извън студиото на предаването, за да прави част от своите интервюта.

Както БТВ обеща, Светослав Иванов ще продължи изявите си като водещ на "120 минути" от 9 септември. Всяка неделя между 17 и 19 ч. зрителите отново могат да видят рубриките "Роуминг", "Големите", "Време за отговори" и "Главната роля". Остава и знаковият за Иванов "Коментар на водещия". Светослав Иванов и продуцентът на "120 минути" Марта Евтимова са подготвили и нови поредици в продължение на усилията си да развиват жанра и да задават стандарти за продуциране на обзорно актуално предаване, което разглежда събитията в дълбочина и изважда на повърхността онова, което е останало скрито в океана от информация, анонсират от БТВ. "Спасените" ще предлага на зрителите емоционални срещи на хора, преминали през тежки травми с техните лекари - спасители. В "Историята в 120 секунди" ще бъде представяна емблематична снимка от миналото с всички любопитни факти около героите или събитията в нея. И тъй като предаването винаги се е стремяло да поднася важното от света и България по интересен начин, а не да превръща интересното във важно, тази традиция ще продължи с помощта на рубриката "Критиците". Нейните герои ще правят обстоен анализ на събитията от седмицата.

Този понеделник зрителите на БТВ станаха свидетели и на завръщането "Преди обед". Всеки делник тандемът Десислава Стоянова и Александър Кадиев поема ефира след 9,20 ч. сутринта. В схемата на предаването този път е включена рубриката "новото лице", която ще даде шанс на някого за кариера на модния подиум. Като обучители тук ще се изявят едни от най-успешните български модели Диляна Попова и Кристина Милева.

"Преди обед" ще продължи да разказва и вдъхновяващи истории за хора, преживели трудна промяна. "Не/зависимите" с автор Ралица Стефанова отново ще проследи лечението на трима души от тежки зависимости като наркотици, алкохол и хазарт. Неделя Щонова и "Духът на здравето" също продължават да са част от предаването. "Мистичната България" и този сезон ще насочва вниманието към ценностите, скрити под земята, където археолозите търсят отговори на вековни загадки, анонсираха рубриката от БТВ.

Страница на Павлета ДАВИДОВА

НАД 200 ЧУВАЛА И РЪКАВИЦИ ЧАКАТ ДОБРОВОЛЦИТЕ ЗА ГОЛЯМОТО ЧИСТЕНЕ

Над 200 000 чувала и ръкавици отпътуваха от София към доброволците от цялата страна, които ще се включат в кампанията "Да изчистим България заедно" на 15 септември. Това съобщиха от БТВ малко преди началото на традиционната национална кампания по почистване. Тази година повече от 1000 терена са регистрирани и очакват своето почистване. На тематичния сайт daizchistim.bg доброволците могат да се ориентират къде им е най-удобно да се включат в инициативата.

Наз@ем от мреж@та

Три министерски оставки последваха тежката катастрофа край Своге, при която загинаха 17 души. Трябва ли Нанков, Московски и Радев да напуснат кабинета, каква да е тяхната понататъшна съдба и само те ли са виновни за инцидента - тези въпроси бяха разнищвани през последните няколко дни в мрежата.

● Всички, които са допуснали да се изгради с парите на данъкоплатеца и да се пусне в експлоатация път, неотговарящ на стандартите и законите в БГ, трябва да бъдат изпратени в заведенията за превъзпитание.

● Защо винаги трябва да има изкупителни жертви? Не трябваше ли първи да е Бойко заради неговите магистрали?

● Боко е уплашен и гори цели 3 бушона наведнъж. Явно разбира, че края му е близо, а не е ли във властта... не се знае какво ще му се случи. Властта може да отиде в някой нормален човек и после затворите да се напълнят бързичко.

● Министрите избират и назначават преките отговорници и за това имат вина. Макар, че оставката не е никакво наказание. Трябва да е свързано с ограничение да заема отговорни постове. Връщат се в парламента и пак управляват???!!

● Това с оставките вече не работи. Всички знаем, че Борисов ползва министрите за бушон. Стане гаф, някой си отива, Борисов остава, а схемата си продължава. Борисов, хората вече не ти вярват, искат реални действия и подобряване на здравеопазване, пътища, икономика, туризъм, МВР, енергетика, екология, образование, справяне с престъпността и ред други!

● Много катастрофално, много негативи натрупа ГЕРБ с поредица от гафове в последните месеци. Оставките бяха малка глътка въздух за правителството. Ако те не бъдат приети, тайфунът ще връхлети с още по-голяма сила. Цветанов, не дрънкай глупости, че няма да приемете оставките, чергата вече е подпалена, помагаш й да се разгори!

● "Трите министерски оставки може и да не бъдат приети". Хубаво, ама те бяха поискани от премиера. Сиреч, ако коалиционният съвет не стартира процедура или НС не приеме оставките, това значи: или че съветът и/или НС бламират премиера; или той не знае какво прави. Третият вариант е Цирк Теменужка.

● Всеки ден политически скандали. А в страната пълен хаос. Нито една институция не работи. Никаква дори краткосрочна програма. Всичко е на автопилот. А държавата копае в дъното и загива. Но...народът спи. Спи непробуден сън. Президентът е много толерантен. Тези управляващи само с твърда ръка ще си отидат. Но кога??? В тази страна няма ли нови лидери?? Открийте ги и тръгнете след тях. Време е!

● Колко души трябва да загинат, за да поеме вината персонално Боко Тъпото и да си подаде оставката? Причината - на всички стана ясно, че в БГ не се строят качествени пътища, кражбите и отчисленията са огромни, а жертви са невинни български граждани. Тъпото не пътува по тези пътища, той обикновено прелита над тях. Кога най-накрая ще се потърси отговорност от политиците за безскрупулните им кражби и безочливото поведение, кога ще видим осъден Боко Тъпото и плазмодия Цветанов, както и цялата клика бандити, окупирала парламента през последните 10 години?

● Какъв е тоя цирк? Подават оставки трима министъра, които отговарят пряко за случилото се в Искърското дефиле. След това НС не ги приема, щото са професионалисти, ама в резултат на "професионализма" им, на управляваните от тях безхаберно министерства загинаха 17 души. Същата работа е и с Каракачанов като министър на отбраната. Пилотите не летят и нямат нальот, ама е виновен Жан Виденов или Хан Аспарух. Ей тия са точно толкова умни колкото и Пожарникаря в едно с Физкултурника.

● Кога ще вдянат, че оставката на висше управляващ е чисто морален акт! Той може и да е голям професионалист и да няма пряка вина, но носи отговорност за ресора си! И не е необходимо да му я приемаш или да не му я приемаш! Само че кой ти разбира от морал? По целият свят, от който уж вземаме пример, се постъпва така - при тежки аварии, вследствие човешката дейност, управляващи подават оставки! Не се постъпва така само при природни бедствия, но дори и тогава има прецеденти, когато има много загинали!

(Запазен е оригиналният правопис)

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Очаквайте

ЖИВОПИСНИТЕ СТИХИИ НА ХРИСТО КРАЛЕВ

Дни на японската култура предлагат 17 прояви

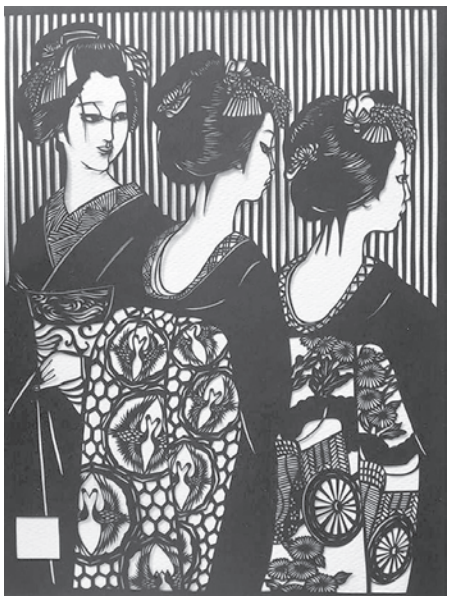
Традиционният фестивал бе открит със спортно събитие навръх празника

Един от най-големите културни фестивали в България - Дни на японската култура, започна вчера за 29-а поредна година. Първото събитие бе "София екиден маратон", който се организира за четвърти път от Младежкия спортен клуб "София - Европа" и асоциация "Спорт за всички" под патронажа на посолството на Япония в България. Маратонът бе проведен в чест на 133 години от Съединението на Княжество България и Източна Румелия и с амбицията да се популяризира щафетното бягане у нас.

За разлика от обичайния маратон, в който всеки участник се състезава сам за себе си, екиден (значението идва от японските йероглифи "еки" - пункт, и "ден" - предаване) е маратон, който подкрепя отборния дух и игра. "София екиден маратон" е бягане, в което шест души от отбор пробягват разстоянието от 42.195 км по постове с различни дистанции от 5 км, 10 км, 7.195 км в шест категории. Първото подобно събитие се провежда в Япония преди 101 години между старата японска столица Киото и новата Токио, като разстоянието от 508 км е пробягано за 3 дни.

Спортната проява дава възможност и на фирми и корпорации по понестандартен начин да стимулират отборния дух и желанието за работа в екип в състезателна обстановка.

Българската публика ще може да се потопи още в богатите традиции на Япония и да се наслади на серия от интригуващи събития до 23 ноември. Календарът е особено пъстър и включва 17 прояви, сред които изложби на древни японски изкуства, опера, калиграфия, икебана, японско кино. Почитателите могат да станат съпричастни с всичко това освен в София и във Варна, Стара Загора и Казанлък. Дните се организират от посолството на Япония

от 1990 г. Тази година се осъществяват със съдействието на клуб "Приятели на Япония в България - Нихон Томоно Кай".

МАГИЯТА НА „МАГЬОСНИЧЕСКО ЕЗЕРО" ОТКРИВА СЕЗОНА НА ДТ „СТОЯН БЪЧВАРОВ"

Предстоят премиерните спектакли на "Магьосническо езеро" на 12 и 13 септември от 19 ч. в Драматичен театър "Стоян Бъчваров" във Варна, сцена "Филиал", научи ДУМА от Виолета Тончева, пиар на Театрално-музикален продуцентски център Варна.

Сценичната редакция е по превода на комедията "Чайка" от Немил-Недраг, постановка Стоян Радев Ге. К. В тази първа премиера за 98-ия творчески сезон на Драматичния театър "Стоян Бъчваров" режисьорът е привлякъл за свои съмишленици актьори от различни поколения, сред които Веселина Михалкова (Аркадина), Ивайло Иванов (Тригорин), Цветина Петрова (Нина Заречная), Ненчо Костов (Костя), Полина Недкова (Маша), Станислав Кондов (Семьон), Даниела Викторова (Полина), Николай Божков (Дорн), Пламен Димитров (Сорин), Свилен Стоянов (Шамраев), Гергана Арнаудова (Дуня) и Константин Соколов (Яков).

Стоян Радев Ге. К. посяга към големия драматург и неговата прочута "Чайка" с преклонение, което личи както в задълбочената му работа с актьорите, така и във всеки детайл от постановката. Неслучайно свежда сценографията до онзи минимум, който има за цел да експонира в едър план само душевния живот на героите, в чието пресъздаване Чехов остава ненадминат. В същия последователен режисьорски ключ той канализира и енергията на представлението около въпроса "Защо героите в "Чайка" се поставят в категорията "нещастници"? Именно в разкриването на механизмите около това преобразуване се крие магията на "Магьосническо езеро". То е изпълнено с разтърсващи видове любов: "И колко любов... О, магьосническо езеро!", както гласи и репликата, назовала смисъла на конкретното изследване.

Фотография Симеон ЛЮТАКОВ

Унгарската формация „Месечинка" представя последния си албум у нас

Снимка Янош ПОСТОШ

Група "Месечинка" и основателите му Емил Билярски и Аннамария Ола са добре познати на българската публика от многото си участия на клубната и фестивалната сцена през последните години, включително и като хедлайнери на традиционния "Беглика фест". Миналата есен напълниха "София лайв клуб" в Деня на Българо-унгарското приятелство.

Психоделична, магична, опияняваща са само част от определенията, които публиката и критиката дават за музиката на унгарско-българската банда. Последният им албум е наречен от пресата "гениален", "world music албум на годината" и е горещо приет в различни страни. Балканското турне на групата закрива летния сезон, през който те свириха на големи фестивали в Португалия, Германия, Унгария и Русия.

"Месечинка" ще представи последния си албум, награден с престижната награда "Фонограм" (унгарското "Грами") за най-добър етно албум на 2018 г. Родните меломани ще чуят нови композиции, както и обработки на унгарски, испански, руски, цигански и български народни песни. Ще бъдат изпети и парчета от соло албума на Емил Билярски.

Концертът в София е в клуб "Студио 5" на 14 септември от 22 ч., а на следващия ден - в "Bee Bop Cafe" в Пловдив от 21.30 ч. Билетите са в предварителна продажба в сайта bilet.bg.

КРАТКИ

Георги Йорданов с номинация за наградата „Добри Чинтулов"

Дългогодишният министър на културата Георги Йорданов е номиниран за наградата "Добри Чинтулов" на община Сливен. Номинацията е от инициативен комитет, състоящ се от членове на смесен хор "Д. Чинтулов" при Народно читалище "Зора-1860". Призът се връчва за постигнати високи художествени резултати в областта на литературата и изкуството, на творци със значителен принос за духовното развитие на Сливен и българската култура. Съюзът на архитектите в България номинира арх. Анна Неврокопска. Иван Савов е предложен от Съюза на българските художници, Михаил Илийков - от Съюза на артистите в България. Петя Александрова е номинирана от изд. "Български писател", а Съюзът на независимите български писатели посочва името на Соня Келеведжиева. Сред номинираните е и акад. Тодор Кръстев, зад чието име застават Съюзът на българските композитори и Съюзът на българските музикални и танцови дейци. Наградата се връчва в навечерието на празника на Сливен - 26 октомври, Димитровден. На носителите се дава грамота и парична премия в размер на 2500 лв.

ОТИДЕ СИ ПИСАТЕЛЯТ МЕТОДИ БЕЖАНСКИ

„Напусна ни един от талантливите български белетристи, творец, заслужил уважението и обичта на читателите и колегите си със своето човеколюбие и родолюбие, със своите творби за деца и за възрастни". Това казват от Съюза на българските писатели по повод кончината на автора на "Вързани приказки". Бежански е роден на 7 ноември 1933 г. в село Дивля, Перник. Завършил е журналистика в СУ "Св. Кл. Охридски". Работил е в Съюза на народните читалища и Отечествения фронт. От 1950 до 1970 г. се труди във в. "Димитровско знаме" в Перник. Следващите 20 г. работи в изд. "Народна младеж". Една от най-известните му творби - "Вързани приказки" (изд. "Отечество", 1987) е наградена от Министерството на народната просвета като най-добра книга за деца. Негови произведения са публикувани и в ДУМА. Носител е на орден "Кирил и Методий".

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

Очаквайте

ИВИ ОСМИВА В ПЕСЕН СОЦИАЛНИ ПРИЩЯВКИ

ФИЛМЪТ НА РЕЖИСЬОРА ВИКТОР БОЖИНОВ ЗАКРИВА СЕДМИЯ СЕЗОН НА „ПЪТУВАЩО ЛЯТНО КИНО С БНТ1”

Част от екипа на продукцията

Показват „Възвишение” в Борисовата градина

В рамките на националната кампания за възстановяване на летните кина в България в столичната Борисова градина на 8 септември (събота) в 20,30 ч. ще се прожектира филмът “Възвишение”. Ценители на седмото изкуство ще имат възможност да се срещнат с част от екипа, работил по продукцията. С творбата на режисьора Виктор Божинов ще бъде закрит седмият сезон на “Пътуващо лятно кино с БНТ1”. Тази година в програмата на инициативата бяха включени общо 24 населени места в страната.

Българската национална телевизия е копродуцент на “Възвишение”, чийто сюжет е базиран на исторически факти. Действието във филма се развива през 1872 г., когато Димитър Общи (в ролята е Филип Аврамов) и неговата чета осъществяват Арабаконашкия обир. Както и в романа на Милен Русков, така и в киноверсията основните персонажи са Гичо и Асенчо, на които е възложена отговорната задача да намерят и лично да предадат писмо до Васил Левски. Търсенето се превръща в трагикомично приключение, изпълнено с интриги и предателства. В ролята на Гичо се превъплъщава Александър Алексиев, а Асенчо играе младият актьор Стоян Дойчев, за когото “Възвишение” е дебютен филм. Впечатляващи роли в лентата записват още Христо Петков, Кирил Ефремов, Благовест Благоев, Станислав Ганчев, Румен Гавазанов, Антонио Димитриевски, Ивайло Димитров, Владимир Михайлов, Велчо Шунтов и др.

Режисьорът на “Възвишение” Виктор Божинов има участие в над 60 игрални филма. Работил е със световни имена в киното като Режис Варние, Шльондорф, Братя Тавиани, Тимур Бекмамбетов, Майкъл Аптед, Ули Едели и т.н. Бил е асистент-режисьор в продукциите “Изток-Запад”, “Спартак”, “Цезар”, “Ханибал”, “Рим”, “Юлий Цезар” и др. Божинов е снимал най-знаковите епизоди на хитовата поредица “Под прикритие” на БНТ и редица други телевизионни проекти.

Продуцент на “Възвишение” е Иван Дойков, в чието портфолио също влиза сериалът “Под прикритие”, както и игралният филм “Мисия Лондон”. Сценаристи са Нели Димитрова, Виктор Божинов и Милен Русков, който е и автор на диалозите. След забележителния успех на лентата в България при появата ѝ през 2017 г. и наградата за най-добър балкански филм на 22-рия Международен “София филм фест”, “Възвишение” беше представен на редица престижни кинофоруми в Лондон, Виена, Копенхаген и др.

Вицове

- Скъпи, кой звъня?

- Не знам, така и не разбрах. Мъж някакъв, синоптик вероятно.

- Синоптик?!

- Ами да. Вика: “Слънце, чист е вече хоризонтът!”

ЧРД

АНТОНИНА ЗЕТОВА, бивша волейболистка
АПОСТОЛ ДИМИТРОВ, член на ИБ на НС на БСП
БОРИСЛАВ ЦЕНОВ, писател
ВИОЛЕТА ДОНЕВА, актриса
ВОЙН ВОЙНОВ, футболен треньор
Доц. д-р ГИНКА ЧАВДАРОВА, експерт от Националното сдружение на общините в България
ДИМИТЪР БУЮКЛИЙСКИ-МИЧИ, художник
О.з. вицеадмирал ДИМИТЪР ПАВЛОВ, политик
ИСКРА МИХАЙЛОВА-КОПАРОВА, евродепутатка
ИСКРЕН ПЕЦОВ, композитор и певец
ЛЮБОМИР ПЕЕВСКИ, драматург
САШО ДОНЧЕВ, бизнесмен

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

7

Св. мчк Созонт (Предпразненство на Рождество Богородично)

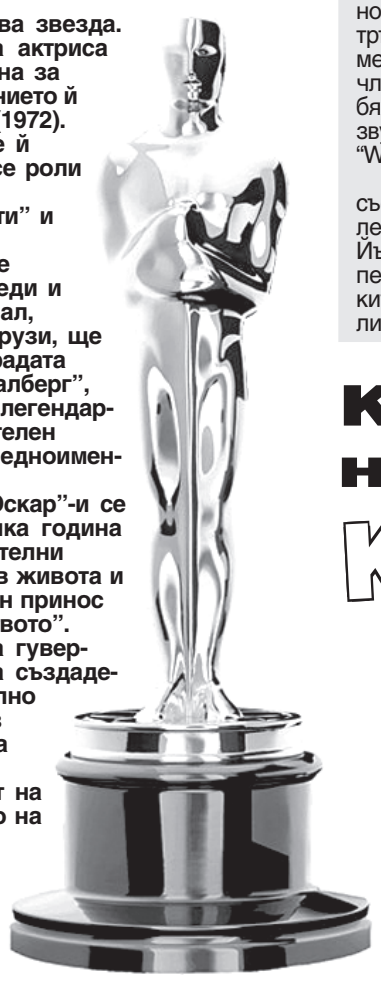
За първи път журналист получава почетен „Оскар”

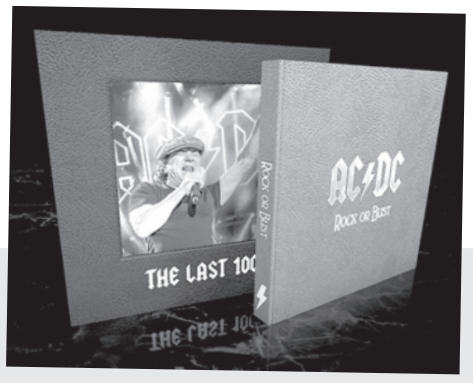
За първи път журналист ще грабне почетен “Оскар”, присъждан от Съвета на гуверньорите на Академията за филмови изкуства и науки в Холивуд. Публицистът Марвин Леви ще бъде отличен като продуцент на новите “Междузвездни войни”. Той отдавна работи със Стивън Спилбърг и ръководи рекламните кампании на филми като “Крамър срещу Крамър”, “Близки срещи от третия вид” и “Списъкът на Шиндлер”. Селекцията от пет емблематични артисти, които ще бъдат удостоени с престижната награда на 18 ноември в меката на киното, включва още 86-годишния аржентински композитор Лало Шифрин, написал музиката за над 100 филма, известен най-вече с неговата тема в “Мисията: Невъзможна”.

54-те управители на академията присъдиха почетен “Оскар” и на Сисъли Тайсън, която започва кариерата си като модел, а след това става филмова звезда. 93-годишната актриса бе номинирана за превъплъщението ѝ в “Sounder” (1972). Сред другите ѝ запомнящи се роли са “Пържени зелени домати” и “Помощ”.

Продуцентите Катлийн Кенеди и Франк Маршал, които са съпрузи, ще получат наградата “Ървинг Г. Талберг”, кръстена на легендарния изпълнителен директор на едноименното студио.

Почетните “Оскар”-и се раздават всяка година “За изключителни постижения в живота и изключителен принос в киноизкуството”. Наградите на гуверньорите бяха създадени като отделно събитие през 2009 г., за да се даде по-голям акцент на получаването на статуетките, извън претъпканата програма на основното шоу.

„AC/DC” С НОВ АЛБУМ?

Най-вероятно музикантите от “AC/DC” ще издадат нов албум. Тези слухове тръгнаха още преди около месец, когато някои от членовете на рок групата бяха забелязани пред звукозаписното студио “Warehouse” във Ванкувър.

От “JAM Magazine” съобщиха, че китаристът на легендарната банда - Ангъс Йънг, работи върху нови песни, които ще съдържат и китарни рифове на починалия миналата година брат му - Малкълм Йънг.

Последният албум на “AC/DC” излезе през 2014-а и носи името “Rock or Bust”. Изглежда, след това братята, които са и основатели на групата, са живели заедно и са работили върху много неща. Дори е възможно някои от песните вече да са записани, но да са останали скрити от света.

Ангъс е решил да избере най-добрите тракове, в които е свирил Малкълм, да се върне в студиото и да ги миксира съвместно с Фил Ръд, Клиф Уилямс и Брайън Джонсън като вокалист, твърдят запознати.

През 2016 г. Брайън беше принуден да спре с концертната дейност заради проблеми със слуха и временно фронтмен на бандата стана вокалистът на “Guns N` Roses” Аксел Роуз.

Компилация на „Игълс” надви тава на Джако

Компилацията с най-големите хитове на “Игълс” - “The Eagles: Their Greatest Hits 1971-75”, надмина “Thriller`s” на Майкъл Джексън като най-продаван албум в САЩ в новата класация на Американската асоциация на звукозаписната индустрия (RIAA). Подредбата включва продажбите както на дискове, така и на стрийминг, които не са били изчислени за “Орлите” от 2006 г. насам, според сп. “Ролинг стоун”. Компилацията от първите четири албума на кънтри-рок групата вече е с продажби от 38 млн. бройки, задминавайки тавата на Джако с 33 млн. Албумът на “Игълс” от дълго време заема първото място по продажби, но през 2009 г. бе изпреварен от “Thriller”, тъй като интересът към него скочи след смъртта на Майкъл Джексън.

“Hotel California” - диск на групата от 1976 г. с хит сингъла със същото име, се нарежда на трето място с 26 млн. продадени бройки.

“Ние сме благодарни на нашите семейства, на мениджърите ни, на хората от асоциацията и най-вече на верните фенове, които останаха с нас през 46-те години на върхове и спадове”, каза 71-годишният фронтмен и съосновател на групата Дон Хенли в изявление за “Ролинг стоун”.

След смъртта на съоснователя на “Игъл” Глен Фрей, който почина през 2016-а на 67-годишна възраст, бандата се преструктурира и поднови участията си. Предстоят ѝ поредица от концерти в САЩ този месец.

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

СРЕЩИ

ИЛИЯН ЙОРДАНОВ:

Диалогът между поколенията е важен за фолклорната музика

Нашите ритми успяват да завладеят сърцата не само на българите, но и на хора от различни нации и континенти, казва младият изпълнител

Интервю на Надежда УШЕВА

□ *Записахте дуетна песен с известната народна певица Янка Рупкина "Давай ме, мила мамо". Как се приема тя от почитателите? Какви са отзивите?*

- Традиционно публиката ни приема добре. С Янка Рупкина работим от години, близки сме и като приятели. Това се усеща от хората и те коментират, че гласовете ни са спяти, хармонизирани. В момента имаме нови проекти, за които се надяваме да се приемат още по-радушно от публиката и да разширят кръга на почитателите ни.

□ *Какви са впечатленията ви от Янка Рупкина? На какво ви научи тя?*

- Приемам работата си с Рупкина и като чест, и като огромно удоволствие. Тя е явление, велик изпълнител, посланик на българщината. При взаимоотношенията ни научавам много, развивам се професионално и, надявам се, допринасям за интерпретирането и разпространението на песента.

□ *Казват, че сте потомък на легендарния народен певец Павел Сираков. Как ви се отразява тази връзка във времето? Той ли е най-големият ви учител?*

- С Павел Сираков сме роднини по майчина линия. Взе ме под крилото си от малък. Научи ме да пея. Напътстваше ме. Окуражаваше ме, водеше ме по участия... Завинаги ще остане в сърцето ми. За мен този велик човек беше повече от роднина - мой ментор и наставник. Винаги ще съм му благодарен и ще го нося в сърцето си. Ще си позволя да го нарека свой първи учител. Друг голям мой учител, белязал личната и професионалната ми биография, е Костадин Гугов. Бях негов възпитаник 5 години, които доизградиха отношението ми към фолклорната съкровищница и ми помогнаха да усъвършенствам изпълнението си на македонски песни.

□ *Какво мислите за приемствеността между поколенията, между млади и стари изпълнители и музиканти? Важно ли е да се пие от извора, когато става дума за изкуство?*

- Естествено, че е важна. Тя е основополагаща за развитието на фолклора. Да популяризираш автентичната народна песен е мисия и призвание, върховна отговорност пред предците, но и пред бъдещите поколения. Нашите ритми са неповторими, живи, вълнуващи, пълнокръвни. Доказателство за това е, че успяват да завладеят сърцата не само на българите, но и на хора от различни нации и континенти. Диалогът между различните поколения изпълнители е изключително важен и значим за развитието на фолклорната музика, както и на всяко друго изкуство.

□ *Произхождате от музикално семейство и пеете още от дете, кои песни изпяхте за първи път? Днес какъв е репертоарът ви? На какви песни залагате?*

- Първите песни, които изпях, са: "Кацнал бръмбар...","С колец е баба врата запиняла". Те и до днес са в репертоара ми. Придобили са сантиментална стойност за мен и ги изпълнявам с удоволствие. Винаги съм обичал хумористичните текстове. Особено ми допадат тези от района на Западна България. С радост ги изпълнявам и добавям към репертоара си, който наброява над 90 творби, в това число и авторски песни. Може да гледате част от моите изпълнения по "Фен фолк тв".

□ *Семейството подкрепя ли ви, насърчава ли ви да се занимавате с народна музика или по-скоро обратното?*

- Семейството ми винаги е било зад мен и ме е подкрепяло. Именно, благодарение на него съм това, което съм и имам силата да следвам дарбата си. Особено вдъхновение за мен е дъщеря ми, на която посвещавам изявите си.

□ *Участвали сте в десетки фестивали и събори и сте изнасяли доста концерти у нас и в чужбина - хората как възприемат народната песен? Каква е публиката? Млади има ли?*

- Публиката е изключително добронамерена и отзивчива. Забелязвам в последните години, че интересът към народното творчество нараства и се активира. Като изпълнители се включват все повече млади хора, последвали зова на сърцето си. В това виждам шанса за развитие на българщината. Младите да опознаят и да съхраняват традициите. В чужбина например публиката ни е предимно млада. Това е добър знак, свидетелство за обаянието на народната музика, за дълбинното, емоционално въздействие, дори за носталгията към България и българското. Свидетелство за подновения интерес са и изцяло фолклорните телевизии, които подкрепят изпълнителите и творчеството им. За мен е чест да съм част от ефира на "Фен фолк тв" и музикална компания "Диапазон рекърдс".

□ *Какво ви казват хората след изява, споделят ли някакви мисли или впечатления?*

- Осъзнавам, че нося радост с изпълненията си, от начина, по който публиката ми благодари, от реакциите й. След концерти и дори при спонтанни срещи ми се е случвало почитатели да споделят свои впечатления за народното ни творчество, за моята интерпретация, даже да любопитстват за личния ми живот. Така се случи и при тазгодишното ми участие на "Пирин фолк" в Сандански. За всичко това благодаря! Публиката изгражда твореца, тя го прави значим!

ИЛИЯН ЙОРДАНОВ е роден в София. Той израства в музикално семейство и запява още от дете. Потомък е на легендарния народен певец Павел Сираков. От малък започва да слуша творбите му, като взаимства най-вече от хумористичните му песни. Част от тях са: "Кацнал бръмбар на трънка", "С колец е баба врата запиняла" и "Дедото и бабата", която реализира като своя първи професионален музикален запис. Йорданов участва в десетки конкурси, фестивали и събори за народно творчество, като печели много награди. Изнасял е концерти както у нас, така и в чужбина. През годините Илиян е ученик на Павел Сираков и с негова помощ създава своя репертоар от български автентични песни. През 2015 г. се запознава с народната певица Янка Рупкина и заедно участват в конкурса "Атлиманска огърлица" в Китен, където печелят първо място. Двамата изпълнители представиха първата си дуетна песен "Давай ме, мила мамо" в ефира на "Фен фолк тв". През тази година Йорданов става част от музикална компания "Диапазон рекърдс".

С Янка Рупкина

Интересът към народното творчество все повече нараства

www.duma.bg

ДУМА

ПЕТЪК 7 СЕПТЕМВРИ 2018

(Р)еволюция на красотата,

или идеалът за хубост в различните епохи

На определена дата се обръща специално внимание на всичко онова, което носи естетическа и духовна наслада на сетивата

По инициатива на Международния комитет по естетика и козметология вече над две десетилетия (от 1995 г.) на 9 септември се отбелязва особен празник - Световен ден на красотата. Именно на тази дата се обръща специално внимание на всичко онова, което носи естетическа и духовна наслада на сетивата. Повод да (се) почерпят имат професионални козметици, пластични хирурзи, представители на бюти индустрията и модния бизнес. Също така се организират и различни конкурси, въпреки че надпреварите по хубост са много субективни, а понякога и доста оспорвани мероприятия. Така или иначе, знае се, че първото подобно състезание се провежда в Белгия преди 130 години - през септември 1888-а. Доста по-късно се избира "Мис Свят" - най-напред в Лондон, през април 1951 г. Далеч не винаги в такива прояви участват представителки на нежния пол, чиито мерки се побират в "класическото" изискване за 90-60-90. Членовете на журито обаче са натоварени с нелеката задача да отличат онези, които са надарени с особена красота, характерна не просто за дами с перфектни извивки и сантиметри, но и оставящи следа с визия, която дълго не се забравя.

Напоследък става все по-сложно категорично да се определи какъв е съвременният идеал за хубост. Ботокс, филъри, екстеншъни, изкуствени мигли и нокти като че ли подлагат на ревизия и дори разрушават естествения чар на жените. И дават повод някои от време на време да се съмняват в собствената си привлекателност. Именно в подобни моменти е добре да се сетим за познатата и общовалидната максима, че всичко е относително. И да си припомним какъв е бил идеалът за изящество и красота в различните епохи.

Древен Египет

В античната цивилизация в източната част на Северна Африка, по долното течение на река Нил, жените и мъжете имали равни права, обществото било разкрепостено и свободно. Но въпреки всичко, съществували определени разбирания за хубост. Представителките на нежния пол се отличавали със стройни тела, издължена талия, тесни рамене, тъмни буйни коси, класически строги черти на лицето и изразителни очи, непременно подчертани с черна боя. Съпругата на египетския фараон Аменхотеп IV (по-късно Ехнатон) - царица Нефертити, и до днес е олицетворение на перфектната визия от онова време. Неслучайно името ѝ означава "Идващата красота" (или "Красавицата дойде").

Елада

Запазените древногръцки скулптури, сред които е и статуята на Афродита, в определена степен пресъздават идеала за женска красота. По онова време активно се лансира идеята за физическо съвършенство. В Елада дори твърдят, че са успели да представят с помощта на формула перфектната снага, като включват съотношението на размера на стъпалата, китките и останалите части на тялото едни към други. Лицето на гръцката хубавица пък е симетрично и равно, с големи очи и прав нос. За съвършена фигура се смята крушовидната, с не много голям бюст, но обемни бедра.

Средновековието

След разделянето на Римската империя на Източна и Западна отношението към външността се променя драстично. Красотата в този период се смята едва ли не за греховна. Но все пак съществуват определени канони за женска хубост. Идеалът за красота през Средновековието е слаба и изтощена девойка с много бледа, дори снежнобяла кожа. За целта момичетата не само търкат издълженото си лице с лимон, но и прибягват до кръвопускане. Косите са светли и къдрави. Устата е малка и скромна, очите са големи и леко изпъкнали. Прието е веждите да се премахват почти изцяло. Така че не бива да се учудваме защо портретите на красавици от онова време изглеждат доста странно.

Възраждането

Венера на Ботичели и Мона Лиза на Леонардо да Винчи са класически пример за символ на прекрасното през Ренесанса. Запазва се същата бледа кожа и високото чело, но изражението на лицето става по-загадъчно, а косата е по-свободна, леко къдрава. Пищната фигура се превръща в една от главните ценности на този период. Пухкави ръце, широки бедра, меки и плавни черти - всичко това се издига едва ли не в култ в епохата на Възраждането.

Барок и рококо

Нови правила за женска красота започват да се диктуват през XVII-XVIII век. Едно от основните се свежда до свръх тънката талия. Идва ерата на корсетите. Някои дами се опитват да стегнат кръста си до заветните 33 см. При това на показ са гърдите - на мода е дълбокото деколте. Хубавиците продължават да се пазят от слънцето. Жените, загърнати в дантелени волани, приличат на порцеланови статуетки.

XIX век

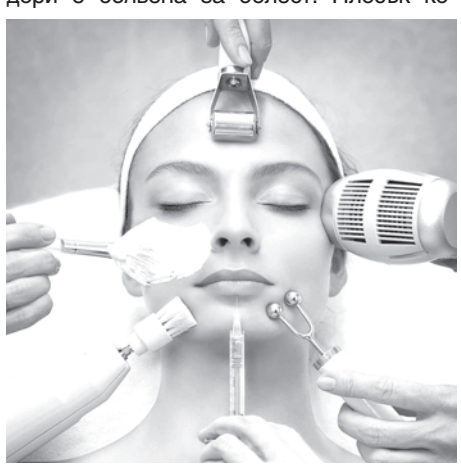
Настъпва времето на стила ампир, когато започва да се цени естествената красота. Обаче представителките на нежния пол трябва да са стройни, с бяла кожа и големи очи. Едновременно с това се забелязва афинитет към пищни рокли със стегнати корсети и сложни прически. И единият, и другият стил издигат в култ така наречената болезнена женственост, която включва слабост, припадъци и перманентно здравословно неразположение.

Двадесето столетие

Тази епоха е характерна с различни идеали за красота. През 20-те години на мода е андрогенната визия - корсетът е забравен, ценят се момчешките фигури с малък бюст. Също така за първи път от векове дамите започват да си подстригват косите късо. По времето на златния Холивуд женствеността се завръща. На почит са сложни прически, тяло тип "пясъчен часовник", голям бюст и широки бедра, дълги мигли, румени бузи и червени устни. В идеал за красота се превръща визията ала Мерилин Монро. Най-популярен модел през 60-те е Туиги - стройна, с дълги крака и почти незабележими гърди. Само две десетилетия по-късно светът е завладян от дами, които залагат на аеробиката. Търсят се високи, спортни и стегнати момичета. Леко изместване се наблюдава през 90-те, когато всички се стремят да подражават на анорексичните манекенки като Кейт Мос.

Миленциумът

Много е сложно да се даде категорично описание на съвременния идеал за красота. Приветства се стремежът към здравословния начин на живот, но без онази прословута кльощавост, която дори е обявена за болест. Плосък корем, голям бюст и бразилско дупе се смятат за символи на перфектното тяло, което се постига както с почти непрекъснати фитнес тренировки, така и с помощта на пластичната хирургия и естетичната медицина. Кожата без бръчки вече не е мит, но засега само за по-платежоспособните. За щастие, доста представителки на нежния пол са привърженици на естествената хубост в цялото ѝ многообразие. Но ще е нужно още много време, за да стане тази идея наистина популярна и масова.

Страницата подготви Альона НЕЙКОВА

www.duma.bg

Парите властват в Лигата на нациите

България ще заслужи поне 750 000 евро от турнира

Марин МИЛАШКИ

Новият турнир на УЕФА Лигата на нациите реално е сформиран заради паричните постъпления. По-солидните отбори, разбира се, ще заслужат лъвския пай. Новото е, че европейската футболна централа ще раздава на участниците пари, които не са свързани с телевизионни и рекламни права.

България е в дивизия С, като ще вземе поне 750 000 евро - сумата е само за участие. Отделно в БФС ще влизат постъпления именно от тв права, реклами, билети, фенартикули и др. Ако "лъвовете" ни спечелят групата, в която са със Словения, Норвегия и Израел, ще заслужат още 750 000 евро. При триумф в следващото издание те се изкачват в горната дивизия В, където за участие се полага 1 млн. А най-сериозните пари идват в елитната А - там участниците взимат по 1,5 млн. В нея победителите от четирите групи участват в плейофи, които ще включват 1/2-финали и финал. Шампионът в турнира ще вземе 4,5 млн. евро. Неговият подгласник ще получи 3,5 млн. Отборът, заел трето място, ще бъде възнаграден с 2,5 млн. евро, а за четвъртия ще останат 1,5 млн.

Снимка BFUNION.BG

Капитанът на България Ивелин Попов позира с новия резервен екип, с който "лъвовете" излязоха снощи в Любляна

В Лигата на нациите са включени всички 55 членки на УЕФА, а отборите са разпределени според рейтинга им в края на европейските квалификации за Мондиал 2018.

Другата функция на надпреварата е да замени приятелските мачове между националните отбори и да им позволи да играят с равни по класи тимове. По този начин се прави опит да се намали бройката на контролните двубои, които мнозина считат за безсмислени. Срещите ще се провеждат на дати от календара на ФИФА. Също така победителите от четирите дивизии ще се класират директно за Евро 2020, което за първи път в историята ще бъде в 13 държави.

Лигата на нациите внася промени и в провеждането на квалификациите за Евро 2020. Те ще започнат през март 2019 г. Заради наличието на 13 страни, които ще са домакини на турнира, нито един отбор няма да печели директно класиране. Тимовете ще бъдат разделени в 10 групи от 5 или 6 участника Първите два отбора от всяка група се класират за европейското. Последните четири участника на европейското ще бъдат определени чрез плейофите в Лигата на нациите, които ще са във всяка дивизия. Ако даден отбор се е класирал за Евро 2020 чрез квалификациите, мястото му в плейофите на неговата дивизия от Лигата на нациите ще бъде заето от следващия в класирането на съответната лига отбор.

Шефът на УЕФА гледа мача на живо с Боби Михайлов

Шефът на УЕФА Александър Чеферин изгледа на живо мача между Словения и България от Лигата на нациите снощи. Той седна в ложите на ст. "Стожице" в Любляна до председателя на Българския футболен съюз Борислав Михайлов. Както е известно, Михайлов е член на Изпълкома на ръководното тяло на европейския футбол, а двамата със словенеца Чеферин, който по професия е адвокат, са близки приятели. Наскоро Михайлов обяви подкрепата си за нов мандат на настоящия шеф на УЕФА. През декември 2017 г. пък Чеферин гостува в София, за да подкрепи Михайлов в изборите за шеф на БФС. Чеферин идва в София и за откриването на базата на националния отбор в Бояна "Дом на футбола", която беше изградена предимно с пари на УЕФА.

Рекорд на щафетния маратон в София

Щафетният маратон в София завърши с нов рекорд. Отборът на "SLS Мастерс" триумфира, като подобри върховото постижение, записано преди година. Тимът в състав Деян Славчев-Део, Иво Балабанов, Александър Сръндев, Димчо Мицов, Йоло Николов и Митко Ценов завърши за 2:15:39 часа и свали 55 сек. от предишния рекорд. Среброто изкова отборът на "Маратон Пловдив" с 2:19:58 ч., а бронзовите отличия отидоха при състезателите на "Дрийм тийм 5км рън", финиширали за 2:17:58 ч.

Общо 58 отбора се впуснаха в четвъртото издание на "Екиден маратон", което за доста време затвори вчера част от центъра на столицата. Надпреварата беше открита от посланика на Япония в България Масато Ватанабе. В нея участваха футболните треньори Милен Радуканов и Светослав Петров, европейската шампионка по биатлон Павлина Филипова, както и някои от състезателите в зимните спортове, като световният шампион по ски-ориентиране Станимир Беломъжев.

Дисциплината е лицензирана от Международната федерация по лека атлетика (IAAF), а трасето в София отговаря на всички стандарти. Името "екиден" идва от японското "предаване на поста", като традиционно от дълги години състезание в Страната на изгряващото слънце.

Снимка БГНЕС

Водещият на тотото Деян Славчев-Део (вдясно) предава щафетата на лекоатлета Иво Балабанов на "Екиден маратона", който отборът им "SLS Мастерс" спечели

Младежите готвят изненади на Франция

Селекционерът на младежкия национален отбор на България Антони Здравков готви изненади на Франция. Двата тима се срещат днес в Стара Загора в решителна евроквалификация, а "петлите" са суперфаворит, след като се спечелили всичките си седем мача досега. В класирането нашите са 4-и с 8 т. от 6 двубоя, а целта е даващата право на бараж втора позиция. Тя в момента се заема от Словения с 10 т., пред Казахстан с 9.

"Класата на противника е безспорна, но ще се опитаме да му се противопоставим и да играем като равен с равен. Вярваме в силите си. При всички положения ще търсим победа, макар че и евентуално равенство ще се приеме положително. Във френския състав има доста сериозни имена. Няма как да ни подценят. В техния лагер имаше малък скандал, свързан с отказ на един футболист да се отзове на повиквателната, и дори Дидие Дешан взе отношение, но не вярвам това да повлияе по някакъв начин на играта им. Напротив - всеки ще иска да се докаже. Те разполагат с два равностойни отбора в тази възраст и не мисля, че отсъствието на даден футболист може да им се отрази", каза Здравков.

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ЕВРОСПОРТ 1
19.45 Германия - Мексико (младежи)
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КОЛОЕЗДЕНЕ
15.30 Обиколка на Великобритания (VI eman)
21.00 Гран При на Квебек
ПО ЕВРОСПОРТ 1
17.00 Обиколка на Испания (XIII eman)
ТЕНИС
22.45 Открито първенство на САЩ
ПО МАКС СПОРТ 1
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
15.00 Гран при на Сан Марино (тренировка)

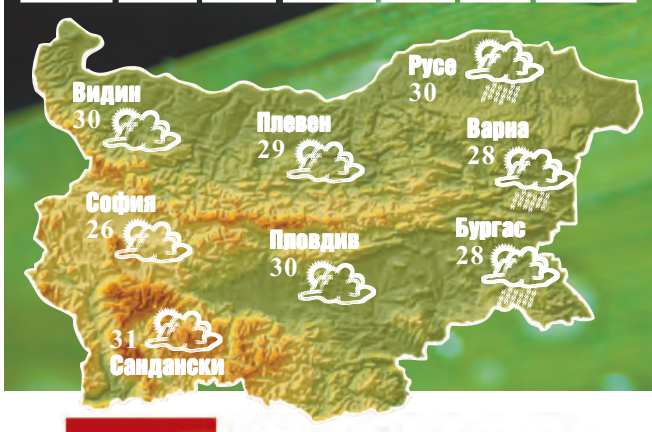
УТРЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
17.00 Блекпул - Брадфорд
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
БОКС
21.00 Галавечер в Бирмингам
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
13.45 Обиколка на Испания (XIV eman)
ТЕНИС
19.00 и 22.45
Открито първенство на САЩ
ПО ЕВРОСПОРТ 2
КАТЕРЕНЕ
14.00 и 20.00 СП в Инсбрук
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 Обиколка на Великобритания (VII eman)
СУПЕРБАЙК
18.00 Британски шампионат на "Силвърстоун"
ПО МАКС СПОРТ 1
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
13.30 Гран при на Сан Марино (квалификация)
20.00 Спидуей, Гран при на Словения

В НЕДЕЛЯ

ФУТБОЛ
ПО БНТ HD
19.00 България - Норвегия
21.35 Франция - Холандия
ПО БНТ 1
ВОЛЕЙБОЛ
20.30 България - Финландия
ПО ДИЕМА СПОРТ 2
14.00 Оксфорд - Ковънтри
ПО ЕВРОСПОРТ 1
СКИ-СКОКОВЕ
13.00 Гран при верига в Чайковски
КОЛОЕЗДЕНЕ
17.00 Обиколка на Испания (XV eman)
ТЕНИС
19.00 и 22.45
Открито първенство на САЩ
ПО ЕВРОСПОРТ 2
ЛЕКА АТЛЕТИКА
12.00 Великото северно бягане
КАТЕРЕНЕ
14.00 и 20.00 СП в Инсбрук
СУПЕРБАЙК
18.30 Британски шампионат на "Силвърстоун"
КОЛОЕЗДЕНЕ
19.30 Обиколка на Великобритания (VII eman)
21.15 Гран При на Монреал
ПО МАКС СПОРТ 1
МОТОЦИКЛЕТИЗЪМ
15.00 Гран при на Сан Марино
АВТОМОБИЛИЗЪМ
21.00 Серии Наскар в "Индианаполис"

ВРЕМЕТО

Днес ще преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността, по-значителни в източните и планинските райони. Там на места ще има краткотрайни валежи от дъжд и гръмотевици. Ще продължи да духа слаб до умерен вятър от запад-северозапад. Максималните температури ще са между 26-31 градуса, в София – около 26. Температурата на височина 1200 метра ще бъде около 19 градуса, на 2000 метра – около 12. По Черноморието ще бъде слънчево. Температурата на морската вода е 26-27 градуса. Вълнението на морето ще бъде 1-2 бала.

Изгледи за

8 максимални **27°/31°**

9 максимални **26°/30°**

В събота и неделя вероятността за валежи се увеличава, особено в неделя, когато вятърът ще се ориентира от изток-североизток и отново ще започне захлаждане.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава „ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор **Йордан Мичев** ymichev@duma.bg

Зам. главен редактор **Георги Георгиев** ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар **Ивайло Гиздов** igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията: София - 1000, ул. „Позитано” 20А Факс: 975 26 04, автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224 **Онлайн редактор -** Ралица Николова - 207

ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йовановска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гардели - 246; Евгени Гаврилов - 246

СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ отдел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220

КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Ушева - 240; Альона Нейкова - 239

ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229

ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Иванов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов; **Художник:** Анатолий Станкулов

СПОРТ: **Владимир Николов** - завеждащ отдел - 245, Марин Милашки - 245

ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Мариета Томова - 206

ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Аргиров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева - 205;** e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР. РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ

София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Сутрешен блок Сутрешен информационен блок
08:30 По света и у нас
08:45 История.bg Култът към личността/п/
09:45 Студио „Аполония“ пряко предаване от Созопол
11:00 Людмил и Руслана тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Всичко е възможно тв филм
13:20 Япония днес
13:30 Бързо, лесно, вкусно: „Храна за душата“ /п/
14:00 Малки истории /п/
15:00 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
15:15 Семеен бизнес тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:20 Руският консул тв филм
17:30 Бързо, лесно, вкусно: „Новодомци“ Кулинарно риалити с водещ Ути Бъчваров
18:00 По света и у нас
18:20 Капитан Петко войвода тв филм
20:00 По света и у нас
20:30 Спортни новини
20:45 Съкровище в двореца тв филм
23:00 По света и у нас
23:20 Черните овце тв филм
00:15 Студио „Аполония“ /п/
01:30 Здравето отблизо /най-доброто/
02:40 Всичко е възможно тв филм
03:25 Черните овце тв филм
04:25 Семеен бизнес тв филм
04:50 Съкровище в двореца тв филм

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Любов на инат“ - сериал, с.1, еп. 8
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 10
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.2, еп.2
17:00 bTV Новините
17:30 „Комиците и приятели“/ п./ - комедийно шоу
17:50 Спорт тото
18:00 „Опасни улици“ - сериал, с.12, еп. 34
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 „Фермата: Съединение“ - риалити, сезон 4
22:30 „Тежки престъпления“ - сериал, с.4, еп.20
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Приятели“- сериал, с.5, еп.15,16
01:00 „Друговремец“ - сериал, с.2, еп.4
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
05:30 „Комиците и приятели“/ п./

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „Убийства в Мидсъмър“ (премиера) - сериен филм, сезон 20
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Подли камериерки“ - сериен филм, 4 сезон
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:55 „Тегление на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата“ - предаване на NOVA, нов сезон
22:00 Новините на NOVA
22:30 „Специален отряд“ (премиера) - сериен филм
23:30 „Незабравимо“ - сериен филм, сезон 2
00:30 „Касъл“ - сериен филм, 8 сезон
01:30 „Докоснати от слънцето“ - сериен филм
02:30 Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
07:00 „Пожарникарите от Чикаго“ - сериен филм, сезон 4

БНТ 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 „Днес е 7 септември. Денят започва“
09:50 „Модна присъда“
10:55 „Живей здравословно!“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:25 „Времето ще покаже“
18:50 „Човекът и законът“ с Алексей Пиманов
19:50 „Поле на чудесата“
21:00 „Време“
21:35 „Еехх, Разгуляй!“
23:40 „Вечерният Ургант“
00:30 3 юбилея на великия художник. Премиера. „Ерик Булатов. Живия и виждам“
01:30 Премиера. Филм „Блокбастер“
02:55 Филм „Завистта на боговете“
05:05 „Модна присъда“

ОВЕН

Новостите ще ви създават интерес и макар и неподготвени за част от тях, днес ще търсите възможности за реализацията им.

21 март - 20 април

РАК

Изпълнени сте с добри очаквания както по отношение на работата и бизнеса, така и в творческите ви намерения. Действайте.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Денят е по-подходящ за активност в сферата на строителството, покупко-продажби, вложения и срещи с влиятелни хора.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Въздържайте се днес от необмислени действия и по никакъв начин не влизайте в противоречие със законността и реда.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Време е да приключите изостанали задачи и нерешени въпроси, които не могат да продължават така. Действайте по-бързо.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес доверието ви в онези, които ви карат да се усмихвате и в чиято компания се чувствате добре, ще ви донесе успехи.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Днес едно пътуване ще ви зареди с приятни емоции, освен, че ще свършите и много полезна работа за бизнеса си.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Днес забелязващото се раздвижване покрай вас ще се отрази и на личния ви живот. Предприемете по-сериозни стъпки.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Отнесете се добронамерено към работата и хората, с които общувате, за да направите деня си усмихнат и ползотворен.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Ще вземете присърце подготовката на събитие, което е мащабно. Към него ще ви подтикне днес и желанието ви за изява.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

Съобразявайте се с условията на конкретната ситуация, за да ви бъде по-лесно в това, с което се занимавате днес.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Проявете гъвкавост в отношенията и не демонстрирайте претенциите си, без да има причини, за да не ядосате някого.

20 февруари - 20 март

На „Армията” махнаха таксите в школата

ЦСКА-Сф махна таксите на децата от школата. “Червените” стават третият футболен клуб в България след Лудогорец и ЦСКА 1948, който ще обучава децата, без да им събира пари. В същото време младите футболисти ще получат безплатна екипировка на известна германска марка.

“През този сезон в ДЮШ на ЦСКА ще има 10 отбора. В нашите отбори ще останат само най-изявените деца, а освен това ще бъдат привлечени и талантливи момчета от други клубове. Отборите ни до 19, до 17 и до 15 години се състезават в Елитните групи, а юношите, родени през 2001, 2003 и 2005 година, ще участват в турнира за Купата на БФС.

След като за последно беше помощник-треньор в мъжкия отбор, в школата се завръща Даниел Моралес. Той ще води набор 2006, а освен това ще бъде част от щаба на ЦСКА U19. Методист на ДЮШ ще бъде Йордан Христов. През последните 20 години той е работил в клубове в Австрия и арабските страни”, съобщиха от “Армията”.

Трансферна сага с Неделев

ЦСКА-СФ Е ПРЕГОВАРЯЛ С НАЦИОНАЛА, СЛЕД НАМЕСА НА БОТЕВ ПД ИГРАЧЪТ ОТКАЗА ДА ПРЕМИНЕ В БОРИСОВАТА ГРАДИНА

Трансферна сага по български се разви около Тодор Неделев. Оказа се, че от ЦСКА-Сф са преговаряли с националa зад гърба на Ботев Пд, което е в разрез с правилата на ФИФА. Така след като в социалните мрежи и някои медии се появи новината, че халфът е сигурен за “Армията”, от “Коматево” реагираха и всичко приключи. Самият Неделев даже обяви, че остава в родния си клуб. В момента той е с националния отбор, който снощи гостува на Словения в Лигата на нациите.

“Не знам откъде се появи това за мой трансфер. Оставам си футболист на Ботев”, отсече Неделев.

От ръководството на клуба му също отрекоха да е получена оферта. Според слухове обаче халфът се е съгласил на условията, предложени му от “червените”. Също така пропагандата на ЦСКА-Сф стигна до там, че в социалните мрежи се появи колаж на Неделев с екипа на “червените”. По всяка вероятност от Борисовата градина ще подновят офанзивата през зимата. Досега Неделев отказва няколко оферти на ЦСКА-Сф, Левски и Лудогорец. Той никога не е крил, че най-голямото му желание е да играе за Ботев.

“ЦСКА наистина направи опит да трансферира този талантлив футболист още в началото на месец юни. Тогава на среща с ръководството на пловдивския клуб обсъдихме възможността за евентуално негово преминаване на “Армията”. Самият Неделев изрази желание да остане в родния си клуб поне до зимата. Когато настъпи следващият трансферен прозорец през януари, ние като клуб отново ще се свържем с колегите от Ботев и ще обсъдим ситуацията. На този етап трансфер на Тодор Неделев в ЦСКА не стои на дневен ред. Пожелаваме успех на играча в бъдещите му изяви през есенния полусезон”, съобщиха от ЦСКА-Сф.

Тодор Неделев се появи с фланелката на ЦСКА-Сф, но се оказа, че това е колаж

Етър пак взе играч от „червените”

Мениджърът на Етър Красимир Балъков пак напазарува от ЦСКА-Сф, където беше скаут преди да се захване с родния си отбор през зимата. На ст. “Ивайло” под наем отново пристигна централният защитник Пламен Гълъбов. Той ще остане във Велико Търново до края на 2018 г., съобщи официалният сайт на “червените”.

22-годишният защитник отиде на “Армията” през лятото на 2016 г., когато повечето водещи играчи на Литекс бяха преместени в София. През миналия сезон той пак беше под наем в Етър, след което се върна в ЦСКА-Сф. Преди дни Гълъбов подписа нов договор с тима, а преотстъпването е с цел младият бранител да натрупа повече игрови минути.

В същото време Етър обяви, че се разделя по взаимно съгласие с халфа Иван Вълчанов, който преди време дойде от Септември Сф.

И в Сърбия хвалят треньора на Левски

Треньорът на Левски Славиша Стоянович получи и от Сърбия похвали за работата си на “Герена”. Изданието “Моцарт Спорт” сравни рабата на родения в западната ни съседка словенец с престоя му в Червена звезда, с който успя да развали хегемонията на Партизан, и да стане шампион.

Досега в Левски 49-годишният Стоянович спечели всичките си пет мача и оглави класирането. Също така той успя да сплоти колектива, в сравнение с предшественика си Делио Роси.

“Ситуацията беше жестока, даже бихме казали и трагична. Левски изпадна от Европа след два мача с лихтенщайнския Вадуц. Феновете бяха бесни и искаха глави. Дори бяха готови да посегнат физически на някои от играчите. Нищо не предвещаваше, че новият треньор Славиша Стоянович ще успее да успокои страстите. Но очевидно изкуството, което приложи в Червена Звезда по същия начин, му помогна да превъзмогне този критичен период.

Под ръководството на бившия наставник на “червено-белите” от Белград Левски вече записа пет поредни успеха в петте му мача и е лидер. При това на цели пет точки от хегемона Лудогорец”, написаха сърбите.

Днес от 19.30 часа на бул. “Тодор Александров” №23 Стоянович и помощникът му Асен Букарев ще се срещнат с Националния клуб на привържениците на “сините”.

Изпълнителният директор на Левски Красимир Иванов (вдясно) представя последното ново попълнение Луан Виана. Нападателят идва от Ал Ахли, а кариерата в родната му Бразилия преминава в Парана, Гремио и Португеса

На „Герена” крият колко са платили за Рейш

В Левски крият каква трансферна сума са платили за привличането на защитника Нуно Рейш. В родната му Португалия съобщават, че “сините” са се договорили да платят на досегашния му клуб Витория Сетубал. Ясно е само, че иберийецът не е пристигнал на “Герена” като свободен агент, съобщава вестник “Рекорд”. На “Тодорини кукли” бързаха да финализират тази сделка, защото трансферният прозорец в България затвори снощи в полунощ. Рейш е бивш капитан на младежкия национален отбор на “мореплавателите”, той може да играе като централен защитник, десен бек и дефанзивен халф. Играчът подписа за 3 г. с Левски.

КРАТКИ

Хулиган чупи камери на „Арена Арда”

Маскиран мъж е счупил две от камерите за видеонаблюдение на “Арена Арда” в Кърджали. Атаката е била предприета през нощта срещу четвъртък. Нападателят се е покатерил през оградата, вляво от главния вход. Прескочил през парапетите над входа за специализирани автомобили с риск да падне и да се потроши. Успял е да изкърти две от камерите. От ръководството на Арда са подали сигнал в полицията. Води се досъдебно производство.

Твенте взе българче в школата си

15-годишният български полузащитник Станислав Дюлгеров вече е част от школата на холандския Твенте. Бургазлията ще облече екипа на юношите до 17 г. на клуба, които се състезават в местната елитна дивизия. Последната година той беше част от германското Спортно училище Щадлон, което е свързано с Шалке. “Избрахме Станислав да продължи развитието си в Твенте, въпреки интереса на други отбори като Кьолн и Шалке, заради глобалния проект, който предложиха холандците. Много важно е, че той ще продължи образованието си в международно англоезично училище, което е осигурено от Твенте”, каза мениджърът на 15-годишния левичар Антъни Раво.

Марио Киревотиде в Албания

Бившият вратар на Славия Марио Киревси намери нов отбор. 29-годишният страж подписа до края на сезона с албанския Камза. Преминалият през школата на Ювентус играч за последно се подвизаваше в кипърския Неа Саламина. През кариерата си Киреве играл още за швейцарските Грасхопър и Тюн и румънските Поли Тимишоара и Олт Слатина.

Локо Пд тества холандец

Холандецът Дензъл Буде започна проби с Локо Пд, който е на лагер в Боровец. 21-годишният играч е десен бек, но може да бъде използван и в по-предни позиции. Юноша е на Цволе, а миналия сезон има 1 мач в елита на Белгия с Кортрайк.

Футболни колекционери се събират в София

Осма сбирка на футболни колекционери ще се проведе от 9.30 часа на 29 септември (събота) в София. Домакин на събитието ще бъде бирария “Варщайнер” на ул. “Генерал Гурко” 7А. Организатор на срещата ще бъде отново Асоциацията на колекционерите на футболни значки от София. “На предната среща имахме 50 участници, между които испанец, македонец и четирима сърби. Досега за тази участие са потвърдили четирима чужденци - шотландец, украинец, грък и македонец”, съобщиха организаторите.

www.duma.bg

ЦСКА-София махна таксите в школата

Стр. 39

Ноле върви по план

Джокович стигна 1/2-финал на US Open след лекция над палача на Роджър Федерер

Новак Джокович върви уверено към финала на Откритото първенство на САЩ. Сърбинът стигна топ 4 след експресна победа над Джон Милман (Авл, №55) с 6:3, 6:4, 6:4. Така в трети пореден мач световният №6 в момента бие без да губи сет, а също така приключва мачовете сравнително бързо. Той стигна тази фаза за 11-и път в кариерата си последните 12 г., като в същото време спря сензацията на турнира. Миналия кръг 29-годишният австралиец сътвори една от най-големите изненади, след като елиминира великия Роджър Федерер (Швейц, №2). Сега обаче Милман срещна невероятна съпротива, а той трудно се справи с жегата и влагата в Ню Йорк. На централния корт имаше и куриозен момент - след четвъртия гейм на втория сет Милман помоли Джокера да спре да играе, за да си смени целия екип.

За място на финала довечера Джокович ще спори с Кей Нишикори (Яп), който в другия 1/2-финал елиминира хърватина Марин Чилич с 2:6, 6:4, 7:6 (5), 4:6, 6:4. Двамата са се срещали 16 пъти на корта и сърбинът води убедително с 14:2 победи. В другия 1/2-финал излизат Рафаел Надал и Хуан Мартин дел Потро.

"Никога не съм се потил толкова тук. Взимам по 10 тениски на мач, защото буквално след два гейма си плувнал във вода. Роджър никога не се поти обилно, но го видяхме в какво състояние беше срещу Милман. Попитах съдията на стола дали използват някаква вентилация или климатик на нивото на корта и той ми каза, че не знае да са налични такива. Студен въздух идва само от коридорите във вътрешната част на стадиона. Организаторите трябва да направят нещо, за да решат този проблем. Независимо дали е ден или нощ, просто няма въздух там долу. Чувстваш се като в сауна. Това без съмнение е най-тежкият US Open, на който съм играл последните 10 г.", каза Джокович.

В женската схема снощи за място на финала се срещнаха Серена Уилямс (САЩ) - Анастасия Севастова (Лат) и Мадисън Кийс (САЩ) - Наоми Осака (Яп).

Снимка БГНЕС

Новак Джокович връща топката от бекхенд за успеха над Джон Милман, който го прати на 1/2-финал на US Open

Адриан Андреев се класира за 1/4-финалите на двойки при юношите на US Open. Във II кръг българинът и британецът Антон Матушевич победиха Ринки Хуиката (Авл) и Говинд Нанда (САЩ) със 7:6 (5), 6:3 за 71 мин. За място в топ 4 Андреев и Матушевич ще играят срещу осмите поставени Филип Яну (Рум) и Дийни Васерман (Хол).

Botanic

Колко често посещавате тоалетната?

Според Световната здравна организация, 80% от мъжете в даден период от живота си, имат проблеми с простатата и се нуждаят от лечение. За простатата са характерни различни заболявания – някои са свързани с напредването на възрастта, но други се срещат при съвсем млади мъже.

ПростаРен е комбинация от **Върбовка**, **Гроздово семе** и **Селен**, която се грижи за здравето на простатната жлеза и подпомага нейното правилно функциониране. Продуктът е напълно натурален и може да се приема дълго време.

При често уриниране и дискомфорт – вземете таблетка Простарен

Търсете в аптеките и на www.botanic.cc

Сега с 15 таблетки подарък!

02/821 15 00

За здрава простата

www.botanic.cc

Д-Р ПАШКУЛЕВ ГОВОРИ ЗА НАЙ-ЧЕСТО СРЕЩАНИТЕ ПРОБЛЕМИ С ПРОСТАТАТА:

- Доктор Пашкулев, кои са най-честите заболявания на простатата?

- Простатната жлеза на мъжа е уязвима по много причини - непълноценно кръвоснабдяване и локална имунна защита, връзка с инфекциозните процеси по хода на пикочните пътища, влияние на неоптималните хормонални нива и т.н. Важно е да се знае, че заболяванията ѝ често са "тихи": при острия простатит се наблюдават краткотрайни признаци, хроничният често протича безсимптомно; уголемяването на простатата се изявява към средния си стадий, а ракът на простатата понякога може да не дава ясни признаци даже до относително напреднал стадий.

- Свързани ли са начинът на живот и заболяванията на простатата?

- Определено! Храненето с предимно месни, мазни и рафинирани храни, обездвижването, недостатъчната лична хигиена, крайностите в сексуалния живот, липсата на превенция и навременно лекуване на инфекциите - това са основните фактори за възникване и усложняване на тези патологии.

- Колко често се среща доброкачествената хиперплазия?

- След 60-та година над 50% от мъжете я имат (диагностирана или не), а след 80-та година - дори към 90%!

- Какви са симптомите?

- Отначало - никакви; в зависимост от засягането на периуретралната ѝ част признаците стартират по-рано или по-късно и се изразяват главно със затруднения в уринирането.

- Вие как лекувате своите пациенти, какво им препоръчвате?

- Винаги най-добре е да се състави цялостна програма, с акцент върху здравословното хранене и начин на живот и индивидуално съчетание от природни продукти. "Тежките" лекарства и операциите не са неизбежни при леките и средно тежки стадии на доброкачествените заболявания; докато при тежките форми, както и при открит злокачествен процес, тези опции не бива с лека ръка да се пренебрегват или дълго да се отлагат. Все пак природните методи и тогава са много важни за повишаване на сумарния положителен ефект от комплексното лекуване, както и за намаляване на страничните ефекти на конвенционалното третиране.

- Каква е ролята на билките и добавките при лечението и предпазването от основните болести на простатата?

- В повечето случаи те са важни за подобряване на конкретните оплаквания, а също и за "ъпгрейдване" на общото състояние на организма - то твърде често е увредено при мъжете в напреднала възраст. Така например, няколко вида върбовки са преминали пътя от народното ползване през съвременни тестове (в Германия) и особено стандартизираните екстракти от тях са много силна опция както за пречистване и дезинфектиране на пикочните пътища, така и за повлияване на началната уголемена простата. Тези екстракти са в основата на продукта "Простарен" от серията "Ботаник", като освен това в него има подобряващия кръвообращението екстракт от гроздово семе и органичен селен - за предпазване на клетъчно ниво от вредни токсични (включително канцерогенни) лъчеви, стресови и други фактори. И тъй като пикочните инфекции имат своята важна роля и за простатитите, билки като червена боровинка и златна пръчица също могат да се приложат - в случая чрез продукти като "Цистирен". В народната и научна медицина се прилагат още редица билки, храни, подправки и добавки: бреза, леска, коприва, палма-джудже, ветрогон, троскот, магданоз, тиквено семе, цветен прашец, цинк, витамин Д3 и т.н. Допълнително могат да бъдат полезни някои форми на физиотерапия.

- Как може да се предотвратят най-честите заболявания на простатата - рак, хиперплазия или простатит?

- Чрез разумен начин на живот, профилактични прегледи и евентуално навременно лекуване, още в началните стадии на тези патологии. Това можеше да бъдат едни от най-резултатните видове превенции, ако не бяха едни от най-подценяваните!